

నెల్లూరు దేనికి ప్రసిద్ధి?
"మంజు" హోటల్ కు!
హోటల్ మంజు దేనికి ప్రసిద్ధి?
మధురమైన మాంసాహారానికి!
"నెల్లూరు" మొదటి హోటల్
'మంజు-అప్పర'
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో
ఫోన్ : 522.

జనమిత్రము

స్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

నంపుటి 39 *

సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి

* నంబిక 19

మద్యానులో
ఎక్కడ దిగుతారు?
విజయలాడ్జిలో
దిగండి.

ప్రాచయితుడు
మీ మిత్రుడు
తె. లక్ష్మీనారాయణ.

రాష్ట్రపతి డాక్టర్ జకీర్ హుసేన్

రాష్ట్రపతి ఎన్నిక- రాజకీయేతర కారణాలతోనే కాంగ్రెస్ ఓట్లు జారిపోయాయా? పి. డి. పార్టీలో చీలికలా?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

రాష్ట్రపతి పదవికి మొట్టమొదటిసారిగా పోటీ జరగడం, అభ్యర్థులు యిరువురి వజ్రన తీవ్రమైన పోటీజరగడం, కాంగ్రెస్ అభ్యర్థియైన డాక్టర్ జాకీర్ హుసేన్ విజయం పొందడం జరిగిపోయింది.

డాక్టరు హుసేన్ రాష్ట్రపతి పదవి నలంకరించడానికి అన్నివిధాల అర్హుడనడంలో సందేహంలేదు. తన జాతీయవాద విశ్వాసం కారణంగా అలీమర్ విశ్వవిద్యాలయంలో తన అధ్యాపక పుష్కలంగా నివసించి జాతీయ విద్యాలయాన్ని స్థాపించిన ధీరుడాయన. ఈ విద్యాలయమే తరువాత "జామె మిలియా" విశ్వవిద్యాలయంగా ఢిల్లీలో వర్ధిల్లుతున్నది.

పే సి క్ విద్యావిధానం రూపొందించడంలో గాఢీటి అండన నిలచిన మేధావుల్లో ప్రముఖుడాయన.

పది పదిహేను సంవత్సరాలుగా పార్టీ రాజకీయాలకు దూరంగావుంటూ రాజకీయ నినాసం చేస్తున్న పరహాగిరి వెంకటగిరి మళ్ళీ దారితీ ఉపరాష్ట్రపతిగా, రాజ్యసభ న చా వ తి గా కార్యకీరపుతున్నారు. అంధ్యుడైన డాక్టరు రాధాకృష్ణ రాష్ట్రపతిపదవి నలంకరించారు. కనుక ఉప రాష్ట్రపతి పదవికి గిరిగారి ఎన్నిక అ విధంగా గర్వకారణం కాకపోవచ్చును. కాని గిరిగారి ఎంపిక, ఎన్నిక, రెండూ కూడా నిస్వార్థ ప్రజాసేవకునికి జరిగిన అపూర్వ సన్మానంగా అందరూ గర్వించదగినది.

ముఖ్యమంత్రి పదవికి కీచులాటలు, కుట్రలు, అధికార దుర్వినియోగం, పార్టీ క్రమశిక్షణాధికమణలు పరిపాత్ర

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన మార్పులు అంగీకార యోగ్యంగా వున్నట్లు కనిపించడంలేదు.

పోయాయి యీ రోజుల్లో. ఇందుకోసం నమ్ముతున్న నాయకులను అనుచర సహచరులను విద్రోహం చేయడం కూడా చూస్తున్నాం. కాని యీ విషయంలో గిరిగారి ప్రవర్తన రాజకీయవేత్తలందరికీ అదర్శ ప్రాయమైనది; అనాదినుంచి యానాది వరకు మళ్ళీ మరెవరూ అయినలా త్యాగ బుద్ధిని ప్రదర్శించలేదుకనుక అపూర్వ మైనదికూడా.

ఉపరాష్ట్రపతి శ్రీ పి. వి. గిరి

1946 లో సార్వత్రిక ఎన్నికలు ముగిసిన తరువాత గాఢీటిని రాజాజీని కాదని ప్రజాశంకంతులుగా వున్నాడి మద్యాను ముఖ్యమంత్రిపదవి నలంకరించినది లగాయత అయిస్తూ గద్దెదింపాలని అరవలు పెద్దపెట్టున ప్రయత్నం ప్రారంభించారు. దివరికి 11 మాసాల్లో పదవీ వాంఛాపరులైన కొందరాంధ్య శాసనసభ్యుల సహాయంతో కృతకత్వలయ్యారు కూడా. అ సందర్భంలోను, అంతకుముందుకూడా గిరిగారిని పార్టీ నాయకుడుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకుంటామని సమ్మతించమని అత్యధికారులు. అయిన పూ అంటే ముఖ్యమంత్రి

పదవి అనాది అయినను అందిపుండేది కాని అంధ్య ప్రజానాయకుడు, తమ రాజకీయ గురువు అయిన ప్రజాశంకంతులుగా వుండగా మరొక రాజకీయ తగదని గిరిగారు ప్రకటించి తప్పుకున్నారు. స్వతంత్ర కారణంతో సార్వత్రిక ఎన్నికలు ప్రథమంగా జరిగినప్పుడు పార్లమెంటుకు గిరిగారు ఎన్నికయ్యారు. కేంద్రంలో కార్మిక మంత్రిగా చేరారు. కాని డాక్టరు రేణుమోహన్ బ్యాంక్ పనివారి ఎవార్డు విషయంలో అల్లిప్రాయశ్చరం వద్దినప్పుడు, తమ మంత్రిపదవికి రాజీనామాగిచ్చారు. కొన్నాళ్ళకర్వాత ముందు లక్నో లో, తర్వాత తిరువాంకూరు, బెంగళూరులో గవర్నరుగా రాజకీయసహనం చేశారు. కారతకార్మిక పుష్కల నిర్మాతల్లో శ్రీ గిరి ఒకరు. తైల్య పుష్కలను నంమదితం చేయడంలో, వారి సమ్మెలను నిర్వహించడంలో గిరి చూపిన ప్రతిభ, తైల్యసహ సాలు అనమానమైనవి.

*

రాష్ట్రపతి పదవికి జరిగిన పోటీ ప్రచార వైసిన దిగజొరుతున్న మన విలువలకు ప్రతిబింబంగావుందంటే అతిశయోక్తి కాదు. డాక్టర్ జాకీర్ హుసేన్ విజయం పొందినప్పటికీ, ఇందులో కాంగ్రెస్ వారు గర్వించదగినదేమీ కనిపించదు. కాంగ్రెస్ మిగిలిన పార్టీ పెట్టరికోట్లో అంధప్రదేశ్ ఒకటి. అయినా అంధప్రదేశ్ లో కాంగ్రెస్ పార్టీనంట్లు (185) కంటే డాక్టర్ జాకీర్ హుసేన్ కి బాగాతక్కువట్టురావడం గమనార్హం. కాంగ్రెస్ తరులు చలువురు

—కొరవ 7 వ పేజీలో

పంచాయతీరాజ్యం- మార్పులు-మంత్రులు (మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

పంచాయతీరాజ్య వ్యవస్థపై, ఎం. టి. రాజా సంఘం సిఫార్సులను ఆమోదించి బ్రహ్మానందరెడ్డి ప్రభుత్వం ప్రారంభించిన దానికి వ్యతిరేకంగా జిల్లాపరిషత్తు అభ్యర్థులందరూ, వారెముతాకి చెందినప్పటికీ, ఏక మయ్యారు. ఒక కడపజిల్లా పరిషదభ్యర్థుడు సరసింహారెడ్డిగారుతప్ప. ఎం. టి. రాజా సంఘంలోని 13 సభ్యుల్లోను స్పయిద్దరు అసభికారల్లో సరసింహారెడ్డి గారొకరు. మరొకరు బొక్కారపుగారు.

ప్రభుత్వమూ, ముఖ్యమంత్రి ఎంత కాదన్నప్పటికీ, ఎం. టి. రాజా సంఘం సిఫార్సుల సమలుచేసినప్పుడు పంచాయతీ రాజ్య వ్యవస్థపై అది గొడ్డలిపెట్టే అవుతుంది. ఈ వర్తతి వ్యవస్థపై ప్రభుత్వంలో నన్నగిల్లుతున్న విశ్వాసమే కనిపిస్తుంది. దిలే ఇంతటి ప్రధానమైన మార్పులను ఒక రెవెన్యూబోర్డు సభ్యుడు, మంకొండరు కలెక్టరు హోదాగల అధికారతోబాడిన సలమం చేసిన సిఫార్సుల నాదారంగా చేయటానడం చాలా విద్వేషమైనది. అరితేరైన రాజకీయవేత్తలు పరిపాలనానుభవ జ్ఞులతోబాడిన పరిపాలనాసంఘం చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించి కూడా ఇంతవరకు అమలుచేయలేదు. పైగా జిల్లా పరిపాలన విషయంలో ఈ సలమంచేసిన సిఫార్సులు, ఎం. టి. రాజా సంఘసిఫా

రనులకు పూర్తిగా విస్మంగావున్నాయి. ఆ సిఫార్సులనైనా అమలుచేయాలని నిర్ణయం చకపోగా తద్విరుద్ధమైన మార్పులు చేయటానుతున్నది ప్రభుత్వం.

తమ ప్రభుత్వ యంత్రాంగంపైన యింతటి విశ్వాసం ముఖ్యమంత్రికి, రెవిన్యూ మంత్రికి వుండడం ముదాతహం. దీనికి పంచాయతీరాజ్యమంత్రి తోడయ్యారు. పంచాయతీరాజ్యంలో చాలాకాలం అనుకరణల విషయబాస్కరరెడ్డిగారికికూడా,

కేంద్రమంత్రి శ్రీ రఘునాథరెడ్డిగారు ఇటీవల 'జమీన్ రైతు' కార్యాలయానికి విచ్చేసినప్పుడు ప్రెస్ మె తిలకిస్తున్న దృశ్యం.

మా 2వ బీరువాల స్క్రీములో చేరండి

నెలకు రు. 25 లు - వాయిదాలు 16.
ప్రతి నెల 30 తేది "దా" జరుగును.

స్క్రీములో చేరుటకు ముగింపుతేది 25-5-67. 'దా' 30-5-67

— మా 1-వ నె. బరు స్క్రీములో ప్రైజులు పొందినవారు —

- (1) గృంధి వెంకటేశ్వరులు - ముచ్చి.
- (2) సుబ్బిశెట్టి సుబ్బాహ్మయ్య - చినపవని.
- (3) గృంధి సుబ్బాహ్మయ్య - పురిణి.
- (4) జలదంకి మోహనరెడ్డి - చందుపూరు.
- (5) నల్లూరి రామకృష్ణప్రసాద్ - కావలి.
- (6) పవ్విశెట్టి శ్రీనివాసులు - కావలి.

— వివరములు : —

శ్రీ సత్యనారాయణ ఐరకా & షేక్ వర్క్సు
ప్రాచయితుడు :: గోనుగుంట బుహ్మయ్య.
కావలి - నెల్లూరుజిల్లా.

మీరు ఇది నమ్ముతారా!
“నవమణి”
 మోటార్లు - పంపులు
 అతి తక్కువ ధర - వరి అవరి
 మితము గాగారంటి కలదు.
మూర్తి విజస్నిన్
 (ట్రంకురోడ్డు (పాగోట) నెల్లూరు)

WANTED
 Teachers able to teach in English Medium School. Retired Teachers can also apply.
 Correspondent:-
Bala Vihar English Medium School, Nellore.

ప్రకటన
 ఇందుమూలముగా యావన్ముదికి తెలియ చేయడ మే మన గా:- శ్రీ ఎం. హసేజ్ పాఠశాల (పురం) ఖరీదుదాఖానా, కన విద్యుత్తరకాన్ని నిర్వహించక పోయినందున వారిని ఆంధ్రప్రదేశ్ వకవీధివారు వారి నెం. R O A-1-830-770/66 రు 1-11-66 తేది గల పురపాలక నెల్లూరు అరీటు వచవినుడి తొలగించి, నెల్లూరు పెద్దయూదుగా నంబించిన యావన్ముది అస్తిని, నెల్లూరు జామ్యూమసీదు అరీటుకు సంబంధించిన యావన్ముది అస్తిని, నెల్లూరు జిల్లా వకవీ యజ్ఞస్వర్ణ అరీటువారిని స్వాధీనపర్చు కోవయిననని పురపాలకచేసి యున్నారు. కాబట్టి ఎల్లరికి తెలువడ మే మన గా:- నడరు శ్రీ ఎం. హసేజ్ పాఠశాల (పురం) ఖరీదు దాఖానా గు వీ అస్తి యున్న దానముగా గాని, విక్రయముగా గాని చేయటకు హక్కులేదు. ఎవరున్న అట్టి అస్తిని కొనకూడదు. ఒకవేళ కొనిన యెడల అట్టి విక్రయాలు చెల్లనేరవు.

పుస్తాక ఖర్చి.
 జాస్వర్ణ అరీటు - నెల్లూరుజిల్లా. నెల్లూరుజిల్లా కమిటీమెంబర్లు:-
 (1) యన్. రవీంద్రాచారి
 (2) యం. నర్సారావు
 (3) యం. యజ్ఞాచారి
 (4) యన్. పి. ఖడ్గూరి
 (5) నయ్యర్ అక్బర్.

ఒంగోలు డి.ఎం. కోర్టులో
 O. S. No. 227 of 1964.
 E. P. No. 318 of 1966.
 కర్నూల నర్సారావు - దిక్కిహోల్లూరు.
 వరాంకం లక్ష్మీదాదార్యులు వగైరా - తేజ్జిమంతు తెట్టర్లు.
 డి. హా. కరవ అధికారి యాలము కావలసిన స్థిరాస్తి వివరము:-
 సర్పరావుచేతి డి.ఎం. ఒంగోలు సరికిలో చేరిన యాతముక్కల గాగములో ఈనాం వట్టా నెం. 10 రు, నర్స నెం. 278/2; 278/3 రు య 6-85 ట్లు, య 1-31 ట్లు వెరసి యీకవ్యదేశముగా వుండే మెట్ట కూడికి హద్దులు:- [ఈ] దొంక [ద] నార్స కోటయ్య వగైరాల భూమి [వ] నార్స కోటయ్య వగైరాల భూమి [ఉ] టుం. ఈలోని మెట్టకూడి య 8-16 ట్లు యందుకు సరియగు 8 హెక్టారు 30 ఏర్లు 75 చదరపు మీటర్లు మాత్రం.
 దిక్కిహోల్లూరు క్యయం రూ. 2000/-
 అమీనా క్యయం రూ. 8000/-
 సర్కారు క్యయం రూ. 8000/-
 యాలము వాయిదా 12-6-1967 తేది.
 పర్చర హయరింగు 19-6-1967 తేది.
 - చెరుకూరి వెంకటేశ్వర్లు,
 దిక్కిహోల్లూరు అధ్యక్షుడు.

జనాభా

శ్రీ ప్రవంగ వైశాఖ శుద్ధ తదియ ★ శుక్రవారం 12-5-1967

మన రాష్ట్రపతి

రాష్ట్రపతిగా డాక్టర్ జోగిహసేజ్ విజయం పొందారు. కీ ప్రస్తుత ఈ పోటీలో, విజయమా - పరాజయమా అన్న నందేహాన్యమైన వరిస్థితుల్లో లక్ష ట్లు అది క్యకతో విజయం పొందడం గొప్ప విషయమే. డాక్టర్ జోగిహసేజ్ ఎన్నిక కాంగ్రెస్ ప్రతిష్ఠకు, శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠకు ముడిపడింది కాబట్టి, వారి విజయంవల్ల ఇటు నంప్ - అటు అమె ప్రభుత్వవర్షు కాపాడబడడమే గాక, ప్రభుత్వానికి ఒక విధంగా సుస్థిరత గూడా చేకూరిందని చెప్పవచ్చు. ఇప్పుడు డాక్టర్ జోగిహసేజ్ ఓడిపోవడ మంటూ జరిగివుంటే, దేశంలో రాజకీయ మైన సంక్షోభం కాకపోయినా, అస్థిర పరిస్థితి ఏర్పడివుండేది. అది నివారించ బడడం అనందించదగిన విషయం.

డాక్టర్ జోగిహసేజ్ పేరుకు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి కావచ్చు; కాని వారు, వారి అభ్యర్థిత్వం అంతకుముందైన, పార్టీ రాజకీయా లకే అతీతమైన గౌరవపూర్వకమైనవి. గాంధీ పథగామిగా, విద్యావేత్తగా, జాతీయవాదిగా, వివాదరహితుడుగా, గంభీరమానసుడుగా అందరి ప్రేమ గౌరవాలకు పాత్రుడైనవాడు డాక్టర్ జోగిహసేజ్. వారి అభ్యర్థిత్వాన్ని వ్యతి రేకించినవారు, వారికి వ్యతిరేకంగా ఓటు వేసినవారుమైన వారి ఎన్నిక పట్ల హర్షాన్ని ప్రకటించడమే ఇందుకు నిద ర్శనం. కాంగ్రెస్ వాదులు అక్కంగా వారి అభ్యర్థిత్వాన్ని సమర్థించడమేగాక, ప్రతి పక్షియులుకూడా ఎందరో వారికి ఓటు చేయడం ఇందుకు తార్కాణం. రాష్ట్ర పతిగా వారు అ గౌరవాన్ని కొనవరకు నిలుపుకోగలరని, అందరి ప్రేమ లి మానలను పొందగలరని సర్వత్రా వి శ్వసించ వచ్చు. రాజకీయ గా పేరుగాంచిన రాజేంద్ర ప్రసాద్, వేదాంతిగా-విద్యా వేత్తగా-పార్టీ రహితు డుగా-నర్వప్రియుడుగా పేరెన్నికగన్న

రాధాకృష్ణణగారలు అధిష్టించిన రాష్ట్ర పతి పదవికి డాక్టర్ జోగిహసేజ్ ఎంతో అర్హుడుగా, అత్యున్నతమైన ఆస్థానానికి పూజ్యతను చేకూర్చగల వాడుగా కావించబడుతున్నాడంటే, వారు ఎంతమాన్యులో విశదమవుతుంది. డాక్టర్ జోగిహసేజ్ క్లిష్టమయంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. కాంగ్రెస్ ప్రాథమం నడతననమయంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. దేశంలో ప్రతిపక్షాలఅమె, బలగము ఎక్కువైన తరుణంలో రాష్ట్రపతి అయ్యారు. కేంద్ర-రాష్ట్రప్రభుత్వాల మధ్య సంఘర్షణ ప్రమాదమున్న నమ యంలో రాష్ట్రపతిఅయ్యారు. అందువల్ల వారిబాధ్యత గురుతరమైనది. సువిశాల దృక్పథము, గాంధేయ ఆదర్శమువున్న డాక్టర్ జోగిహసేజ్ తనబాధ్యతఅను సమర్థంగా, సర్వప్రియుగా నిర్వర్తించ గలరని; దేశం రామరాజ్యంవైపు పురోగ మించుటకు దోహదం చేయగలరని ఆశిస్తాము.

డాక్టర్ జోగిహసేజ్ ఎన్నిక దేశప్రతిష్ఠను ఇనుమడింపజేసింది. మన మ తా తీ త రాజ్యాంగానికి వన్నెదెచ్చింది. కాంగ్రెస్ చేపట్టిన అధిర్వానికి పూజ్యతను కల్పిం చింది. దేశంలోని కోట్లాది ముస్లింలలో విశ్వాసాన్ని పూరించింది. మతోన్మాది యైన పాకిస్తాన్ విషప్రధానానికి ఆస్కా రంలేకుండాచేసింది. మత సామరస్యా నికి పరికపించిన మహాత్ముని; ఏకజాతి సూత్రానికి పరిశ్రమించిన సెహ్లాగ్ అత్మ లకు శాంతిని కూర్చింది. ఇక దేశంలోని అన్నిమతాల, అన్నివర్గాలవారి విశ్వాసా నికి డాక్టర్ జోగిహసేజ్ పాత్రం కాగ లరనుటలో నందేహంలేదు. మహాత్మత పదవికి ఎన్నుకోబడిన డాక్టర్ జోగి హసేజ్, వారిని అభ్యర్థిగా నిర్ణయిం చిన కాంగ్రెస్, వారి విజయానికి కార కులైన ఓటర్లను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

జిల్లాలో టూరిజం

జిల్లాలో 'టూరిజం' దృష్ట్యా ప్రాధాన్యం వహించే ప్రదేశాలు అనేకంవున్నా, 'టూరిస్ట్ ఇంటెన్స్' పున్న నాయకులు, అధికారులు, మనుషులు జాతిగా రాను రాను తగ్గిపోతున్నారు. మొన్నమధ్య మన రాష్ట్ర సమాధార, టూరిజం శాఖలమంత్రిగారు నెల్లూరు వచ్చినపుడు నెల్లూరుజిల్లాలో చెప్పకోతగిన టూరిస్ట్ కేంద్రాలనడగినది యేదీ వున్నట్లేవే అనే దోరణిలో వాక అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తంచేశారు. అయితే పాపం మంత్రి గారు తర్వాత అంగీకరించకవచ్చలేదు- టూరిజంక్రింద కేంద్రంనుండి వచ్చిన మొత్తం గ్రాంట్లలో కొన్ని లక్షల రూపాయల మొత్తాన్ని రాష్ట్రప్రభు త్వం ఖర్చుచేసుకోలేక మురిగిపోయి నందువల్ల మొన్న ప్రివెల్లో కేంద్రానికి తిరిగి చెల్లించివేయవల్సివచ్చిందని, రాష్ట్ర స్థాయిలో టూరిజంపట్ల యొట్టాంట్టికదా సత్తులు యంతవరకు లేకుండా పోయిం దని, వాప్యకోవల్సివచ్చిందని, ఎంత బాధాకరమైన విషయం! వచ్చిన డబ్బును సరిగా ఖర్చుపెట్టలేక తిరిగి

యిచ్చివేసిన మన మనతవహించిన రాష్ట్రప్రభుత్వ అధ్యక్షంలో యిన్నాట్లా 'టూరిజంశాఖ' హాయిగా నిద్రపోతుండిన దంటే, ఆశ్చర్యవదాల్సిన పనేముంది? అదే మన ప్రక్కనున్న మద్రాసు రాష్ట్రంలో కేంద్రం యిచ్చినంతమేరకు ఖర్చుపెట్టుకొని యింకా మరెన్ని లక్షలు అడిగి తెచ్చుకొంటూ అనేక టూరిస్టుప్రదేశాలను తీర్చిదిద్దుకొంటున్న దంటే అనూయవది లాభమేముంది? అట్టనే నెల్లూరుజిల్లాలో 'టూరిజం' అనేది యంతకాలం యొక్క నిర్లక్ష్యం చేయ బడింది. అందువల్లనే 'టూరిజం' అనే మాట మనపరిపాలనా నిమంతువులోనే లేకుండాపోయింది! ఇది చాల తీవ రియమైన పరిణామం. ఒకప్పుడు హైస్కూల్లో చదువుకొనే ఉప్పుడు విద్యార్థులు బృందంగా విహార యాత్రలనీ, విలాసయాత్రలనీ, ఎక్స్ కర్షణలనీ అప్పుడప్పుడూ జిల్లాలోని కొన్నికొన్ని ప్రదేశాలకువెళ్తూ, కొత్త స్థలాలనుదూస్తూలోకజ్ఞానంనంపాదించు కొంటూ వుండేవారు. ఇప్పుడు అసాంప్ర

ఈ వారం విశేషాలు

అందరూ ఎదురుచూస్తుండిన రాష్ట్రపతి ఎన్నిక అయిపోయింది. శ్రీ కో. హ. సుబ్బా రావుగారు వోడిపోయి శ్రీ జోగిహసేజ్ గారిపేనే ఇండియా సెక్యులరిజం యుజావపు కుందని అంటుండినవారిమాటే ప్రచేయి అయింది. అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువ మె జా క్లి తో శ్రీ జోగిహసేజ్ గారి కాంగ్రెస్ వరుపు నిలబెట్టారు. 50 వేలకు మించని మె జా రిటితో గెలవవచ్చునని అంతా అనుకొన్న శ్రీ జోగి హసేజ్ 1 లక్ష 7 వేలా 2 వందలా 73 ట్లు మెజారిటీతో గెల్చారు. కాంగ్రెస్ అభ్యర్థులు పెద్దఎత్తున మోసంచేస్తారని అంతా భావించారు. కాని ప్రతిపక్షియులే చల్లగా భావ కున్నారు. ఎవరి పాటికి వాళ్లు జోగి హసేజ్ గారికి బోట్లు పడేసినట్లున్నారు.

రాష్ట్రాలవారిపట్ల వోట్ల వివరాలు:
 రాష్ట్రం. జోగిహసేజ్. మల్లారావు.
 ఆంధ్ర 150 132
 మద్రాసు 54 169
 ఒరిస్సా 29 105
 కేరళ 30 89
 మైసూరు 133 81
 మధ్యప్రదేశ్ 160 125
 బెంగాల్ 133 118
 నీహార్ 141 172
 రాజస్థాన్ 95 86

ఉత్తరప్రదేశ్ 210 209
 గుజరాత్ 96 71
 మహారాష్ట్ర 207 62
 పంజాబ్ 55 43
 హర్యానా 36 43
 నాగలాండు 40 —
 కాశ్మీర్ 62 9
 అస్సాం 84 37
 పార్లమెంటు } 447 278
 ఉత్తయనవల

కాంగ్రెస్ వాళ్లు కాంగ్రెస్ ను మోసంచేసిన రాష్ట్రాలు రెండు 1. ఆంధ్ర, 2. మధ్య ప్రదేశ్. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ నట్టుల సంఖ్య 166 అయితే; జోగి హసేజ్ కు వచ్చినవోట్లు 150 మాత్రమే. ఈ 150 లో ముఖ్యమంత్రి అనుకూలమని చెప్పబడే యుడి ఎన్ వారు నలుగురైదుగురైనా కాంగ్రెస్ ఓట్లుయిచ్చారనుకొంటే కనీసం 20 మంది కాంగ్రెస్ నట్టులైనా మోసంచేసి వుండాలి. అట్టనే మధ్యప్రదేశ్ లో 167 మంది కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులుంటే జోగి హసేజ్ కు వచ్చినవోట్లు 160 మాత్రమే. దాదాపు మిగతా అన్ని రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెస్ నట్టులు కాంగ్రెస్ అభ్యర్థికి వోట్లెచ్చారని అనుకోవచ్చు.

అట్టనే కాంగ్రెస్ తరపులో బాగామోసాలు - కొరవ 7 వ పేజీలో

దాయం బొత్తిగా మాసిపోయినట్లుయింది. కాలేజిస్థాయిల్లోకూడా యిప్పుడిది జరగడంలేదు. మనవిద్యార్థులు రాతిక్రింద కప్పలవలె వుండిపోతున్నారు.

అడవి తిరిగి, మొగవాడు తిరక్క చెడిపోతారని వాకసామెత. ఈనాగరిక యుగంలో లింగభేదంలేకుండా మనిషి అనేవాడు తిరక్కపోతే చెడిపోతారనేది సత్యమైతున్నది. యంత్రంలా వనిచేసి ఆరుగుకమానపుడు అప్పుడప్పుడు అట్లా వాచ్యులికి, విహారానికివెళ్లి విశ్రాంతి తీసుకొనిగడిచిరూదే జీవితంలోమరుకు దనంవుండదు. కొత్తకాపులవెళ్లి కొత్త ప్రదేశాలు చూడనిదే ప్రపంచజ్ఞానమనేది వృద్ధికాదు. ఇన్ని కారణాలవల్లనే పాశ్చాత్యులు, కడకు ఎప్పుడూ దేశవ్యవహారాల్లో తలమున్మలయ్యే మంత్రులు, రాజకీయ నాయకులు 'పీకెండ్ హాలిడేస్' తీసుకొని తిరిగిస్తూవుంటారు. మనం 'పీకెండ్' కాదుగదా 'మంత్రి' హాలిడేస్' కూడా తీసుకొని వెళ్లంగనుకనే మనప్రభుత్వంలో చురుకుదనం లేకుండా చప్పుడనం ప్రవేషిస్తున్నది.

ఇంతదూరం వెళ్లవల్సినవనిలేదు జూరిజం ప్యాదాన్యతనుగూర్చి. అయినాసరే చెప్ప వల్సివచ్చింది. మొన్న నెల్లూరుకు అమడ దూరంలోవున్న సముద్రతీరగ్రామమైన మైసాడు వెళ్ళిరావడం తటస్థింది. ఆంధ్ర సముద్రతీరప్రాంతంలో రాష్ట్ర టూరిజం - సమాధార పౌరసంబంధాల శాఖ శర్యర్యంలోవున్న ఏకైక రవాదారి బంగళా ఈ మైసాడులో ఒక్కబోటునే వుంది. ఏ అతీగతి, అనాపాలనా లేకుండా దిబానీగావడివుంది. ఒకేఒక వాడమే. ఆ వాడమేకాదు కొన్ని నెలలుగా శీతంబాదాలేదట. ఆ విశ్రాంతి బంగళా వాతావరణం, అవరణం ఎంతో అనందప్రదంగావున్నా బంగళాలో ఏ వసతులాలేవు - కుర్చీలులేవు, బల్లులు లేవు, ఏ పరికరాలాలేవు. ప్రక్కనే కరెంటువున్నా ఈ బంగళామూతం లేదు. చమురుపీచులైనాలేవు. అయినా ఇదీ ఒక టూరిస్టు విశ్రాంతిబంగళాగా

చలామణిఅవుతున్నది! బంగళా విశిష్టతపురకంమాస్తే-ఈఒక్క వే నదిలోనే 4-5 స్కూళ్ల విద్యార్థి బృందాలువచ్చి యిక్కడ కొన్ని శలవు రోజులు గడిపివెళ్లివస్తున్నది. సరే అది కారులు, వగైరాలు వుండనేవున్నారనుకోండి.

ప్రక్కనే బకింగ్ హామకాల్పువుంది. పేరుకు కాలేగాని అంతా పూడిపోయివుంది. ఎక్కడివడవలు అక్కడ వడివున్నాయి. కాల్య బాగా లోతుగా వెడల్పుగా వుండే వుంటే రవాణాసౌకర్యాలనంగతమింది, వడవలమీద అట్లా పికారుగావెళ్లిరావడ మనేది ఒక అపురూపమైన అనుభవం. ఈ పూడిపోయినకాల్య దాటగానికి, జాలర్లు నడిచిపోవడానికి ఒక కాలినడక బ్రిడ్జివుంది అదిదాకతే నముద్రం. అక్కడ ఒక నర్కూట్ హౌస్ నిర్మాణంలోవుంది. రెజిడారు ఎస్టిమేట్ శార్వకాగక నిర్మాణం ఫగంలో అగి పోయివుంది. ఈ బంగళాకు నేరుగా కార్లు, గీర్లు రావడానికి విశాలంగావుండే ట్లు ఆ కాలినడకబ్రిడ్జిని వెడల్పుచేయి బోతున్నారు, కొన్నిలక్షలు ఖర్చుపెట్టి. ఏ. డబ్ల్యు. డి. డి.ఆర్. అసీనువుంది. ఆ ఇంజనీర్లు కాల్యను తగ్గిచేసినరావడానికి ఒక అరునాతనమైన వడవవుంది. ఆ వడవలో మనిషి తిరిగిన పాపాన పోలేదు. యాతితులు ఈవడవలో కాల్య తిరిగిరావడానికి రోజుకింత బాధుగ వసూలుచేసే యేర్పాటు కూడావుందట. కాని ఏమిలాటో? ఈ వనతులు కాగి తాలమీదనే వుండిపోయాయి. ప్రజలకు అందుబాటులోకి రావడంలేదు.

కొద్ది శ్రద్ధతీసుకుని మైసాడులో ప్రై వెచ్చిన కొన్నివనతులు, వనరులు నిజమైన దృష్టితో సమమార్పితే వేనది రోజుల్లో సముద్రతీర విహార-విశ్రాంతి స్థంగా 'టూరిజం' దృష్ట్యాకూడా జిల్లాలో అత్యంత ప్రవాసమైనదిగా రూపొందుతుంది. కాని అది జరిగే చెప్పుడు? జిల్లాలో టూరిజానికి నాంది జరిగేచెప్పుడు?

- * పాకిస్తాన్ ఎంతగా తనరక్షణవిధానాన్ని బలపరచుకుంటున్నదో చూచారా!
- * ద. ఆఫ్రికాపద్ధతిని అందరూ ఖండించే వారే-నిరోధంలోనే భేదాలు!
- * అంతరిక్షంలోకి పోయేమానవునికి అంత రంగంలోకివెళ్ళామనేసంకల్పంఎప్పుడు?
- * 'వార్లాడ్స్' స్థితికి చేరుతున్న చైనా!

మన గొడవలో మన వున్నాము. తన గొడవలో చైనా వున్నది. ఈలోగా మన పక్కలో బల్లెం వదులు కావడానికి నిర్దిష్టమంగా యత్నం సాగుతున్నది. రష్యా ఆమెరికాలు పాక్ వెలికితో అనంతప్రేమ వైదొలగినవని తెలుస్తున్నది. కాని, ఆమెరికా తానిచ్చిన పాటినబాంకులు చెడిపోయి వదిలించే వహిస్తుందా? అందు వలన వాటికి 'స్పేర్' పార్ట్లను వంపించే పేర తన కలిమానపాత్రమైన పాక్ మీరి టరీ యంత్రాంగాన్ని బలపరుస్తున్నది. పై పై ఆక్షేపణలు, అంతరాయాలు ఎన్ని ప్రకటించినా మనకు లభించినా, దీవరకు ఆమెరికా వరకు మనకు హానికరంగా వరిణమించనున్నదని దాగ్లా విశ్వసింది మనకందరికీ తెలిసినాడు.

వీక్ లాం విషయంలో వట్టేవట్టు రష్యా ఈ విషయంలో వట్టదు. మనం శేవలం రష్యా మనుష్యులమా? కానపుడు దానిశేమి దుగ్గో? తాపెల్లంలో ప్రతిష్టకోసమటారా, అదేనాదో బుగ్గిలో కలిసింది. కోసగిజా సాదించిన చరిత్రాత్మకమైన సంఘటన అపూర్వమైన శిశుగతిని దారిశ్రాక కాల గర్భంలో కలిసిపోయింది. ఇట్లా ఎన్నడూ జరగలేదు.

ఇకపోతే మనం పాక్ సీమ అటంచాను

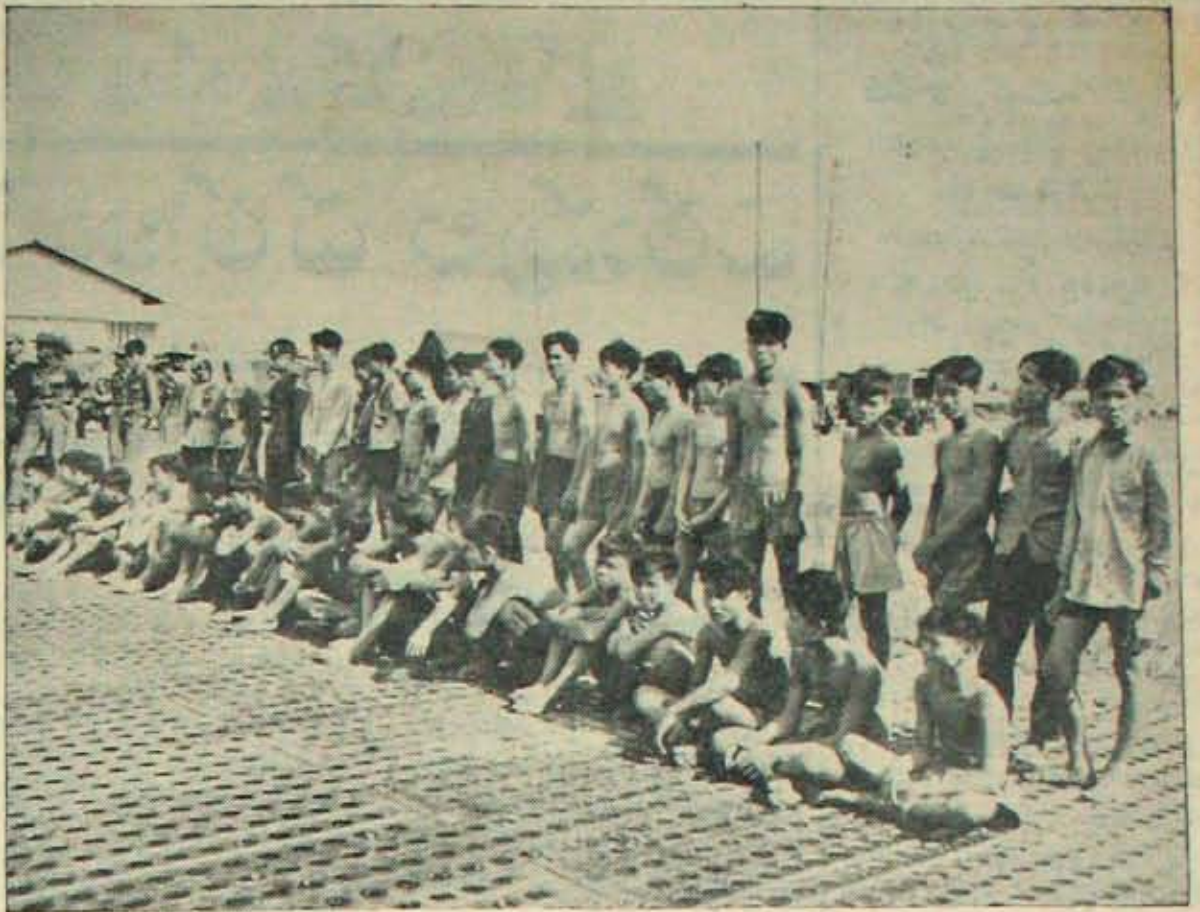
గూర్చి ఆక్షేపణ తెచ్చడం తప్ప ఆ రంగాన మరేమీ సాధించలేకున్నాము. మన రక్షణనుమాత్రం మరువకుండా జాగ్రత్తపడు తున్నాము. అది నయమే.

పాక్ సీమ వీందేస్తున్నది? ఆమెరికా స్పేర్ పార్ట్లవిషయంపే దుయ్యబట్టి నంపా దిస్తుంది. పైగా సాదీ అరేబియా, తదితర మానె నవాబులవలన సాయంపొంది, మీరి టరీ సా మ గ్రి ని డెరచేసుకుంటున్నది. ఈరాజ్ కొత్తగా ప్రకటించిన నమబుద్ధి నంగతి ఈసారి వ రీక్ష వచ్చిన వ్యధ తెలుస్తుంది.

చైనా వలన కావలసినంతమేరకు పాక్ సీమ మీరిటరీ సామగ్రిని పొందినది. ఇంతలో ఆ చైనా పెద్ద గందరగోళంలో వడింది. తనమీద ఆ చైనాకు పెద్దవలుకు బడి, పెత్తనం లేకుండా పోవడానికి ఈ గందరగోళం పాక్ సీమకు వినియోగ మవుతుంది.

ఈ విధంగా మనకంటే పాక్ సీమ ఎన్నిదివాల తన రక్షణ అనగా యుద్ధ విధానాన్ని బలపరచుకుంటున్నదో గమనించండి.

అది పక్కలో బల్లెం నంగతి. ఇక — కొరవ 11 వ పేజీలో

వియత్నాంలో కమ్యూనిస్టు వీక్ లాంగ్ గొరిల్లాల తేవ్వలు వివరితంగాను, వివిధరంగానూ వుంటున్నాయని ఆమెరికా నమాదార కాఖవారి కథనం. మెరికల్లాంటి యువతీ యువకులను దొంగతనంగా ఎత్తుకొనిపోవడం, ఎక్కడో రహస్య ప్రదేశంలోని శిథిలంలో వారిని నిర్బంధించి వారికి జ్ఞానస్థానం చేయించడము, గొరిల్లాశిక్షణ ఇవ్వడము జరుగుతుండటం. దక్షిణవియత్నాం సైన్యం ఆలాంటి రహస్య శిథిరాస్థానాల్లో కనిపెట్టి, అందులో నిర్బంధించబడిన 55 మంది యువతలకు విముక్తి కల్పించారట. వారిలో ఇరువురు యువకులు కూడా వున్నారు. విముక్తి పొందిన యువతీయువకుల ద్విత్వమే యిది.

మన పార్టీల రాజకీయాలు

జనసంఘం-కమ్యూనిస్టుపార్టీల ధోరణులు

ఆత్మస్తుతి - వరనింద వనికీరావు. కాని అవే కొందరికి ఊ వ నం. అదొక గొప్ప రాజకీయ విధానంగా రూపొంది నది. ఇందుకు ప్రథమంగా కమ్యూనిస్టుపార్టీ బాధ్యత వహించవలెను. ఇందులో జన సంఘం క్రమేపీ వారిని తలదన్నినది. వీరు ఒకరిపై ఒకరు లోగడ చేసుకున్న అగదాబుహుసే, వీరికి ఏ వేదికపైచైనా నరే కలయిక ఈ షణ్మాత్రం సాధ్యమా అనిపించినది. కాని చ రీ త్ర కా రి న్యం వహించి ఉభయులను శిక్షించింది. ఒక వేదికపైకి ఇరువురు రాక తప్పలేదు.

వారం వారం
చూడండి

జేయవలెను. ఆ వద్దతిలో అపాయకరమైన శత్రులు రెండూ కలుస్తూ చేరువకు రావడంలో క్రమేపీ వుత్తయ వజ్రాలలోని యువజన

మందరి ఆర్థికంగా ప్రగతి శీలంగా మార్చాన్ని, సాంస్కృతికంగా విశిష్టమైన మార్గాన్నే అవలంబించ బో తుం ద ని లోహియా విశ్వాసం.

దేశంలోని కాంగ్రెసేతర ప్రభుత్వాలు ఈ నాయకుని వింతపోకడను నమర్చించే విధంగానే వర్తించగలవేమో చూడవలసి యున్నది.

—కొరవ 11 వ పేజీలో

మనము-మన జర్నలిజము

పత్రికలు చెప్పలేకపోయిన పెద్దకథ; ఒకవిధంగా చంపివేసిన కథకూడా!

నదిగ్గా ఆరు నెలలక్రితం దేశంలోని హిమాచలప్రదేశ్ లోని శివరేగ్ లోని ఉద్యోగమండల్ నడస్సులో కూర్చొని చెప్పకొన్న కథాక మా మీ మ గూర్చి ఇప్పుడు బంగోరె చెప్పబడడం హాస్యాస్పదంగానేవుండొచ్చు. అయినానరే చెప్పడానికి వూసుకొన్నాము.

ఆరునెలలనాడు చర్చించబడిందేమిటనా, నిత్యమూ జరుగుతున్న పెద్దకథే యిది. విమర్శకథ? ప్రతికూలచెప్పనికథ, ప్రతికూల చంపినకథ! ఈమధ్య పార్లమెంట్లో శ్రీ కొల్ వ్యాసిన 'అకౌంట్స్ స్టోరీ' అనే పుస్తకంమీదరేగిన అలబడిలాంటిదే; ప్రతికూలవాదాన్ని ఈ అన్ అకౌంట్స్ స్టోరీపై జనం అలబడిచేయవల్సివుంది.

ఈ పదిహేనేళ్ళలో 25 వేల కోట్ల రూపాయలకుపైగా ఖర్చుచేశాం. దేనిపైన?

దేశ ఆర్థిక, సాంఘిక అభివృద్ధివిషయాల పైన. అంటే రోజుకు మూడు 5 కోట్ల రూపాయల బొప్పన ఖర్చుచేస్తూవచ్చాం. ఇక మరి నాలుగో ప్రణాళికలో (!) రోజుకు 18 కోట్ల రూపాయలబొప్పన ఈ దేశ ఆర్థికరంగంపై ఖర్చు పెట్టబోతున్నాం. ఇందుమూలంగా దేశంలో జరుగుతున్న ఆర్థికవికాసం, సామాజికమార్పు-వీటికో ముడిబడివున్న ఆధునికభారతీయసమాజపు కథ - మనప్రతికలేమైనా చెప్పా యా? చెప్పకపోలేపోయి, ఈ బృహత్కథను ప్రతికూల చంపిస్తున్నాయి - అని తీర్మా

—కొరవ 11 వ పేజీలో

బం. గో. రె.

నృసింహస్వామి బ్రహ్మాత్మవాలు

- నెల్లూరుతాలూకా, నరసింహులకొండపై వేంచేసియున్న ఆదిలక్ష్మి చెంచులక్ష్మి సమేత శ్రీ వేదగిరి లక్ష్మినరసింహ స్వామివారికి ఈ ప్రవంగనామ సంవత్సర వైశాఖ శుద్ధ ౯ లు బుధవారమునకు సరియగు 17-5-67 తేది మొదలు వైశాఖ బ ౪ లు శనివారము నకు సరియగు 27-5-67 తేదివరకు నవాహ్నికముగా బ్రహ్మోత్సవములు జరుగునుగాన, ఆస్తికవరులైన భక్తమహాశయులు బ్రహ్మోత్సవములలో శ్రీవార్ధను దర్శించి, తీర్థప్రసాదములు స్వీకరించి తరించవలసినదిగా కోరుచున్నాము.
- 21-5-67 ఆదివారం - హనుమంత సేవ.
 - 22-5-67 సోమవారం - బంగారుగరుడ సేవ.
 - 23-5-67 మంగళవారం - కల్యాణం.
 - 24-5-67 బుధవారం - రథోత్సవము.

షరా:- 21-5-1967 తేది నుండి కొండవద్దకు స్పృహలేనివారు వుండును. శ్రీవారలకు కట్టుములు చెల్లించదలచుకున్న భక్తులు నేరుగా దేవస్థానం అఫీసులో చెల్లించి రకీదులు పొందవచ్చును.

ఇట్లు, భక్తజనవిచేయుడు,
వేమిరెడ్డి అంకిరెడ్డి, B. A. B. L.,
బృహద్దోర్ణ చక్కా.

(1) బచ్చల సుందరరామిరెడ్డి (2) కంచర్ల కన్నయ్యరెడ్డి (3) పొట్లూరు బాలసరస్వతమ్మ (4) నెక్కంటి సత్యనారాయణ (బ్రహ్మిలు.)

శ్రీ వెంకటేశ్వర ట్యూటోరియల్ కాలేజి
(మరియు) ట్రైపుయిస్టిట్యూటు,
విదవలూరు.
మెర్క్ - ఎ. యు. సి. క్లాసులు
2-6-1967 తేది ప్రారంభం
(హాస్టలు - లాడ్లింగులతో)
ప్రవేశపాఠ:-
కె. సూర్యనారాయణ, బి. ఏ.

సర్వాచరణ (పి.డి.ఎం.కోర్సులో)
1. S. 25 of 55, E. P. 234 of 66.
నల్గొండ - సర్వాచరణ - వాడి.
కూకాపాటి నల్గొండవరెరా - వ్యతివాది.
పెద్దూరు - వల్లభ గోదావరిల్లా,
సర్వాచరణ కాలాకా, సర్వాచరణ నలు
డి. కు చేరిన రుస్తుంబాబా గ్రామం కా
రాయి పేటలో నివేతన నల్గొండ హద్దులు:-
[కూ] మామిడిగూరి సైమన్ గారి ప్రకము
[ద] రామిడి [వ] మానెరపు విత్తనాదం
గారివల్ల 4-వ వ్యతివాది క్షయం పొందిన
నల్గొండ [వ] వుంక. ఈ మధ్య చ. గ. 266
నల్గొండ. ఇందలి నానావిధ వలవ్యములు
నల్గొండ. పైన తెలియపరచిన అన్ని పై కోర్సు
వారివలన 15-6-1967 తేదిన వగలు 11
గంటల లగాయకు వేలము వేయబడును.
కావలసినవారు పాడు కొన వచ్చును.
తగాయదాలశేష.
సర్కారువారిపాటు రూ. 1000/- లు.
—జి. కేశవరామమూర్తి—అధ్యక్షుడు.

నెల్లూరు నల్గొండగారి కోర్సులో
E. P. No. 237 of 1966.
S. C. S. No. 296 of 1965.
కూకాటి రామయ్య - వాడి-డి. హో.
చల్లా పెంచలయ్య - వ్యతివాది-డి. డి.
ఈ నెంబరు వాడి డిక్టేటోరిగాను ఈ
నెంబరు వ్యతివాది కాలాకా ఈ క్రింది
పెద్దూరు దాఖలా స్థిరాస్తిని 19-6-67
తేదిన పై కోర్సులో విహారముగా వేలం
వేయబడును. గ ను క కావలసినవారు ఆ
రోజు కోర్సుకు హాజరై పాటులు పెట్టుకునేది.
ఆస్తిపెద్దూరు:-
నెల్లూరు రి. డి. ఇలాకా, రామారు నల్గొ
ండ్ల స్థల లో చేరిన, రామారు కాలాకా,
కుర్రావారిపాలెంలో ఈ నెంబరు వ్యతివా
దికి సంపూర్ణమైన హక్కు అనుభవముగల
స్థిరాస్తి వివరము:-
నె. 30 రు వట్టాదాలా సర్వే
నె. 114/(1) మెట్టతోట య 0-10 ట్టు
నె. 114/(4) మెట్టతోట య 0-79 ట్టు
నె. 114/(2)A మెట్టతోట య 0-03 ట్టు
నె. 115 రు వట్టాదాలా సర్వే
నెం. 1 రు మెట్టతోట య 0-75 ట్టు
—కుల్లు:- య 1-67 ట్టు
0-676 హెక్టార్లు.
చల్లావారితోట - ఇందుకు వాడులు:- [కూ]
దారి [ద] దారి [వ] చల్లా వల్లభయ్యతోట
[వ] అంబలి అక్కమ్మతోట. ఈ హద్దుల
లోని పై కూమిర్ని, ఈ కూమిర్ పొరుగు
అయ్యో బావి, కరెండుమోటారు ఇంజను,
బావిదెన్నె, వారి స్వీకరాలువల వగైరాలు.
డిక్టేటోరిగా కిమ్మకు రూ. 750/-
అమీనా కిమ్మకు రూ. 1000/-
—సి. వి. నరసింహం,
వాడి-(డి. హో.) అధ్యక్షుడు

ఎరువుల ధరలు పెంచింది- రైతునెత్తిన చెయ్యిపెట్టింది- పభుత్వం!!

వ్యవసాయ సమస్యల విషయంలో, అధికారోత్పత్తి విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరి, విధానాలు హాస్యాస్పదంగా, లోప తూయిష్టంగా వుంటుంటాయి. ఇరవై సంవత్సరాల నుండి రైతుల అవస్థను పరిపాలన తర్వాత కూడా ప్రభుత్వానికి ఒక నిర్ణయమైన విధానంలేకుండా పోతున్నదంటే, అవార న్యాయసమ్మతి విషయంలో దేశానికి మోక్షమేలేదనిపిస్తుంది.

ఉపన్యాసాలలో, ప్రధానాలలో, కాగితపు స్క్రీములలో రైతాంగానికి అరచేత వైకుంఠం చూపుతారు నాయకులు, ప్రభుత్వాధిపతులు. కాని, క్రియలో మాత్రం భూస్వామిత్వం చూపిస్తారు. భూస్వామిత్వం చూపినా పరపాలన; అమాంతం రైతుల నెత్తిన చేతులు పెడుతున్నారు. రైతుకు ఎన్నోసార్లు కలిగిస్తామంటున్నారు, కాని రైతు అనేవాడికి ప్రభుత్వం కలిగించే సౌకర్యాలనేవి అందడం దుర్లభమైపోతున్నది యుగాయిస్తే, అవి సోదరుగిరిన వారికి లభ్యమవుతాయి; అవి భూమిమీద వినియోగపడవు, అధికోత్పత్తికి దోహదం చేయవు; ఏ వ్యాపారానికి యితర పెట్టుబడులతో వుండొగపడతాయి. ఎరువుల విషయం తీసుకుంటే మాటసాగినవాడికే దొరుకుతాయి, మిగిలినవాడికి అర్హమైపోతాయి. సాగునీటి వంశంలో, విద్యుద్ద్రక్తి సౌకర్యం విషయంలో పలుకుబడి లేనివాడికెంత, పైసాలు ధారాళంగా కుమ్మరించలేనివాడికెంత ఆ దోగ తే! ప్రభుత్వం అధికోత్పత్తికి, రైతు శ్రేయ్యానికి వుద్దేశించిన ఏ కార్యక్రమమూ సార్థకం కావడంలేదు; మధ్యలోనే గ్రుడ్డుగారిపోతున్నవి.

రైతులకు మంచి విత్తనాలు, ఎరువులు, మందులు దివిగా సరఫరా చేయగలిగితే, అతడు సందించేదానికి ఆకర్షణీయమైన ధర ఇవ్వగలిగితే; అతడు ఎంత పుష్పాహంగానైనా కృషిచేస్తాడు, ఎంత ఎక్కువగానైనా వండిస్తాడు, దేశానికి ఎంత ధాన్యమైనా ఇస్తాడు. ధరల విషయంలో పూర్వంకంటే ఇప్పుడు కొంతమేలు; పభుత్వ నిర్ణయధరకు-మార్కెట్ లోవుండే ధరకు తేడావున్నా, రైతు అంత అనంతృప్తి చెందుటకు అవకాశంలేని విధంగా వున్నది ప్రభుత్వధర. అంతవరకు సంతోషమే. కాని, ఇతర విషయాలలో మాత్రం రైతుకు ముందైన అన్యాయం జరుగుతూనే వున్నది. రసాయనిక ఎరువుల విషయమే తీసుకుంటే, ఎరువు వేయాలనుకున్న రైతుకు తగినంతగా గాకపోయినా, కోడ్లిగా కూడా సకాలంలో దొరకడంలేదు. ఎవరెవరికాళ్ళో వట్టుకొని, బ్రతిమలాడి, తంగవడి, అత్తను చంపుకొని దాసోహమంటే తీక్షణంగా కోడ్లిగా దొరుకుతుంది; ఈ అగదాట్లకు మనస్ఫూరించని వాడు, ధనవనతి వున్నవాడు స్వేచ్ఛగా దీక్షింబాదులో అధికధరపెట్టి ఏకరైతునా, ఎంతైనా, ఎవ్వరైనా పొందగలుగుతున్నాడు. అయ్యోనియం పొన్నులు, యురీయావంటివి ఇటీవల కలికానికికూడా కనపడకుండా

పోయిన ఇతర వ్యవసాయ ఖర్చులవల్ల, ధాన్యానికి ఎంత ఎక్కువధరవున్నా గిట్టుబాటు కావడంలేదు. పుట్టి రాన్యం బ్లాక్ మార్కెట్ లో రూ 400 లు అమ్మినప్పుడు యుగా విముక్తులై-నాలుగుపావులు వెనకవేసుకొని, స్థిమితంగా వుండిన రైతాంగం; పుట్టి రూ 500 లు అమ్మినా, నేడు అర్ధం లకు దాలక అప్పులపాలై పోతున్నది. ఇటువంటి సమయంలో అసలే సామాన్య రైతుకు అందుబాటుగాకుండా వున్న రసాయనిక ఎరువుల ధరలను ఒక్కసారిగా పెంచివేస్తే ఇక అతనేమి కొనగలుగుతాడు, పైకనేమి పెంది వండించ గలుగుతాడు? వివిధరకాల రసాయనిక ఎరువులకు పూర్వం వున్న ధరలు, పెంచబడిన తర్వాత ఇప్పుడున్న ధరలను ఒక్కసారి పరిశీలించండి-
—కొరవ 8 వ పేజీలో

ఇక రెండవసమస్య-ధరలు. అసలు ఇప్పుడున్న ధరలే ఎక్కువ; ఎంతోమంది దిన్నరైతులు ఈ ధరలుపెట్టి కొనలేక, పైరు పొందేపోతున్నా ఒక్కనిట్టూర్పువిడిది పూరుకుంటున్నారు. రసాయనిక ఎరువుల వాడకంవల్ల, ఎక్కువగావన్న వాడి ధరలవల్ల, తెగులు వగైరాలకు మందులు మారులు వాడవలసి వస్తున్నందువల్ల పెరిగి

పుస్తక పరిచయం
శాంతల
చదువడగిన పుస్తకాలను, చూడగిన ద్వితాంశ పాఠకులకు వందయం చేయడముకూడ ఒకవిధమైన ప్రజా సేవగా కాదనరాదు. 'శాంతల' వాక్యసప్రతాపా పొన్న పురస్కరించుకొని, అప్పుడప్పుడూ నవలను, ద్వితాంశు, తదితరవిషయాలను పరిశీలించిచూపవచ్చును. కాని యిన్నాళ్ళకు, ఒక మహాద్భుతమయిన నవలను, పరిశీలించ వందయించేసి తీరవలసిన నవలను, ప్రతిఒక్కరూ చదివితీరవలసిన నవలను, మీముందుంచబోతున్న నాకు యెంతో తృప్తిగానూ, గర్వంగానూ వున్నది.

అ నవలపేరు 'శాంతల'. కన్నడ భాషలో శ్రీ కె. వి. అయ్యరు రచించిన యీ మహాద్భుత చారిత్రక నవలను, శ్రీ తిరుమల రామచంద్రగారు కేంద్రసాహిత్య అకాడమీ, తరపున అనువదించి ప్రచురించినారు. అనువాదకులభావో 'శ్రీ అయ్యరుగారు వ్యాయామకాపారంగకులై కాక రచనాపారంగకులు'కూడ. ఇదియొక గమనించదగ్గ విషయము. సాహిత్యపట్టిక రసజ్ఞత ఒక్కటే యువకరించునది. వృత్తి విద్యయును, జన్మాంతర సుకృతమన దగు సాహితీ సేవకవరోధము కాదంటు.

★ "రసిక్" ★

కన్నడదేశ చరిత్రలో మాయనక రాజులదొక బంగారుపుట. అందు విష్ణు వర్ణనలదొక మేలిమి ముఖ్యాంశం. ఈ విష్ణువర్ణనల, అతని దేవేంద్రుల శాంతలాలట్లు శీవితద్రక్షణమే యీ నవల. వేలూరు, మళేమిడు క్షేత్రాలలో - శిల్పకళా నైపుణ్యానికి శిలరంగా వెలసిన కేశవాయ, శివాలయాలు-విష్ణు వర్ణనల, వారి దేవేంద్రుల అపూర్వ కళానిరుదీ, దైవరక్షికి, ధర్మశ్రద్ధకు చెరగని కార్కాణలు. నేటికి నామమాత్రంగా నిలిచి వున్న అదేవాలయాల శిల్పనందన, శ్రీ అయ్యరు గారిలో కలిగిందిన విశ్రమ భావోదేకం, భావుకతాశీవి, రసాత్మక అయిన మహారాజు శాంతలా దేవి దేవదేవునిముందు అనంద నర్రనం గావించిన శిలాపీఠాన్ని చూచిన అయ్యగారిలో కలిగిన భావావేశం వారిని ఈమహాత్మ్యవర్ణనకు పురికొల్పినవి. అనాది శాంతలావిష్ణువర్ణనల చరిత్రకు సంబంధించిన విషయములను శాన నములవల్ల, పూతన గ్రంథములవల్ల సేకరించుకొని, వాటి కన్నడరాజ్య రమణ కన్నులగట్టినట్లు ద్విశించినారు రచయిత. కాని, చరిత్ర ఈ కృతియొక్క విహారా కృతిమాత్రమే. రచయిత న్యాయంగా పేర్కొన్నట్లు 'అంతర్యంలో యిదొక ప్రేమమయమైన సంసారకథ'.

ఈ ప్రేమమయమయిన సంసార ద్వితమే నన్ను, నన్నేగాదు నవలవరదిన ప్రతివారిని, నమ్మోసించవేయునది. దీగ్వి జయములు, యజ్ఞములు, అలరు నిర్వాణములు, వీరగల్లులు, మాన్యగల్లులు మున్నగు అనేకానేక చారిత్రక విషయములు, కల్పించిన ఒక ప్రత్యేక వాతావరణముతో, విష్ణు వర్ణనల యీ సంసారకథను, ప్రేమకథలకు తలమానికముగా, రచయిత శాంతలాకృతిని తీర్చిదిద్దినారు. శాంతమయ్యకు ఈ నవలయందేమున్నదని మీకుతృప్తకల్గివుండవచ్చును. నరి, చెప్పదను.

ఇందు మానవశీలితమున సంశయించ గల మహాద్భుతం పుట్టుములన్నియు నున్నవి. అయామట్లమైకాము. వారికర్మమున్ను విశదపణువదియున్నది. ఈ
—కొరవ 10 వ పేజీలో

వేట-వినోదం

పులి ఆత్మకథ

కండలలానికి, గుండెల్లరానికి, మాటానికి పేరు. అన్ని అవయవాలు అనుకులంగా వున్నప్పుడు మావంశీయులు ఏమగుల్లికూడా ఎదుర్కొని పోరాడారు. కాని ఏ ఒక్క అంగలోపమున్నా మా పొట్టు కుక్కలు కూడా వడవు.

నాదొక విషాదకాథ. వంశపారంపర్యంగా వచ్చే వేట విద్యలన్నింటిని పూర్తిగా నేర్చుకోక ముందే మాతల్లి మమ్మల్ని వదలి వెళ్లిపోయింది. ఉన్నంత

కాలం కంటికిరెప్పలా కాపాడిన అమ్మ ఒకనాడు పేటకువెళ్లి మళ్ళీ రాలేదు. ఎక్కడకు వెళ్ళిందో, ఏమయిపోయిందో మాకుతెలియక వరుసగా నాలుగురోజులు నేనూ నూ ఇద్దరి చెల్లెళ్ళూ అమ్మకోసం ఏడ్చి ఏడ్చి కళ్ళు వాడిపోయాయి. అకలి బాధకు టిక్కుకోలేక, పెద్దవాడ్ని అయిన నేను రైత్యం తెచ్చుకుని మాచెల్లెళ్ళ నిర్ధరిన ఓదార్పు-తిండి తిప్పలు చూచుకోడానికి బయటదేరాం.

మా అమ్మ తరచు మమ్మల్ని పేటకు తీసుకొనివెళ్ళే మడుగు దగ్గర పొంది, కుండెళ్ళను, నేమల్లను వేటాడి నా చెల్లెళ్ళు నేను పొట్టుపోసుకుంటూవచ్చాం. క్రమేణా నా వంశో బలంరాసాగింది. దిన్నచిన్న శింకలను, దువ్వలను వేటాడే శక్తి, యుక్తి వచ్చింది. నా చెల్లెళ్ళిద్దరూ నాకు సహాయ వడుతుండగా నుఖంగా బ్రతుకుతూ వచ్చాం.

యుక్త వయస్సు రాగానే, ఇద్దరు చెల్లెళ్ళూ అతల్లు చిదుక్కుని వెళ్లిపోయారు.

డాక్టరు పి. సీతారామారావు

కాలం కంటికిరెప్పలా కాపాడిన అమ్మ ఒకనాడు పేటకువెళ్లి మళ్ళీ రాలేదు. ఎక్కడకు వెళ్ళిందో, ఏమయిపోయిందో మాకుతెలియక వరుసగా నాలుగురోజులు నేనూ నూ ఇద్దరి చెల్లెళ్ళూ అమ్మకోసం ఏడ్చి ఏడ్చి కళ్ళు వాడిపోయాయి. అకలి బాధకు టిక్కుకోలేక, పెద్దవాడ్ని అయిన నేను రైత్యం తెచ్చుకుని మాచెల్లెళ్ళ నిర్ధరిన ఓదార్పు-తిండి తిప్పలు చూచుకోడానికి బయటదేరాం.

మా అమ్మ తరచు మమ్మల్ని పేటకు తీసుకొనివెళ్ళే మడుగు దగ్గర పొంది, కుండెళ్ళను, నేమల్లను వేటాడి నా చెల్లెళ్ళు నేను పొట్టుపోసుకుంటూవచ్చాం. క్రమేణా నా వంశో బలంరాసాగింది. దిన్నచిన్న శింకలను, దువ్వలను వేటాడే శక్తి, యుక్తి వచ్చింది. నా చెల్లెళ్ళిద్దరూ నాకు సహాయ వడుతుండగా నుఖంగా బ్రతుకుతూ వచ్చాం.

యుక్త వయస్సు రాగానే, ఇద్దరు చెల్లెళ్ళూ అతల్లు చిదుక్కుని వెళ్లిపోయారు.

అలా వుంటూ వచ్చిన నా శీలికంలో తొలిసారిగా దెబ్బ తిన్నాను. పేటకుని అడవిబాటగుండా వెళ్ళుంటే, నేనిదివరకు చంపితిన్న కణితి, దుప్పికన్నా దిన్నదయిన అడవివంధి దెబ్బమొదట్లో ముద్దెత్తో శ్రద్ధ దానికల్పకున్న శింకల వేళ్ళ దుంపలను తింటుంది. నాకన్నా పెద్దదయిన శీవాల్మీ చంపగలిగిన నాకు ఇదొక లెక్కా అనుకొని, వేటాడేటప్పుడు మామూలుగా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలను పాటించక, ఒక్క అడవిను దాని మీదకు గెరి, దాని మెడను దిక్కించుకునేలా నాకాడికడి క్రిందపడి తన కాళ్ళతో నన్నొక ప్రక్కకు పడేసి నేను తప్పించుకునేలాగా తన నోటి కిరుప్రక్కలావుండే కోరలతో ఎదాపెదా గొట్టి బాగా గాయపరచింది. నెత్తురు వివరీతంగా కారుంటే నాకు చిచ్చెత్తినట్లయి మిగిలిన దానిదేదకు దూకాలని ప్రయత్నించేలోగా మళ్ళీ తన కోరలతో నాఎదురొమ్ము మీద కొట్టింది. రక్తస్రావం, గాయం
—కొరవ 10 వ పేజీలో

పసిరికలు -
- కామెర్లు
తయరదననిలేదు
డాక్టరు సి. రామయ్యగారు.
రంగారాయకుంపే-నెల్లూరు

- ⊕ వాకాడు సంస్థలమధ్య మంత్రులు;
- హాస్టలు గ్రాంట్లు-చేర్చె విమర్శలు
- ముఖ్యమంత్రి అవగాహణ ధోరణి
- ⊕ వెంకటగిరి కాలేజీ స్థాపనకృషి-
- 'రుపీ ఫండ్' ప్రారంభోత్సవం
- ⊕ కావలి-ఉలవపాడు టీచర్లగోడు
- ⊕ వెంకటగిరి డాక్టర్లపై పోటిపిటిషన్లు
- ⊕ మర్రిపాడులో అందరినీబదలించే సేశారం!

వాకాడు సేవాశ్రమ-విద్యార్థికి మూడుపూలు అరుకాయలుగా వికసిస్తుండడమేకాదు, గత్యర్థిత్వం వచ్చుతోరణంగా నభలు-నందర్లనూ-నమావేశాలతో కళ కళమంటూ నందడిగా వుంటుంది. అగర్త మకాత్యమో, అవ్వకి అకర్తతో, అనన్యల అదృష్టమోకాని వద్దించి అనందించి అభినందించి ఆశీర్వాదింపిపోయే పెద్దలతో ఒక యాత్రాస్థలంగా వుంటున్నది. ఏప్రిల్ అఖరు వారమంతా మంత్రులతో, ఇతర ముఖ్యులతో వాకాడు-విద్య నగరం విరామం లేకుండా వుండినది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి, గవర్నరు డాక్టరు వె. జ. వాడ గోపాలరెడ్డి, శ్రీరంగం శ్రీ రమణారెడ్డి, రాష్ట్ర

మంత్రులు పలువురు, నటసామ్రాట్ శ్రీ లక్ష్మీనేని నాగేశ్వరరావు ప్రభువులు ఈ సంస్థలను యిటీవల వదిలిపోయి నందర్నింబారు, నభలలో వున్నవనింబారు. అనంతమైన ఈ కార్యక్రమాలను, అనంతమైన ఆ వువన్యాసాల వివరాలను ఇవ్వాలంటే జమీన్దార్లు ఒక అనుబంధం వేయవలసివుంటుంది. అందువల్ల ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమింపకొని, హాస్టల్స్కు సంబంధించి వభుత్వ విధాన ప్రస్తావన జరిగిన ముఖ్యమంత్రి నభనుగూర్చి మాత్రం సంక్షిప్తంగా రెండుమాటలు ఇస్తాము. వాకాడు సంస్థల చైతన్య శక్తి అనందగిని శ్రీ ఎ. జనార్దనరెడ్డిగారు - కొరవ 12 వ పేజీలో

పాఠశాలలు-వార్షికోత్సవాలు

నభ సంవత్సరమూ వేరని సెలవల ముగింపు క్రమంకప్పుకుండా జరుగుతుండేవే ఈ పాఠశాలల వార్షికోత్సవాలు. స్థానిక నమితి రాజులు, శాసనసభ సభ్యులు ఈ వత్సవ వేడుకల్లో పాల్గొని గ్రామీణులకు వేడుకను, సందడిని కలిగిస్తుంటారు. ఊరదంపుడు వువన్యాసాలు చేస్తుంటారు. విద్యార్థులకు యిది ఒక సామూహిక కాలక్షేపంగా గడరిపోతుంటుంది. మొన్న ఒక ఎం. ఎల్. వి. గారు ఒక స్కూలు వార్షికోత్సవానికి బయలుదేరి వెళ్తూ అన్నాడు యీ విలేజ్లో - ఇంక మాట మిగిలింది యీ వే సదిలో జరిగే వార్షికోత్సవాలేగా. మా వువన్యాసాలు వినేది ఆ నోరులేని విద్యార్థులేగా! అని అన్నాడు. నిజమేమిటి. ఈ వార్షికోత్సవాల సందర్భంగా స్కూలు ఇబ్బందులు ఏకరపు పెడుతువుంటారు. ఏకరువు పెట్టడమే గాని, ఆ యిబ్బందులుమాత్రం తీరేదేమి. కొన్ని స్కూళ్ల వార్షికోత్సవాలు చదవండి.

చిన్నచెరుకూరు
చిన్నచెరుకూరుకు తిక్కవరపు రామ రెడ్డిగారిద్దిన విరాళం కారణంగా హైస్కూలు యిటీవలే అవతరించింది. ప్రథమ వార్షికోత్సవం మొన్న 30 తేది చైత్రవంగా జరిగింది. శాసనసభ్యులు వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి, పెళ్లకూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు, జి. ప. కార్యదర్శి శ్రీ పి. కృష్ణారావు, డి. జ. ఓ. శ్రీ నాగభూషణ రావుగారు పాల్గొన్నారు. ప్రధానోపాధ్యాయులు శ్రీ సి. జి. కృష్ణారావు పాఠశాల నివేదిక చదువుతూ పాఠశాల నూతన భవన నిర్మాణంలో పెద్దలందరూ సహకరించాలని అభ్యర్థించారు. శ్రీ వేమారెడ్డి వెంకటరెడ్డి అటలపోటీల్లో గెలుపొందిన విద్యార్థులకు బహుమతులు వందపెట్టారు. నభాంతంలో నాటికల ప్రదర్శనలు, వీందులో జనాలుకూడా వుండినాయి.

బుచ్చిరెడ్డిపాళం
బుచ్చి జి. ప. బాలికోన్నతపాఠశాల వార్షికోత్సవం 6 తేది సాయంత్రం దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి జి. ప. ఉన్నత పాఠశాల భవనంలో జరిగింది.

నభకు పాఠశాలదాత శ్రీ దొడ్ల లక్ష్మీ నరసారెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. ప్రధానోపాధ్యాయుని శ్రీమతి కె. జయలక్ష్మి స్వాగతంచెపుతూ పాఠశాలకు భవనవసతిని ఏర్పాటుచేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. డి. జ. ఓ. శ్రీ ఎ. నాగభూషణ రావు, పాఠశాలకుమీద కార్యదర్శి, జిల్లా పౌరసంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. చంద్ర శేఖర్గారు విద్యావిషయంగా మాట్లాడారు. తరువతి సంస్కృతకళాశాల రెక్కరరు శ్రీమతి ఉదాలి ధాయాదేవి బహుమతిప్రదానంచేశారు.

దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి జి. ప. హయ్యర్ సెకండరీ పాఠశాల వార్షికోత్సవం 8 తేది సాయంత్రం జరిగింది. శాసనసభ్యులు వె. జనార్దనరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించి, విద్యార్థులు సెలవలకు వెళ్తుండుగా వీహార్ జైమనివారణాధి సేకరించి వంపవర్చిందిగా వుత్తేశాన్ని కల్గించారు. పాఠశాలకు అట్టస్థలం, భాంపాండు, వుపాధ్యాయుల కొరతను తొలగించేదానికి శక్తి వందనలేకుండా కృషిచేయగలనని చెప్పారు. జిల్లా పౌర సంబంధశాఖాధికారి శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్ మాట్లాడుతూ ఈ పాఠశాలలో - కొరవ 12 వ పేజీలో

జటీవల జరిగిన మద్రాసురాష్ట్ర తెల్లన బోర్డుమోట్స్ వెటర్నస్ షాటింగ్లో గెలిచిన నెల్లూరుకు అహూర్ గౌరవాన్ని తెచ్చిన శ్రీ తోహరుల్లా, వెంకటగిరి నారాయణరావు

ఒంగోలు వార్తలు

ఎరువులపర్మిట్ల ఫోర్జరీ-ఇరువురు ముద్దయిలకు రెండేళ్ల కఠినశిక్ష!

5-10-65 తేది శ్రీ వసుంధ వద్ద రైతులు ఆడగింది వట్టి: దిన 6140 కోల అమ్మోనియం నల్మేటుకు సంబంధించి, ఒక వర్గంలో గ్రామాధికారి సంతకం ఫోర్జరీ చేయబడిందని, అన్ని వర్గంలో ఎరువు రకము, మొత్తముకు సంబంధించిన అంకెల ఫోర్జరీ చేయబడినవనే ఆరోపణలతో పాతూరి అంజయ్య (వలేటివారిపాళె), పేర్కొని సాంబశివరావు (మద్దిపాడు బ్లాక్ డెవలప్మెంట్ అఫీసు గుమాస్తా), తోట శంకర మహాలక్ష్మీరావు (అగ్రికల్చరల్ డిప్యూటీ కాన్సల్టంట్ గుమాస్తా)లమీద పెట్టబడిన కేసును ఒంగోలు జాజీషియర్ సెకండుక్లాస్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ కె. సిద్ధారెడ్డిగారు వరిశీలించి సెషన్సుకు పంపగా, ఒంగోలు ప్రెస్చేంబర్ అసిస్టెంట్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ కె. పి. నారాయణరావుగారు విచారించి మొదటి ఇరువురు ముద్దయిలకు వివిధనేరాలకు వివిధ సెక్షన్లక్రింద 2 సంవత్సరాలమొదలు 6 నెలలవరకు వేరు వేరుగా శిక్షలువిధిస్తూ, శిక్షలన్నీ ఏకకాలముందు అనుభవించవలసినట్లు వుత్తరువు జేస్తూ తీర్పుచెప్పారు. మూడవ ముద్దయిని క్లౌషిగాబాపిస్తూ, అతడమీద కేసును శ్రీవేళారు.

జటీవల ఒంగోలు రామకృష్ణ ట్యూటోరియల్ కాలేజీ వాటక కళావరివల్లో వత్తమనటుడుగా ఎన్నికైన వై. కామేశ్వరరావు. వీరి నాటిక 'వాంతుడ్ పాదర్స్' కృతీలు వుత్తరమ ప్రదర్శన బహుమతికూడా పొందినది.

ఈ కేసుకు సంబంధించిన వివరాలి: 5-10-65 తేది రాత్రి 9-30 గంటలప్పుడు శ్రీవసుంధ వ్యవసాయ డిపోవద్ద ఎరువులు బ్లాక్ మాన్యోల్ జరుగుతున్నదని శాసనసభ్యుడు డాక్టరు వి. వి. ఎల్. నారా - కొరవ 12 వ పేజీలో

కుసిరిగల

★ చీధికుళాయి లేదు ★★ గడియారం నిల్చిపోయే వుంది ★★★ మైకు మోగుతూనేవుంది ★★★★★ విశ్వోదయానికి అమెరికా లేఖ

చీధి కుళాయిలేదు; అవును, లేదు. ఎవ్వడినుండి? దాదాపు సంవత్సరమిది. ఎక్కడ? బొంబాయిలో ఎదురుగా, తిప్పు రాజావారివీధి మొగదాల్నే-అంటే దండు వారివీధి, తిప్పురాజావారివీధి కూడలిలో నన్నమాట! ఎందుకనిలేదు? మున్సిపాలిటీ చట్టసవ్యమిండి వుంటుంది యీ వీధి కుళాయి. ఇవ్వడది అదృశ్యమైన సంవత్సరం కావస్తుంది. మట్టిబిల్లులతో అకుళాయి ప్రదేశం నిండిపోయివుంది. కుళాయి పోయింది, మట్టిబిల్లు వచ్చింది!

గోడగడియారం నిల్చిపోయే వుంది; అవును, నిల్చిపోయే వుంది ఎంతకాలం నుండి? దాదాపు కొన్ని సంవత్సరాలనుండి! ఎక్కడ? పి. సి. సుబ్బారెడ్డి పాక్కు ద్వారం ఎదుట, ట్రంకురోడ్డున, సాజుత్తు వుయ్యాలకాల్వొట్టి గోడమీదవుండే గడియారం ఒంటిగంటదగ్గర ముక్కు నిల్చిపోయే వున్నాయి. ఈ గడియారాన్ని వునరుద్ధరిద్దామనే ఆలోచనే మన మున్సిపాలిటీ వచ్చినట్లులేదు వునరుద్ధరించే వీలులేకపోతే కొత్త గోడగడియారమైనా వేయద్దామనే ఆలోచనే వున్నట్లులేదు. అనలు ఇక్కడ గడియారం వున్నట్లు మున్సిపాలిటీ రికార్డులో నైనావుందా? అది కూడా లేకుండా పోయిందా?

ఆంధ్ర మెట్రిక్, ఎస్. ఎ. మెట్రిక్, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. (అక్టోబరు-మార్చి) 17 సంవత్సరముల ట్యూటోరియల్ అనుభవముతో గ్యారంటీ ట్యూషన్ - ఇప్పటినుండి చేపట్తున్నా.

శ్రీ వాణి ట్యూటోరియల్ కాలేజీ, 51, (మంటపాలు) అచారివీధి - నెల్లూరు. డి. శ్రీనివాసరావు - (ప్రిన్సిపాల్.)

శివారెడ్డి పద్యాలు

అచార్య రంగా

దిన్నమావులారే శ్రీకాళము దా. తో
వోడే కాగిరేను, వొడ్డుకెక్కె
అ వ్యవసాయపాత్రి, అచార్యరంగా
వోటుదేసికొట్టి మోటుముక!

రైతుబాంధవుండు రంగన్నగావచ్చు,
ఉన్నతాశయాలు వుండవచ్చు,
అచట ప్రజలకిచ్చు అనమంజనంగుండి
యిందిరమ్మపాల్న కిదినవాల!

పాల్పిమారుకుంట, పార్టీవిలేదాల్ని
విన్నపిస్తా దాన్ని విడిచిపెడితే,
రాష్ట్రపాలకుల్లో రంగాకునమమైన
వుద్దిలేదు అయితే ప్రాద్దుయెదురు!

కవినినేను వర్ణికాంగ్రెసువాడైన
కారణమునరంగంగాను! తమ్ము
గుర్ని పొగడలేక గుట్టుగావున్నాను
కలమువెట్టలేక, కాకిమూక!

వగిరిమొలిసోటి ప్రైవేటుపిస్తుంది
పెద్దదేసి, మాటవద్దుమీద
గిరిదినోట్లాగా నెత్తిపారేస్తుంది
కామానమునకు కళ్లులేవు!

జాకీర్ హుసేను

వరినమాప్తి రాష్ట్రవతిమిన్నికింతల్ని
వొక్కలక్షలేడ వోడిపోయె
కోక నువ్వురావు, జాకీరుహుస్సేను
విజయమందే దీని వంతలేదు.

కొద్దిగొప్పలేదు, కులగోత్రములలేవు
మతములేదు, నీతిమంతుడెవడో
అతడె యిందియారు అనలెనననలెన
నాయకుండు నాకు నచ్చినోడు!

పాతవాడు వైసుప్రశంతుగానున్న
వాడు, నమ్మదగినవాడు నేడు
ముస్లిముల్లో మొట్టమొదటోడు మనవాడు
నంశయింపబల్ల సాహెబుండు!

అంధ్యనాయకుల్లో యెకమత్యములేని
కారణమున ఏదో కారుమారు
జరిగినట్లువార్త జాకీరుహుస్సేను
విషయమందు, దీనినిగుడెడి?

ఎ. వి. గిరి

గిరిపోటిదేసి గిరికియగొట్టింది
చక్కంటి వల్లదిరిగి పడిపోయింది
అడ్డులేదుమాట యెడల్పిపోయింది
చూడుమా ప్రతిష్ట నుగ్గివాణ్ణి!

ఘనతబొందుతాము, గౌనర్లమోతాము,
యెక్కిగద్దె రాజ్యమేలతాము
ఎంతమందిమీరు ఏడిస్తేయేమొద్ది
గ్రూపుగట్టికట్టి గోలవెట్టి?

మైపాడు సముద్రయాత్ర

వెంటబెట్టుకోని వెల్లముల్లిదల్లి
అయ్యోరమ్మనేను మైయ్యపాడు
బాగమునిగితేలి బంగాళాఖాతంలో
తిరిగివచ్చినాము తిండిలేదు!

అడవివుండి గొప్ప అవోగ్యశోధనమ్మ
కలదు రెవ్వనాను కాగపూల్లో
పూకుటారివెట్టె పుద్దాక్కుదేలేదు!
గంజిసిట్టెపోసె మనుడులేదు!

తప్పవేనుకోని రెస్టానులో కొన్ని
గంటలుండి వేడిగాడ్చుకొని
నార బయలుదేరినాము రైలాండుబల్ల,
నూ నముద్రయాత్ర మధురపాత్ర

(మొదటిపేజీ కొరవ)

వోటుచేయకపోతే ఇంకా తక్కువ వద్ది
వుండేది. ఎంతకదన్నా ముప్పైపైగా
కాంగ్రెస్ వోటు ప్రతివజ్రం అభ్యర్థి కోకా
నువ్వురావుగారికి వడ్డాయి.

ఎన్నికనాటికిముందు సంతకయ్యగారు
తమ అనుయాయులందరినీ కాంగ్రెస్ అభ్యర్థి
కి వోటు వేయించేయమని చెప్పడానికి
ఇక్కడికివచ్చారు. కాని వారి మాట
ఎవరూ తాతరుచేసినట్టులేదు. తిరుగు
టాటు వర్గంలో పలువురు, అది కార
వర్గంలోకూడా కొందరు రాజకీయ కార
ణాలపైనకాక వేరే కారణంపైన నువ్వు
రావుగారికి వోటుచేసేవూటారనుకోవచ్చు.

మే 6 ఎన్నిక కాంగ్రెస్ లో యింకా
దిలేదాల్నాయని చూపినట్లు, ముఖ్య
మంత్రి నాయకత్వాననడిచే 'ప్రతివజ్రం'
పీపుల్స్ రిమోకరేట్ పార్టీలో కూడా
ఏకకత్ లోపిందని చాటింది. ఈపార్టీ
అభ్యర్థులైన వెజవాడ పాపిరెడ్డిగారు
అడివరకే నువ్వురావుగారి అభ్యర్థిత్వాన్ని
నమరిస్తూ ప్రకటనచేశారు. పార్టీనాయకు
లైన దాక్టర్ టి. ఎస్. మూర్తిమూత్రం తమ
పార్టీ కాంగ్రెస్ నిర్దేశాలకే కట్టుబడి
వుంటుందని ప్రకటించారు. మొత్తంమీద
మరికొన్నాళ్లు ఈ పీపుల్స్ రిమోకరేట్
దిన్నాల్నిప్రతిపాదించినా ఎవరూ ఆశ్చర్య
వడనననరంలేదు. వీరిలోవలపురికి తమను
కాంగ్రెస్ పార్టీలో చేర్చుకుంటారనే ఆశ
వుంది. అంత, కోరికలేని జనామల్లారెడ్డి
లాంటివారూ అందులోవున్నారు.

ఈవారం విశేషాలు

(2 వ పేజీ కొరవ)

చేసిన రాష్ట్రాలు లేకపోలేదు. వంశాల్లో
7 మంది; ఉత్తరప్రదేశ్ లో 32 మంది,
కేరళలో 21 మంది, వర్ణమ తెంగాలో
10 మంది, మైసూరులో 7 మంది, రాజ
స్థాంలో 6 మంది, మద్రాసులో 5 మంది
మహారాష్ట్రలో 5, గుజరాత్ లో ముగ్గురు-
ఇట్లా కాంగ్రెసేతర సభ్యుల్లో కోకా నువ్వు
రావుగారికి కాకుండా జాకీర్ హుసేన్
గారికే వోటు వేసేవందారి.

ఇక పార్లమెంటులో నంగతి. రాజ్య
సభలో నూరువోట్లకుపైగాను, లోకసభలో
45 వోట్లు కాంగ్రెసుకు మెజారిటీవున్నది.
ఉభయసభల్లోకల్పి కాంగ్రెసు సభ్యుల
సంఖ్య 447 అయితే రెండవోట్లు మరిగి
పోవల్సివచ్చింది. అంటే నలుగురు ప్రతి
వజ్రనభ్యులే యిటు వోటువేసేవందారి.

రాజ్యసభసంగతి తీసేసిచూసినా కాం
గ్రెస్ అభ్యర్థి జాకీర్ హుస్సేన్ 30 వేలట్ల
మెజారిటీ తో గెలిచిందారి. మూడు
కాంగ్రెసేతరరాష్ట్రాల్లో జాకీర్ హుస్సేన్ కే
మెజారిటీ లభించింది-అవి-ఉత్తరప్రదేశ్
వర్ణమతెంగాల్, వంశాల్, దీర్ఘిబట్టిమాస్టే
వచ్చేకొద్దిరోజుల్లోనే ఒకటిరెండురాష్ట్రాల్లో
కాంగ్రెసేతరప్రభుత్వాలు కూలిపోవచ్చు
నేమోననిపిస్తుంది.

ఇదీ ప్రెస్ పేజీలో వోటింగ్ లెక్కల
వివరం.

41 ఓట్లు మరిగిపోయాయి! ఈ 41
వోట్లవివర 7 వేలా 89. పోటీలోవున్న
మిగతా 15 మంది అభ్యర్థుల్లో కొద్దిది
మందికి వోట్ల వోటుకూడా రా లేదు.

వాకాడు సంస్థలను సందర్శిస్తున్న ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డి. శ్రీ నేదురుపల్లి బాళ్ళపూరెడ్డి, డి. ప. చేర్మక శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డి ప్రభుత్వం వారితోపున్నారు.

విద్యావగర (వాకాడు) కళాశాలను కలయితిరిగిచూస్తూ శేఖరేపిటిలో నిలబడి కాలేజీ వ్యవహార శ్రీ బనార్స్ రెడ్డి చెప్తున్న విషయాన్ని విశాగ్రతతో వింటున్న ముఖ్యమంత్రి. మంత్రి శ్రీ బెంచురామానాయుడు, కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావు, ప్రెస్ వల్ దాక్టర్ విలియమ్ గారలతో దిశంలో పున్నారు.

ఒకాయన నాలుగోసారిపోటీచేసి, నాలుగో
సారికూడా పోటీపోయి రికార్డు స్థాపించు
కొన్నాడు.

వ్యవసాయరంగంలో విశేషవర్ధిశము,
వరిశోధనచేసి ప్రఖ్యాతిగడించిన వచ్చుశ్రీ
గూడూరు వెంకటబలంగారు హృద్యో
గంతో మొన్న మరణించారు. నేషనల్
సీడ్ కార్పొరేషన్ కు మేనేజింగ్ డైరెక్టురుగా
పనిచేస్తూవుండేవారు. ఎక్కువ రాలిబడి
నిచ్చే వరి దీక్షనాలవ్యాప్తికి ప్రధానపాత్ర
వహించిన ప్రముఖుడు. మన కవికోకిల
వైఖానిక బహుమతికూడా శ్రీ చలంగారి
కిచ్చి సంతాపిరి తననుకూడా గౌరవించు
కొన్నది. అయిన మృతి దేశ వ్యవసాయ
రంగానికి తీరనిలోటు!

నెల్లూరులో రచ్చ

(6 వ పేజీ కొరవ)

రుజావివ్వడానికై తెలిసినవారు సిద్ధంగా
వున్నారనికూడా తెలుస్తున్నది.

రిజిస్ట్రార్ విదారణ చేయించి, వరిన్తి
తులు దాల అప్రొప్రంగా వున్నవని తేలికే
సెప్టెంబర్ వరకును నియమించి ఫెడరేషన్
కాపాడవలెనని విషయజ్ఞాల అభిమతంగా
వున్నట్లు తెలుస్తున్నది. -ఎ. విశేషి.

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(6 వ పేజీ కొరవ)

బాలికల హాస్టలు

శ్రీమతి అట్లాడి అన్నపూర్ణమ్మగారి
అధ్యక్షంలో, శ్రీ తిక్కవరపు రామరెడ్డి
గారి వర్గవేక్షణలో సమర్థవంతంగా,
చక్కగా నిర్వహించబడుతున్న తిక్కవరపు
మీనమ్మ బాలికల హాస్టలు వార్షికోత్సవం
నాట్య నాటక సంగీతమయంగా జరిగింది.
పి. ఎ. శ్రీ డి. వి. చలవతిరావు అధ్యక్ష
పీఠం చ గా, శ్రీ వీనుగ వట్టారామరెడ్డి

పువస్సునించారు. గజిపెట్ జాస్పెక్టోన్
శ్రీమతి కె. సావిత్రి బహుమతి ప్రదానం
చేసింది.

ఎలక్ట్రిసిటీ ఆఫీసు

నెల్లూరు రూరల్ జూనియర్ ఇంజనీరింగ్
(డిస్ట్రిబ్యూషన్) కార్యాలయం ఇందుకూరు
పేటకు మార్చబడి, 1 కేడి నుండి పని
చేస్తున్నది. మైపాడు, కోడూరు ప్రాంతాలు
దీనికిచేందివుంటవి.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు వుట్టి (8 1/2 క్వ.) 450-00
డి. వి. 450-00
టి. కె. ఎం. 430-00

శ్రీ జూపిటర్ యాత్రా సెక్షన్ సర్వీస్ సంపూర్ణ దక్షిణదేశ యాత్ర

మైసూరు - నీలగిరి - రామేశ్వరం - కన్యాకుమారిలతో
20 రోజులు - బస్సువార్షి టికెట్టు 1-కి రూ. 130/- లు,
29-5-1967 తేది ఉదయం 8 గంటలకు
నెల్లూరునుండి బస్సు బయలుదేరును.
సీటు 1-కి రూ. 25/- అధ్వాన్నుచెల్లించి సీటురిజయ్యచేసుకొనండి.
పూర్తివివరములకు - అర్జివైసు:-
వగదాల నువ్వురావు,
22/5/67, దాడివారిపేటి - నెల్లూరు.

బ్రహ్మాండమైన పృథ్వీనం
ముత్తు కూరులో
25-5-67 తేది గురువారం
రాత్రి 10 గంటలకు
తనాతి బాలనరన్యతి వాట్సుమండలివారిచే

శ్రీరామాంజనేయ యుద్ధం

అంజనేయ : పి. లక్ష్మణరావు,
శ్రీరామ : పి. వి. సుబ్బారావు,
(సినిరిక్టర్లు)
లక్ష్మణ : బి. వాలెశ్వరరావు,
నారద : పి. వి. బ్రహ్మయ్య,
యయాతి : వేమురి సీతారామశాస్త్రి,
కాంతిమతి : శ్రీమతి రాజేశ్వరి,
గాయకాచిన్తక - శర్వకమాడుది.

పెండ్లిండ్లకు పసందయిన
అనేక రకములు వచ్చియున్నవి.
మాడరకా స్టోర్సు
డీలర్సు:- పెన్సి-మెట్టూర్-D. O. M.
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు
ఫోన్ : 421

రూ. 14/- లకే రూ. 134/- ల
టైనింగ్ సెట్ (ఆబ్లాంగ్ టేబిల్ 4
పోర్టింగ్ చేర్చు)
50 ముందీ మెంబర్లు - నెలకు రూ. 14
11 వాయిదాలు - మే 14 తేది మొ||

వివరాలకు:-
రావు అండ్ గుప్తా
4-ఎ. సి. విల్లింగ్డు
డీలర్సు:- "రెడ్డి" బొగ్గు
ట్రంకురోడ్డు-నెల్లూరు

ప్రకటన
★★★
గూడూరు గ్రామ న ముదాయం
భూముల విధారణ సంస్థ కా: వడమర
గూడూరు గ్రామ నర్త్య నె. 2027 రులోని
యిండ్లప్రకటనలు 1-6-67 తేదిన వేలం
వేయబడును. యితర వివరములు వేలం
నిబంధనలు పై నంబర్ అఫీసులో తెలుసు
కొనవచ్చును.
వేమిరెడ్డి రామరావువరెడ్డి.
తెల్లికూరి - గూడూరు.

In the Court of the Estates
Abolition Tribunal, (District
Judge) - NELLORE.
I. A. No. 94 of 1967.
O. P. No. 111 of 1956.
ఉదయగిరి నారాయణరావు-పీఠివనరు.
యా నోటీసు మూలకముగా తెలియ
జేయడ మేమనగా:- ఈ నెంబరున పీఠివ
నరు ఓరువల్లె యిట్టకుగాను పైకోర్టులో
డి పా టిట్టులో యుండే సైనల్ కాంపె
సేషన్ మొత్తంలో పీఠివనరుకు రావలసిన
మొత్తం రూ. 13,424-15 పైసలు ఇప్పించ
వలసినదిగా కోరి చెక్కుపీఠివనరు దాఖలు
చేసుకొన్నందులకు నోటీసు నిమిత్తము
21-6-67 తేదికి వాయిదా వేయబడి యు
న్నది. కావున అక్షివలలున్నవారు అనాడు
వగలు 10 గంటలకు పై కోర్టులో హాజరై
యేదైన అక్షివలలున్న యిడల తెలుపు
కొనివలయును. తేనియెడల వరోక్షమున
కీర్తానించబడును.
—టి. సుందరరామిరెడ్డి,
పీఠివనరు అధ్యక్షుడు.

రైతులలో కం

(4 వ పేజీ కొరవ)

ఎరువు	తూకం	పూర్వం ధర	ఇప్పుటి ధర	పెరిగిన మొత్తం
నల్మేడు	100 కి. గ్రా.	రూ. 41-81	50-85	8-99
"	75 "	31-40	38-14	6-74
"	45.8 "	19-70	23-81	4-11
"	50 "	21-50	26-00	4-50
యూరియా	50 "	—	43-41	—
"	50.8 "	35-70	44-10	8-40
ఎ. ఎస్. ఎ.ఎ.	50.7 "	27-00	30-28	3-28
"	50 "	—	29-82	—
సి. ఎ. ఎ.ఎ.	50 "	19-90	22-58	2-68
" (26%)	51 "	25-58	28-22	2-64
అమ్మోనియం సాల్ఫేటు	50 "	34-11	42-27	8-16
డై అమ్మోనియం సాల్ఫేటు	50 "	—	56-58	—

పై ధరల వర్తికనుకూస్తే ఒక్కసారి
ధరలు ఎంత ఎక్కువగా పెంచబడినవో
విడితమవుతుంది. నల్మేడు, యూరియా
వంటివాటికి 20 మొదలు 25 శాతం వరకు
పెంచబడినవి. ఈ పెంచడాన్ని ప్రభు
త్వమే చేసిందో, లేక ఎరువుల వుత్పత్తి
దారులు-వా్యాపారులు పెందితే తన ఆమో
దాన్ని తెల్పిందో తెలియదు. ఎవరు
పెందితేమీ, అందితూ కలసి రైతులనెత్తిన
చెయ్యిపెట్టారు. అనలుధరే ఇంత ఎక్కు
వైతే, ఇక భాక్ మార్కెట్ ధర ఇంతెంత
పుండబోతుందో పూహకందని విషయం
కాదు. అనలు మార్కెట్ లో ఎరువులు
సంపాదించుకోలేని అద్భుతహీనులు, భాక్
మార్కెట్ లో నైనా కొని వేసుకుంటుంది
నారు; ఇకముందు వాళ్ళికి ఇవి అందు
బాటుగాకుండా పోతాయి.

ఇదిబట్టినచే, రసాయనిక ఎరువుల
వంపకమంతానహకార సంఘాల అధీనమై
వుంది. మన నహకార సంఘాలు
సంఘానికి గాకుండా, కొందరు వ్యక్తుల
స్వాధీనానికి అంతమైపోయివున్న విషయం
ఇగద్దీతం. అన్నిరకాల అధినితులు,
అన్యాయాలు, అక్రమాలు వీటిలో మూర్తీ
బిందిపోయివున్నాయి. ప్రయవేటు వ్యాపా
రస్తుకు ఒక రూపాయ ఎక్కువ ఫర
అమ్మిలే భాక్ మార్కెట్ అవుతుంది. ప్రజల
సుధర్మించడానికి వెలసిన ఈ నహకార
సంఘాలు ఎంత ఎక్కువధరకు అమ్మినా,
అనలు రైతులకు వంపకం చేసినా చేయక
పోయినా ప్రజాసేవక్రింద చెలామణి అవు
తుంది. ఎరువులు దొంగిలించి, తూకం
తగ్గించే నహకార సంఘాలున్నాయి.
అనలు ధరకంటే హెచ్చుధర తీసుకొని
ప్రజలనోళ్ళుగొట్టే సంఘాలున్నాయి. ఇటీ
వల ఒక నహకార సంఘంలో 50 కిలోల
నల్మేట్ బస్తాకు రెండు రూపాయలు
ఎక్కువ తీసుకున్నారు- ఖర్చుపేరుతో!
ఇతర నహకార సంఘాలుకూడా యిదే
వద్దతిని అనుసరిస్తున్నాయి. బస్తాకు
నాలుగు రూపాయలు ఎక్కువ వసూలు
జేసిన సంఘాలుకూడా లేకపోలేదు. ఈ
అన్యాయాన్నిగూర్చి విదారించేవారుగాని,
ఈ అక్రమాన్ని అరికట్టేవారుగానిలేరు.
అనలుధర పెరిగిపోయిన ఈనమయంలో,
నహకారసంఘాలవేసే అవరాధాని
మరింత భారమైపోగలవు.

నహకార సంఘాలచేతిలో వంపకం
కూడా లోపభూయిష్టంగావుంది. రైతుల
అవసరానుబద్ధిగాకుండ, నిర్వాహకుల
ఇష్టాయుష్టాలను బట్టి ఇది జరుగుతున్నది.
ఇటీవల హైద్రాబాద్ నల్మేట్ సాగుజేసిన ఒక
రైతుకు, ఆ రైతుకు చేయబడుగాను
9 బస్తాల కార్మియం నైట్ టేట్ నమితి
వ్యవసాయ విస్తరణాధికారి వర్కిట్
ఇచ్చాడు. ఇదిగో! ఆ ఎరువును ఇన్నిరోజుల
లోపం వేయాలి; లేకుంటే పైరు బాగా
రాదు; అవిమ్మట పండలేదని మామీద
నిండవేస్తే లాభంలేదు; పరేనా! అని

హెచ్చరిస్తూ, వర్కిట్ చేతిలోపెట్టాడు ఆ
వ్యవసాయశాఖోద్యోగి. ఆ నల్మేట్ పండనూ
వండింది, కోతా పూర్తి అయింది; కాని
కార్మియం నైట్ టేట్ మాత్రం ఈ క్షణం
వరకు అంతలేదు! ఆ వ్యవసాయ శాఖో
ద్యోగి ఏమిచేస్తాడు- పాపం నిన్నహా
యిడు. ఆ పర్కిట్ ఏ నహకార సంఘాని
కిచ్చాలో, ఆ సంఘం ఆ ఎరువు తేలేదు,
ఇవ్వలేదు. మూడు నాలుగు మైళ్ళ దూరాన
వున్న ఆ నహకారసంఘం చుట్టూ కాలికి
బలపం కట్టుకొని తిరిగి తే ప్రతిదపాలిం
దిన జవాబు- "మా వద్దవున్న నల్మేడు
అయిపోలేదు. అది ఆ యి పోతే కాని
కార్మియం నైట్ టేట్ తేము"- ఈ జవాబు
తోనే ఎరువులు ఇవ్వకుండా నరిపెట్టారు.

ధరలు అందుబాటుగాకుండా, వంపకం
నరిగాలేకుంటే రైతు పండించేదేదీ?
దేశానికిదేదేదీ? దేశమంతటా జై మం
తాండవస్తూ, ప్రజలు తిండికి అల్లాడుతూ,
దోలినపట్టుకొని దేశదేశాలు అడుక్కు
తింటున్నా-దేశంలో వుత్పత్తిని పెంచు
కొనుటకు ప్రభుత్వం నహాయవదలేకపోవ
డం ప్రజల దురదృష్టం, దేశదౌర్భాగ్యం.
ఎరువులుగాని, మందులుగాని, లేక అది
కోళ్ళుత్తి రైతుకు అవసరమైన వియితర
వస్తువుగాని, వరికరంగాని కొంత నష్టం
ప్రభుత్వం తీరిందియైనా దోకగా సరఫరా
చేయవలసిందిపోయి, ధరలు పెంచు
కుంటూ పోవడం యింత విచిత్రవంతమైన
విధానమో అలోచించమని కోరుతు
న్నాము. విదేశీ ధాన్యంకోసం వ్యయాన్ని,
అవమానాలను భరించడంకోసం, దేశంలో
అధికోత్పత్తి రైతుకు అన్నివిధాల నహాయ
వగడం అవసరంకాదా అనేది అలోచించ
మని కోరుతున్నాము. ఎరువులు, మందుల
ధరలను తగ్గించి; వాటి వంపకాన్ని క్రమ
బద్ధం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాము.
ఇది చేయలేకపోతే ఆహారవిధానంలో
ప్రభుత్వం ఈ విషయ సమయంలోకూడా
వివలమైనట్లే కాదించవలసినవస్తుంది.

వారంవారం

(3 వ పేజీ కొరవ)

ఈపార్టీల కాపను మరొక ప్రయోగం
కూడా లో హియా తలంపుకు వచ్చింది.
ప్రెసిడెంటు పోటీలో, ఇతర ప్రభుత్వాల
పోకడలలో ట్రిడ్ హాలకు ప్రాబల్యం
కొరికింది.
ఈ ట్రిడ్ హానికి మూలం పార్టీల నిర్వా
ణంలోనే వున్నది.
విపార్టీ నభక్త్యమెంత? నిదురెన్ని?
అవి ఎక్కడ, ఏవిధంగా సేకరించబడినవి?
ప్రజాశక్తిరెడ్డిమి? ఇవన్నీకలిసి కూర్చుని
పార్టీల ప్రతినిధులు పోయిగా దర్పించుకొని
ఒక Code of conduct అవలంబన
చూర్లూర్ని అనుసరింకారమన్నిలోహియా
దాలాకాలంకీమే అందరికీ అవ్యసమిచ్చి

నారు. కాని, అనాడు ప్రజలదృష్టి ఈ
వైపుకు యింతగా మరలలేదు.
వర్కిమ ఇంకాకంలో యిప్పుడేమైనదో
చూడండి. వరిస్థితి ఏమీ బాగాలేదుగనక
యిప్పుడున్న రాష్ట్రకమిటిని రద్దువరది,
పును నకోశిలంగలవారితో దానిని ఏర్పాటు
చేయవలెనంటున్నారు.

ఈ చందర్మంలో వంబాట్ ముఖ్య
మంత్రి గుర్తానింగగారు చేసిన నూదన
అలోచించదగినవది. ఒకపార్టీనుండిమరొక
పార్టీలోకి శానననట్లులు మార్చిపోకుండా
కట్టుదిట్టాన్ని ఏర్పాటు చేసుకోదానికి
రమ్మని కాంగ్రెస్ పార్టీని పిలుస్తున్నాడు.
ఒక వంబాట్ లోనేకాదు దేశమంతటా
యిది అవసరం.

కాంగ్రెస్ పార్టీవారు యిటీవల తన
నంయుక్తదళంలో కలిపి ఎండు కంగిక
కరించావయ్యా అంటే, యింతకుపూర్వం
64 గురు ప్రతిపక్ష శానననట్లులలో 28
గురిని 1962 ఎన్నికల అనంతరం
కాంగ్రెస్ పార్టీవారెత్తరపోయినారు గనుక
ఆ వంబాట్ తాను 1967 లో అనుసరిం
చక తప్పలేదన్నాడు. నరికి నరికవద్ద న
అరిగింది గనుక యిక రాక్షి సిద్ధం అని
అయన అంటున్నాడు. న్యాయమే గదా!

అనేక వజ్రల ఒప్పందం జరగవలసిన
అంతం మరొకటి ముఖ్యమైనది గలదు.
అది లేకనే మనరాష్ట్రంలో పెద్ద గడబిడ
జరుగుతున్నది. వందాయటి రాజ్యం విష
యమై జుగే రభసయే ఆ గడబిడ.

వందాయటిరాజ్యం నివృత్తం చేసి ది.
నిప్పెటువంటిది? fire is a good ser-
vant but a bad master; అనగా,
సేవలో వుత్తమ సాధనం; మనకు
మిందితే మహాకష్టం. అందరం, అన్ని
పార్టీలవారం కలిసి ఈ క్షేత్రాన్ని నన్య
శ్యామలం చేసుకుంటే, మనకందరికి
భుకం. ఇది కల్పాణ మండపం. దీనికి
వవరపాలిటిక్కూలంకే పుండకూడదు.

పార్టీలన్నీ ఒక ఒప్పందం ప్రకారం
నడుచుకుంటే కలెక్టర్ టిల్లావరివత్తుకు
కార్యదర్శిగావుండి కత నడిపించగలడు.
అప్పుడు పరివత్తుస్తాయి పెరుగుతుంది.
న్యతంకే కార్యనిర్వాహకుడున్నందువల్ల,
వసులు నక్రమంగా జరుగుతవి. వలుకు
బడి దుర్నియోగం కాకుండా పెద్ద
అడ్డంకి వుంటుంది.

ఈ వద్దతి లేనపుడు వందాయటి రాజ
లను చూస్తే శానననట్ల రాజాలకు
ఈర్ష్య; కలెక్టరుకు టిల్లావరివత్ చేర్చేన్ను
చూస్తే అనూయ; కలెక్టర్ టోక్యం తో
చేర్చేకాకు విసుగు; ఏముతా వందాయటి
లోవుంటే, ఆ ముతా కన్నివిధాలా అన్నీ
అందుబాటు, అందువలన రెండవ ముతా
వారికి ఈర్ష్య; ఈ పార్టీ చేతిలోకి స్థాని
కంగా నర్వం వచ్చిందని ఎదటి పార్టీలకు
మంకు; ఈ విధంగా అన్నీ సంఘర్షణలే!

ప్రస్తుతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, వందా
యటి రాజ్యానికి మధ్య అరకమైన ఈర్ష్య
ఒకటి వచ్చివున్నది. ఇది తేవలం రాష్ట్ర
ముఖ్యమంత్రి ఒక ముతాలోనూ, వందా
యటిరాజ్య చేంబర్ ప్రతినిధి ఒక ముతా
లోనూ వున్నందువల్లనే రాలేదు. చేంబర్
అనేది ప్రభుత్వం చేతిలో వుంటుంది. ఈ
తాత్కాలికమైన పేదీని తీసేవేయడానికి
ఎన్నో ఉపాయాలున్నవి. చేంబర్ లో
పెద్ద వవర అనేదికూడా ఏమిలేదు.

టిల్లాలోని వందాయటిరాజు, రాష్ట్ర
ప్రభుత్వ ప్రతినిధి -నే వదపుల పరిశీల
నలో రాష్ట్రప్రభుత్వం -వందాయటిరాజ్యం
అనేది ఒక దానిలో ఒకటి దీక్షానేదిగా
వున్నట్లు కన్పించింది. ఈ తాత్కాలిక
దిక్పు చేయవలసిందిగా 'రాజ' వైద్యునికి
అదేశం రాగానే శస్త్ర దిక్పుయే శరణ్య
మని రోగనిదానం అరిగింది.
శస్త్రదిక్పుకేమటాలి? నిజమైనరోగి
కూడా చాలాదూరం అలోచించి, ఎండు

మిత్రాదులను పంకరించి, అవలేవకా
చేయడానికి ఆమోదం తెల్పుతాడు.

ఈ విషయంలో 'రోగి' తనకు జబ్బు
లేదంటాడు. లేని అన్యస్తతను కల్పించి
తన మీదకు వైద్యుల దాడిని అరిపిస్తున్నా
రని వందాయటిరాజ్యమనే పేషెంట్ రాష్ట్ర
ప్రభుత్వ మీద అరోపణ చేస్తున్నాడు.

ఈ అరోపణ చేసి వారిలో ఉదయ
ముకాల టిల్లా పరివత్ చేర్చేస్తుండడం
విశేషం.

అందువలన యిది ముతాల కలహాన్ని
మింది ఒక రాజ్యాంగ నమరంగా
మారింది.

మేము చూచింది న నర్వోదయ
మార్గాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వ రాజులు గాని,
వందాయటి రాజులుగాని అర్థం చేసుకునే
స్థితిలో లేకపోవడం అత్యంత శోచనీయం.
భారత ప్రభుత్వానికైనా యిది తోరవడి
నట్టులేదు. 'ప్రభువులెన్న ప్రజలగర్వవిదూ
షితులే' (ప్రాగరువలన వుట్టిన గర్వం
కాదు, అజ్ఞానం వలన కలిగిందే పాపం!)
కావున, వారికి ప్రబోధించడమెందుకని
దారక వందాయటి పరివత్తునకం మన
కున్నది.

ఈ స్థితిలో పరిష్కారమార్గం దొరకడం
సులభంకాదు.

పంపాంగం

ముహూర్తం
మేనెల 19 తేది ఉపనయన, వివా
హాది కార్యక్రమములు చేయవచ్చును.

శంకర జయంతి
మేనెల 14 తేది శ్రీ శివగర్భ శంకర
జయంతి.

కృత్తిక కార్తె
మేనెల 11 తేది సాయంత్రం
గం. 4-13 మొదలు 25తేది మధ్యాహ్నం
గం. 1-45 వరకు కృత్తిక కార్తె.

కర్తరీ
మేనెల 7 తేదిమొదలు 28 తేదివరకు
వాస్తవకర్తరీ మట్టి, కొయ్య, రాయి ఇత్యా
దులకోటాడిన వసులు చేయరాదు.

మేనెల తిథులు
13 శని దవితి రా. 10-10 గం.వ.
14 ఆది పంచమి రా. 9-55 ,,
15 సోమ వస్త్ర రా. 9-09 ,,
16 మంగళ నవమి రా. 8-08 ,,
17 బుధ అష్టమి సా. 6-20 ,,
18 గురు నవమి సా. 4-20 ,,
19 శుక్ర దశమి మ. 1-50 ,,

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి—

నెల్లూరు టిల్లాజుద్ది కోర్టులో

O. P. No. 23 of 1967.
Petition filed on behalf of
his minor son Devireddy
Rudrakumara Reddy, Devi
reddy Radhakrishna Reddy-
—Petitioner!
పీఠివనరుపై మైనరుకు నంబించిన
నెల్లూరు O. A. S. నెం. 277 రులోని
1/4 శాగమును ఆ ముట్టకు వర్కివకా
యిప్పించవలసినదిగా కోరుచూ పీఠివన
దాఖలు చేసియున్నందున అందునుగురించి
యెవరికయినా అక్షివలలు యున్నయెడల
30-6-1967 తేదిన వగలు 10 గంటకు
పైకోర్టుకు హాజరై తెలుపుకొనవలసినదిగా
యిందుమూలకముగా తెలుపవలెనని.
—పి. వి. సరసింహారావు,
పీఠివనరు అధ్యక్షుడు.

- ★ బ్రహ్మనందరెడ్డిని బ్రహ్మనంద భరితుణ్ణిజేసిన విజయావని విందు
- ★ అందరికీ కావాలి, ఎవరూపట్టించుకోరు!
- ★ పెళ్లాడిన పదేళ్లకు చెల్లదని తీర్పు
- ★ కొత్తపుంతలకు సాక్ష్యంగా నిలువ బోయే నందన ఫిలిమ్స్ వారి 'సాక్షి'
- ★ సత్యజిత్ రే జీవితచరిత్ర
- ★ ముగ్గురు మొనగాళ్ల ఆడపడుచు

బ్రహ్మనందరెడ్డికి సన్మానం

విందులు చేయాలంటే వినోదాలవారే చేయాలి. దేశానికి వినోదాన్ని ప్రసాదించే సినీవారిల విందు ఎప్పుడూ వినోదం. శౌంఖ్యలోగానీ, థియేటర్లోగానీ, మద్రాస్లోగానీ, హాలీవుడ్లోగానీ ఎక్కడ తారలు విందుచేసినా పున్నమి పరిమితిస్తుంది. మద్రాసులో మంచిమంచి విందులు జరిగేది విజయ వనవాటికలో. అది చూడ దానికి ఒక నందనవనం. బృందావనాన్ని మరచిస్తుంది. అలాంటి నమయంలో మధురను జ్ఞప్తికి తెస్తుంది. రంగు రంగుల అలంకారాలలో పై కారలను పోటీచేస్తోన్న సినీతారలు తభక్తమంటుంటే, కమనీయ వనవాటికలో సరదాగా వుంటుందిమరి.

మొన్న శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డి నటనమే తంగా మద్రాసువచ్చినపుడు అలాంటి కనుల విందు జరిగింది. విజయా గార్డెన్స్ లో సినీ పెద్దలు కలపెట్టారు.

దర్శని వేనవిరాళి. మల్లెలు విరబాసిన వెన్నెల. మత్తుగాలులమధ్య మదవతుల కళా విన్యాసాలు, విలాసాలు. తెలుగు, తమిళ కళా హృదయాల సంగమం అయింది అది అనాడు.

ఎన్నడూలేనిది ఎం. డి. రామచంద్రన్ అనాటిసభకు అభ్యక్షత వహించాడు. మామూలుగా వేడుకలకు అయిన రావడమే అయిదు. వచ్చినా ప్రేక్షకుడుగానే వుంటాడు. అలాంటిది, ఆంధ్రముఖ్యమంత్రికి సన్మానం చేసినతరు అభ్యక్షపీఠం వహించడం అశ్చర్యంగానేవుంది. కొద్దిసమయే అయినా ముచ్చటగా మాట్లాడాడు.

కులమత భాషాభేదాలలేని ఈసభకు తాను అభ్యక్షత వహిస్తున్నానన్నాడు. నన్నాగితుడు ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రి; నన్నానందేనంది తమిళ, తెలుగు సినీకళా కారులు. అభ్యక్షస్థానం మరయ్యాదీమరి.

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు ఈ సందర్భంలో ప్రసంగిస్తూ 1955 లో తాను ఎన్. డి. ఆర్. జాతీయ రక్షణనిధికి వదిలక్షలు వసూలుచేసినట్లు, 160 మంది కళాకారులు అందులో పాల్గొన్నట్లు వివరించాడు. శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రికి 8 లక్షలు వసూలు చేసి యిచ్చారు. వారి ఆశీస్సులు, అభినందనలు అందుకున్నారు. 1966 ఆగస్టు 15 న ఆంధ్ర ముఖ్యమంత్రికి 50 వేల చెక్కు యిచ్చారు. 1967 జనవరి 31 న ముఖ్యమంత్రి నిధికి దాదాపు 13 వేలు జమ కట్టారట. ఆ లెక్కలు, జమలు తెలియజేస్తూన్న 'ఎన్. డి. ఆర్. జాతీయ రక్షణ నిధి' సావనీరును శ్రీమతి రాఘవమ్మ విడుదలచేశారు.

అభ్యుదయపక్షన శ్రీ వి. నాగిరెడ్డి ముఖ్యమంత్రికి అభినందనవ్రతం వదిలి

నమర్చించారు. శ్రీ ఎన్. ఎస్. వానన్ అభ్యుసంఘం వజ్రన, నర్తకి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి దిశవహాన్ని శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డికి బహూకరించారు.

శ్రీ బ్రహ్మనందరెడ్డి ఉదిత సమాధానంగా ఆంధ్ర తమిళ రాష్ట్రాలమధ్య దిశకాలమైత్రి వున్నదని, అది ద్వీగుణీకృతం కావాలని ఆశించారు.

అందరికీ కావాలి-ఎవరూ పట్టించుకోరు!

సినీమా పరిశ్రమలో కొందరిమాటే 'కరివేపాకు' సామెత జ్ఞాపకం వస్తుంది. అన్ని పోవుల్లోకి, కూరల్లోకి ఉపయోగించే కరివేపాకును తినే నమయంలో ఏరి పారేస్తారు! దానిరుది కావాలి; దాని అవసరం మాత్రంలేదు!

సినీమాపరిశ్రమలో నటనటుల్ని, కారి ప్రాధ్యునర్థను, డైరెక్టర్లను వదిలేస్తే అనలు

మా మద్రాసు సినీవిలేజి 'శార్వరి'

పరిశ్రమలో పాల్గొనటానికి అని చెప్పదగ్గ వారిస్థితి ఎవరికీ వట్టదు. అవసరం లేనింతర్వాత నిర్మాతలు తాతరుచేయరు, నటీనటులూ మరచేపోతారు! ప్రభుత్వము మీరిని శ్రామికులుగా, ఉద్యోగులుగా చూడదు. మీరికష్టాలు ఎవరూ గుర్తించరు. వారిలోఎవరైనా సుఖపడుతున్నారంటే నూటికిఎందరు? ఒకరో, ఇద్దరో; మిగిలిన వారిస్థితి ఏమిటి? వారి బాగోగులు కనుక్కునేవారెవరు?

రెండేళ్ల క్రిందట మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక మంచి ఆలోచన చేసింది. సినీమా పరిశ్రమలోని ఉద్యోగుల పరిస్థితి విచారించి నివేదిక అందజేయమని ఒక కమిటీని వేసింది. వారు రెండేళ్ల శ్రమించి ఫిలిం ప్రైనాన్సు, పన్నులు, ఫిలిం డిగు ముఖులు, పరికరాలు మొదలైన అన్ని విషయాలపై సాంగోపాంగంగా పరిశీలించి నివేదించారు. ప్రభుత్వంలోని ఉద్యోగులందరికీ-ప్రవీణులకు, అప్రవీణులకు సైతం కనీసం నూరురూపాయలనుండి అయిదు నూర్లువరకు ఊతం వుండాలని, అదనంగా కరువుభత్యం, అదనపుపనిభత్యం, రవాణా, సెలవు సౌకర్యాలు వుండాలని నిపాచ్చుచేశారు. బాగుంది. మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం వాటిని బొంబాయిలో అమలుపరచింది.

ఈ ఫిలిం పరిశ్రమ ఉద్యోగుల సమస్య యావద్భారత సమస్య అని మీరు రికమెండ్ చేశారు పాపం. మనంవన్నంగా కనిపించే ఫిలిం పరిశ్రమలో పెదవారే ఎక్కువ. రోజులు గడవనివారే కొద్ది. కొందరు బంగారు కండా

లలో విందులుచేస్తుంటే, దా లా మంచి ఒక్కపూట తోటనంటేనే, కళాసేవ చేస్తున్నారు. నమ్మేలు, అలకలు అందుకే వస్తున్నాయి కళాహృదయాలలో అగ్నివర్షాలు బ్రష్టలవుతున్నాయి.

పాతక సంవత్సరాలుగా ఫిలింరంగంలోని సాంకేతికకళాభివృద్ధి నెలకు మూడువందల నంపాదించడమే గగనంగావుంటుంటే, పరిస్థితి ఎంత దుర్భరంగావుంటుందో చేరే చెప్పవసరంలేదు. ఖేర కమిటీవంటి కమిటీ ఒకటి అవలభారతస్థాయిలో సినీమా పారిశ్రామికుల కష్టస్థురాలు విచారించి ప్రభుత్వానికి నివేదించాలి. ప్రభుత్వం వాటిని అమోదింది అనుసరించజెయ్యాలి.

పెళ్లాడిన పదేళ్లకు, అది చెల్లదని తీర్పు!

ప్రముఖకథాకారియైన డి.వి.ఎస్. సోపయా, ప్రొ. డ్యూ నర్ కార్టాపాండి 1957లో పెళ్లాడారు. అది ఏప్రిల్ 27న. మెక్సికో వద్దకి పెళ్లిళ్ళు వర్షిమదేశాలలో ప్రసిద్ధి. ఎక్కడ ఎవరినీ చేసుకున్నా, విడాకులిచ్చినా, యివ్వకపోయినా మెక్సికోలో పెళ్లాడియవచ్చు - ఎవరిమొగుడ్ని, ఎవరి పెళ్ళాన్నిగనీ!

ఆ పెళ్లిచెల్లదని, పాంటిపెళ్ళామె దావా వేసిందో లేక లారెన్ పాత మొగుడేవోగాడో మొత్తానికిచేశారు. పదేళ్ల హాయిగా వీళ్ళ సంసారంచేశారు. ఇప్పుడు కోర్టు తీర్పు యిచ్చింది ఆ పెళ్లి చెల్లదని.

కార్టాపాండి అంతకుముందే ఒక పెళ్ళాండున్నది. అదిడకు విడాకులివ్వకుండా ఈకారను కట్టుకున్నాడు. కోర్టు చెప్పే మరోకారణం ఈషియులు నశావుగా కాకుండా, దొంగతనంగా పెళ్లాడేశారు.

పోనీ ఇప్పుడు వీడిపోతారు. పదేళ్ల హాయిగా సంసారం చేశారుగా!

జయంతివారి 4వ చిత్రం

జయంతి పిక్చర్స్ వారి నాల్గవ చిత్రానికి 'ఉమ, చందీ, గోశింకరుల కళ' అనిపేరు స్థిరపరిచారు. వా హి నీ లో

అమితవేగంగా తయారవుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. డి. రామారావు, వి.నరోజాదేవి ముఖ్యపాత్రలలో వద్యనాటం, రాజనాల తదితరులు వున్నారు.

మాటలు: పింగళి నాగేంద్రరావు. సంగీతం: పెండ్యాల. డైరెక్టర్: డి. వి. రెడ్డి.

నిరాడంబర చిత్రాలకు నాందిగీతం 'సాక్షి'

కావు, రమణ, సురేష్ క్రయం నెల కొల్పిన నందన ఫిలిమ్స్ తొలి ప్రయోగం 'సాక్షి'. అనేకవిధాల సాక్షి కొత్త పుంతలకుసాక్ష్యంగా నిలుస్తుంది... దిశపరిశ్రమకు దూరంగావుంటూ బొమ్మలు వేసుకునే 'కాపు' దర్శకత్వం... యువకోశ్వాసం పొంగులు వారే సురేఖమార్, తెలుగు రచనలో కొత్త మలుపులు మలుచుకున్న రమణ.... వీరికి సూత్రధారులు. 20 రోజుల్లో చిత్రాన్ని పూర్తిగా ఒక వర్ల ఊరులో నిర్మించడం విశేషం.

స్టూడియో అవసరం లేకుండా పూర్తిగా బొబ్బిలోలో దిశం నిర్మించడం యిదే ప్రథమం తెలుగులో... ఇందులో ప్రముఖులు సినీమాకారలే కాని, మిగిలిన వారంతా ఆ వల్లెవాసులే.

మనిషి గిరిగిసి గిరిలో కూర్చుంటే తగదు. తనకుతానే ఒక ప్రపంచం అనుకున్నా సాధ్యంకాదు. జనాలకు ఎంత దూరంగా వున్నా, తనకు జరిగే సంఘటనలే ప్రపంచంలో, మరొకటి, మరొకరికి జరుగుతాయి. అంటే ఒకే సమయంలో ఒకే సంఘటన అనేకులు

జరగడం సాధ్యం. అనే మాత్రంలో సాక్షిని బుద్ధించారు.

ఒక వడవవాడు... పోయిగా, బాలిగా బ్రతుకుతున్నవాడు, ఒక హత్యకు సాక్షి అవుతాడు. హంతకుడు, డైరెక్టర్ పారిపోయి, తన హత్యకు కారకుడైన వాణ్ని కడతెచ్చడానికి వస్తాడు.

ఈ చిత్రంలో కృష్ణ, విజయనిర్మల, జగ్గారావు, విజయలలిత, రామన్నవంతులు, రాజబాబు, శివరామకృష్ణయ్య, మాస్టర్ అల్లు, బోడపాటి, రోహిణి, ఆర్. రంగారావు, అనందమోహన్, భూషణ్, కనకదుర్గ నటించారు.

సత్యజిత్ రాయ్ జీవితచరిత్ర

ప్రఖ్యాత ఆంగ్ల విమర్శకురాలు మిస్. మేరీ సెటాన్ భారత చలనచిత్ర దర్శకుడు సత్యజిత్ రాయ్ జీవిత కథను వ్రాస్తున్నది. అదిఅమెరికాలో, ఆంగ్లంబులో ఒకేసారి అచ్చయవస్తుంది. ఒక్కపెదాదిలోగానేవస్తుందట.

1961 లో శ్రీ సత్యజిత్ రాయ్ వలేర్ పాంచాలి అమె దూదించటం. అనాటినుండి రాయ్ జీవితం వ్రాయాలని వత్తకం వేసుకున్నది. అందులో రాయ్ పోటో, రాయ్ చిత్రాల పోటోలు, అతను పనిచేస్తున్న పుడు తీసిన పోటోలు వుంటాయి.

రాయ్ చిత్రాలకు ఇండియాలో అన్యాయంజరుకుండునని, సంభాషణలు సరిగా నటించుకోలేదని అమె విమర్శించింది.

ముగ్గురు మొనగాళ్లు ఆడపడుచు

శ్రీ ఎల్. వి. ప్రసాద్, శ్రీ ప్రత్యేగాత్మ, శ్రీ హేమాంబరదరరావు కలిసి ఆడపడుచును ముస్తాయి చేస్తున్నారు. సుభాషిణి అర్జు పిక్చర్స్ వారు తెరకెక్కిస్తారు. బోటిబహన్ అధారంగా శ్రీ ఎల్. వి. ప్రసాద్ స్క్రిప్ట్ వ్రాశారు. శ్రీ ప్రత్యేగాత్మ మాటలు నెర్పారు. శ్రీ హేమాంబరధరరావు సారధ్యం వహిస్తున్నారు. ముగ్గురు ప్రముఖ దర్శక నిర్మాతలు ఒక చిత్ర నిర్మాణంలో చేతులు కలవడం తెలుగుచిత్రచరిత్రలో అపూర్వం.

ఎన్. డి. రామారావు, శోభకాబాబు, వద్యనాటం, గీతాంజలి నటిస్తారు. డి. చలపతిరావు సంగీతం సమకూర్చుతారు.

రామారావు, దేవిక నిండుమనసులు

ఎన్. వి. ఎస్. ఫిలిమ్స్ వారి సాంఘికం ఎస్. డి. లాల్ దర్శకత్వంలో పూర్తి కావచ్చింది. దీనికి నిండుమనసులు అని నామకరణం చేశారు. ప్రధాన పాత్రధారులు ఎన్. డి. రామారావు, దేవిక.

ఎల్. విజయలక్ష్మి, రాజనాల, వాణిశ్రీ, రాజబాబు, హాళిపాల, సత్యనారాయణ కారాగణం. రాజబాబు, రాజేశ్వరి నృత్యం యిందులో ప్రత్యేకకర్షణ.

ఒక నేరస్తుడు, న్యాయంగా బ్రతకాలంటే సమాజంపైతే అవరోధాలు ఇందులో ప్రధానం. మందిగామనులుకొమ్మని ఏయియి రాలి కాననం. మందిగా బ్రతకనివ్వని సమాజంలో నేరస్తునిపోరాటం. శ్రీ రామారావు నేరస్తునికూమికలో మెప్పిస్తున్నారు.

మరో సాంఘికం 'పెల్లిరోజు'

సూర్యచిత్రవారి 'పెల్లిరోజు' ఇటీవల వీననోలో ప్రారంభమైంది. రాజమండ్రి అప్పర థియేటర్ ప్రాప్రయిటర్ ఎ. సోమేశ్వరరావు తెమెరా స్విద అకా చేశారు. జా పూ డి వెంకటేశ్వరరావు క్లాప్ కొట్టారు.

నటవర్గం: జమున, హరనాథ్, రేలంగి, వద్యనాటం, హేమలత, వేదీ ఇందిర.

డైరెక్టర్: మానాపురం అప్పారావు.

అంధా మెట్రిక్

సంవత్సరముల కొలది హైస్కూలులో చదువనవసరములేదు. ఒంగోలులోని స్టార్ ట్యూటోరియల్ కాలేజీలో చేసిన విద్యార్థులు 8-వ తరగతి స్థాయికలవారు 3 నంబర్లోను, 9-వ తరగతి స్థాయికలవారు 2 నంబర్లోను, 9-వతరగతి స్థాయి కలవారు 1 నంబర్లోను మెట్రిక్ పాస్ కావచ్చును. ఈ పరీక్ష యస్. యస్. యర్. సి. కి సమానము.

క్లాసులు జరుగుచున్నవి.

త్వరపడండి!

(విద్యార్థులకు హాస్టల్ వసతి కలదు.)

వివరములకు:-

ఆర్. చెంచురామయ్య, ఎం. వి.,

స్టార్ ట్యూటోరియల్ కాలేజి,

సంతపేట - ఒంగోలు

డిప్టిగ్రు మునసబు కోర్టులో

E. P. No. 199 of 1965.

O. S. No. 80 of 1961.

డిహారు మునెమ్మ వగైరా - వారు.

డిహారు మునిరామిరెడ్డి - వ్యతివాది.

పై నెంబరు డిగ్రీ కాలిగిగాను వ్యతివాది కాలాకు క్విందకన సీర్కాస్ 29-5-67 తేదిన వగలు 11 గంటల నుండి ప్రెకోర్టు వారి యెదుట వేలము వేయబడును. వేలములో విక్రయమునకు తీయదలచినవారు నేరుగావచ్చి నవాలు చేయవచ్చును.

షె డ్యూ లు:-

దిక్షాను డి. సత్యవేడు నర్ డి. సత్యవేడు కాలాకా, కళహారు గాగములో వ్యతివాదికి బాధ్యవదీ అతని స్వాధీనంలో యుండు ప్రావర సొత్తులకు చెక్కుబండి-వ్యతివాది జొయంతుకుటుంబం అప్రి వట్టా నెం. 92 కు.

(1) [తూ] వడాల క్విప్టారెడ్డినేల [ద] సర్వేవల్లి రామచంద్రయ్య నేల [ప్ర] సర్వేవల్లి రామచంద్రయ్య - వర్తకరెడ్డి వెంకట సుబ్బారెడ్డి నేలలు [డి] వంటకాల్య. ఈ మధ్య నంబ సర్వే నె. 148/1 రు, 1-08 తెంట్లలో నమిప్పిన అర్ధభాగం య 0-51 1/2 తెంట్లు, 0-208 హెక్టారు.

(2) [తూ] సర్వేవల్లి రామచంద్రయ్య నేల [ద] వంటకాల్య [ప్ర] సర్వేవల్లి రామచంద్రయ్య నేల [డి] సర్వేవల్లి రామచంద్రయ్య నేల. ఈమధ్య నంబ సర్వే నె. 99/8 య 1-07 ట్లలో నమిప్పిన అర్ధభాగము య 0-53 1/2 ట్లు, 0-216 హెక్టారు.

(3) [తూ] గంగమ్మ - వేమలమ్మ మాన్యం [ద] కామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి నేల [ప్ర] కామిరెడ్డి పుల్లారెడ్డినేల [డి] వంటకాల్య. ఈమధ్య నంబ సర్వే నె. 264 య 1-07 ట్లలో నమిప్పిన అర్ధభాగము య 0-53 1/2 తెంట్లు, 0-216 హెక్టారు. 1-నయియం కోర్టుమంపు నూ. 1030/- 2-వయియం డిఖో నూ. 1070/- 3-వయియం డిఖో నూ. 1070/- -ఎన్. ఎం. కె. వెంకటేశ్వరగురుకులు వాదుల వక్తులు.

నమ్మకానికి నాగరికతకు

★ గుండాల

వెంటకుసుబ్బారెడ్డి కి నమ్మక

నగల వర్తకులు

చిన్నబాబు - నెల్లూరు.

మే 1 నుండి క్లాసులు ప్రారంభం రామకృష్ణ

ట్యూటోరియల్ కాలేజి,

..... ఒంగోలు

స్థాపితము : 1952.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. టి. మెట్రిక్

(వి. యు. సి. బాలికలకు మాత్రమే)

ప్రిన్సిపాల్:-

కె. వి. నరసింహారావు, M. A., LL., B

ఒంగోలులో వ్యవసాయ సాహిత్య విద్య

విద్యనావికా విద్య గాంచుచు ఉండగా విద్య

ధ్వలను పరీక్షలలో వృత్తిరంగములకు

చేయుచున్న మా నాన్నగారి మిథిలను

చేర్చింది. విజయము గాగరం టి. ఉత్తమ

శిక్షణ - అత్యుత్తమ కృషిశిక్షణ. 3, 4, 5

పాఠములవరకు చదివినవారిని ఒకే సంవ

త్సరములో ఆంధ్రా మెట్రిక్ పరీక్షలో

ఉత్తీర్ణులగుటకు చేయగలము. బాలికలకు

వ్యత్యేకకాటగలదు. హాస్టలువసతి గలదు.

పూర్తి కాలము పనిచేయు

ఉపాధ్యాయులు

శ్రీ కె. వి. నరసింహారావు M. A., LL., B

శ్రీ చుండి హనుమంతరావు

B. A., L. T., (RETD., D. B. O)

శ్రీ మల్లా రామయ్య

B. A., B. ED., (రిటైర్డ్ హెడ్మాస్టరు)

శ్రీ బుద్ధవరపు రామయ్య

B. A., L. T., (రిటైర్డ్ హెడ్మాస్టరు)

శ్రీ విద్యాన రామాయణం వెంకటరంగ

రావు (రిటైర్డ్ తెలుగు వండితులు)

శ్రీ యామని నంజీవరావు B. Sc., B. ED.

(బయాలజికల్ సైన్సు)

శ్రీ కొప్పోలు మోహనరావు B. Sc., B. ED.

(ఫిజికల్ సైన్సు)

శ్రీ పొడూరి నరసింహారావు B. A.

(తెలుగు)

శ్రీ దోనపాటి లక్ష్మీకాంతయ్య (ప్రియ్యర్

ఎరిమెంటరీ స్కూలు హెడ్మాస్టరు)

మరియు

అయిదుగురు పార్ట్ టైమ్ ఉపాధ్యాయులు,

యిద్దరు వార్డునులు,

యిద్దరు ట్యూటర్లు.

దరిశి డి|| ము|| కోర్టులో

కనిగిరి స్కూలు నెం. 472/1965 రు.

ఇ. పి. నెం. 84/1966 రు.

గుజ్జల శ్రీరాములు -వాది.

పోటు వెంకటేశ్వర్లు -వ్యతివాది.

ఈ నెంబరున వ్యతివాది తాలూకు ఈ

క్రింది పెద్దాళ్లు దాఖలా ఆఫీస్ ఈ

కోర్టువారి యెదుట 29-5-1967 తేదిన

వరకు 10 గంటలకు యాలము బయట

బయట గనుక పాటలు పెట్టుకొనవలసినదిగా

ఇందుమాలకముగా తెల్పడమైనది.

పెద్దాళ్లు:- (1) నెల్లూరు జిల్లా, దరిశి తాలూ

దినపుయ్యలవాడ మసరా, బండపాలెము

గామంలో నె. 45 రు వట్టా వాటలా నర్సి

నె. 48/8 రు తోట య 0-56 తెంట్లకు

హద్దులు:- [తూ] చేతుల బక్కయ్య భూమి

[ద] వ్యతివాది తాలూకు వామిదొడ్డి

[ప-పు] పోటు రామయ్య భూమి. యా

హద్దులలో నె. తోట య 0-56 తెంట్లు.

కృయం రూ. 120/- అ.

(2) దిబ్బా గ్రామంలో నె. 45 రు వట్టా

దాఖలా నర్సి నె. 38/2 రు య 0-79 ట్లు

గల తోటభూమికి హద్దులు:- [తూ] చేతుల

సుబ్బయ్య తోట [ద] దిబ్బా [ప] పోటు

రామయ్యభూమి [పు] వాగు. ఈ హద్దులు

తోటి తోట భూమి య 0-79 తెంట్లు.

కృయం రూ. 160/- అ.

- యస్. పోలారెడ్డి-అడ్వకేటు.

పులి అత్తు కథ

(4 వ పేజీ కొరవ)

బాధతో ముందేమి చేయాలో అని నిర్ణయించుకునేలోగా, మళ్ళీ నా మీదకు దిరుచుకవడింది. వివేకంతో కూడిన విచక్షణ సాహసం కన్నా మేలని, అక్కడ్నుండి దల్లగా బారుకుంటుంటే కొంతదూరం వరకు వదిలి నన్ను తరుముకొచ్చింది. ఈ సంఘటన నాకు బాధాకరమయిన కొన్ని గుణ పాతాలు నేర్పుతున్నా. ఒకటి: ఏ అంతువునయినా వేమార్చి చెప్పిరియాలని; రెండు: నాకన్న బలమైన అంతువులున్నాయని; మూడు: -అంతువు మీదకు దూకినపుడు తప్పక మెదడు పట్టుకోవాలని. ఆ దృష్ట వ శాస్త్ర కొంచెం బాధను కలిగిందినా నా వంటిమీద చెప్పలంత లోతుగా దిగబడనందువల్ల త్వరగా మానుకుని రాసాగాయి.

ఒకనాటి సాయంత్రం మనక చీకటి-రెండుకోణాల్నుండి ఆహారంలేదు. అకలెక్కవగావుంది. పిదపనా ఎర దొరుకుతుంటేమీనని ఆడవిటాటగుండా వెళ్తున్నా. నాకొంచం ముందుగా పిదోదన్న అంతువు ప్రాకుతున్నట్లు అధిగోళాహుంది. ఒకముద్ద అయినా కొంచం అకలిని తగ్గిస్తుందని దాన్ని పొందిఅనునరిస్తాను.

నాకన్నా ముందుగానే, ఆ అంతువు నన్ను పసిగట్టింది. ఇతర అంతువుల్లా ముందుకు పారిపోకుండా, వున్నట్లుండి తన వంటిమీడిముళ్ళిన్నిటిని ఎక్కు వెట్టి అంతింలై పడుకుంటే అన్నట్లు ఎంతో పెద్దదిగాయెదిగి నట్లు నేను కళ్ళుతెరుచుకునేలోగా రంయమని వెనక్కు పరిగెత్తి నామీదకుదూకింది. అది ముళ్ళపందని అవుడు తెల్పింది. ముందే తెలుసుకుంటే బాగ్రత్తపడేవాడిని. నా చీకటిం అంతా తారు మారు అయ్యే సంఘటన యీ ముళ్ళపందివలన జరుగుతుందని నేనుహించుకోలేదు.

నేను ఎటూ తప్పించుకోలేక నా పంజాతో దాన్ని కొట్టేలోపల దాని ముట్టు నాకుడితాలు పాదం మొదలు కుంపవరకు, యెదుకు కొమ్ములోను, కంటికి క్రిందుగా (కన్నుపోలేదు) గుచ్చుకుని లోపల యిరుక్కుపోయాయి. ముట్ట దిగబడినదగ్గరల్లా, దీ ము పట్టి పుల్లయి, ఎంతో బాధపడ్డాను. చీముపట్టిన పుల్లవగిరి అందులోనుండి కొన్నిముట్లు కొట్టుకొచ్చాయి, కొన్నింటిని నోటితో లాగేసుకున్నాను. కోణా నీళ్ళకుతరగలేక మడుగు దగ్గరేవుంటూ, కచ్చలు, పీతలు, నల్లగుల్లలు, మిడతలూ-చీటితో కడుపునింపుతుంటూ, ఎలానో బ్రతకగలిగాను, మూడు నెలలు.

గాయాలయితే మానాయుగాని నా కుడితాలు మెలికెరిగి సరిగా నేలమీద ఆనకుండా వచ్చింది. అవిటివాణ్ణయ్యాను. ఇక యిదివరకులాగే, స్వేచ్ఛగా పింతువును బడితేఅంతువును వేటాడలేకపోయేవాడిని. దానికితోడు మానవులు ఆడవులన్నింటిని కొట్టేసి - పంజాభూములకింద మార్చేస్తుంటే, అంతువులుకూడా ఆరుదయిపోతూ వచ్చాయి. ప్రెపెయ్తుకుపాకివేటుకుట్టుతూ ఎక్కువయినందున, మిగిలిన కొద్దిఅంతువులూ కరువయిపోయాయి.

ఇక నేను బ్రతకలేనేనే అనిపించింది. నాలోని దీమాపోయింది. ఇవనక్కాలుడిగి పోయాయి. ఏదైనా అంతువును వేటాడాలంటేనే భయమైపోయింది. తేలికగాదిక్కే ఆహారంకోసం వెదుక్కోవలసినవచ్చేది.

అదృష్టవశాత్తు ఎండాకాలం వచ్చింది. ఊరి పశువులను ఆడవులతో మేపుకు తోలుకుని వస్తున్నారు. ఇంతదాకా పొడి పశువులను చంపి తినివాలని నాకు కోరికలేనేలేదు. ఈ పశువులవెంట మనుషులుంటారు. అ మనుషులంటే మా బాతి

కంతబాధ యమే. అందువలన వాటితోలికే పోము. ఒక దెంప అకలిదహించుకుపోతుంది. తేలికగాదిక్కే యావశ్యవులను వదలదలచుకోలేదు. అనాటిసాయంత్రంలం పశువులను యింటికి తోలుకునివెళ్ళినమయంలో - వెనుకబడ్డ ఒక చూడి అవును అదనుమానుకొని చంపి అక్కడికక్కడే తినే శాసు. తిన్నంతరిగి మిగతాదాన్ని ప్రక్కటిప్పుకొనివెళ్ళి అరులలమలతోకప్పి మూడుకోణాలు తప్పిగా తిన్నాను. ఇంత తేలికగా ఆహారం దొరుకుతుందనుకొంటే మొదటినుండి చీటిమీదే ఆధారపడియుండేవాడిని. అప్పుటినుండి నన్ను పశువులను చంపేవరి అని పిలువసాగారు- Cattle Tiger.

నేనలా, పశువులను చంపుతుంటే వాటి యజమానులు, అపశువులను నాకు దక్కకుండా చేయగలిగిన ప్రయత్నాలన్నింటిని చేస్తూనేవచ్చారు. నేను పశువును చంపినపుడల్లా కర్రలు, యాటెలు, బరి తెలు తీసుకునివచ్చి నన్ను తిన్నీయకుండా చేస్తూ వచ్చారు. ఇదివరకొక పశువుదొరికితే తప్పిగా మూడునాలుగు రోజులు తినేవాడిని. ఇప్పుడనలు తినేదానికీకూడావ్యవధి నీయకుండవున్నారు. ఇక మర్రాటికనలేలేదు. దానికి ప్రతీకారంగా నేను పూరి పరి నరాలలోనేవుంటూ, పశువుదొరికినపుడల్లా చంపుతూ - తిన్నంతవెంటనే తిని వెళ్ళి పోతుండేవాడిని. కనుక ఇదివరకటికన్నా మూడురెట్లు పశువులను చంపవలసి వచ్చేది. దానికి ప్రతీకారంగా పశువులు కొట్టంలోనుండి బయటకే రావటం మానేశాయి. నేనూ కొట్టంలోకిపోయి అక్కడే చంపి బయటకు యాడుకొనివచ్చి తింటుండేవాడిని.

ఒకరోజున ఒక ఎద్దు ఎలానో తప్పించుకుని బయటకు వచ్చింది. నేను దాన్ని చంపి వాపునున్న పొడమాటుకు తీసుకుని వెళ్ళి తినవోతుండగా "స్వాగ్గాడే దిన్ని నాయనా" అని పాడుకుంటూ ఆ కావరికు రాదు తట్టవట్టాడు. అకస్మికంగా తారసిల్లిన నన్నుచూచి పించేయలో దిక్కు తెలియక-తనచేతితోవున్న కర్రను నా మీదకు విసిరి, కేకలువేయసాగాడు. అకర్ర నా ముక్కుకొననతగిలి నల్లమంది. ఒక పంజాదెబ్బతో వాడి తల వచ్చడి చేశాను. అక్కడికక్కడే వడిపోయాడు. నేను ఆ ఎద్దును తినబానికువరకుమించేలోగా వాడు కదిలాడు. కనిగా వాడిని అంతంచేయాలని గట్టిగా మెదడు పట్టుకున్నా. వెచ్చుకర్రకొనోటికితగింది. ఇంకేం? ఈరెండుకాళ్ళ అంతువునుకూడా తినవచ్చునన్నమాట! తింటాని కి వగిరరావటమే కాదు, తేలికగాకూడా చంపాచ్చున్నమాట! ఇకనుండి మనుష్యులనే తినివాలని నిర్ణయించుకున్నాను.

అక్కడినుండి సరమాంస భక్షికి నయ్యాను Man eater.

నేను నరమాంస భక్షకుడను అయిన దగ్గరనుండి నా బ్రతుకొకా భారమయింది. ఆడవిఅంతువులు అరుదవటం, పూరి పశువులు దిక్కరపోవడం, దిక్కినా మానవుడు దక్కనీయకపోవటం, ఇక మనుష్యులు యిక్కడికి వెళ్లాలన్నా ఇట్లు ఇట్లుగా తిరుగుతూ ఒంటరిగా దిక్కకుండాపోవటం వల్ల చాల వెతలువడవలసినవచ్చింది. అందుకోసం చంపినకాపులో మళ్ళీ చంపక, చంపినతరువాత తిన్నంతరిగి మళ్ళీ ఆ పరినరాలకు రాకుండా, ఎక్కడయితే మనుష్యులు ఆ ప్రవృత్తతో వుంటారో అక్కడ వేదియుండి వేటాడవలసినవచ్చేది. నా దెబ్బకు ఆ పరినరాలన్నీ దట్టరెల్లి పోతువచ్చాయి...

వారిద్దరూ ఈ ప్రాంతాలకు కొత్త

వారులా వున్నారు. లేకపోతే, వానంగలి తెలిసినవారెవరూ అంత నిర్భయంగా ఈ అడవిలోకిరారు. వాళ్ళుగ రూరం మూడే చూడారు. ఆ ములుపు వద్ద వేమార్చికొట్టాలని నక్కీవుడి వెనుకనున్న అకలమిదకుగింతి చంపేసాను. మూడు న్నీతును నన్నుచూచి పరిగెత్తి నేనకనిని అందుకునేలోగా ఒక పోకచెట్టుంటే దాని పైకి ఎగ్గరాకాడు.

అతర్ని భయ పెట్టాలని, ఆ చెట్టు మొదల్ని బయటకు నీవణ గర్జనలతో చెట్టునక్కలేకపోయినా - ఎక్కేటట్టుగా ప్రయత్నంచేశాను.

అతడు నేనుగా నేలమీద పడితే వర వాడేను. అంత ఎత్తులోంచి నా తలమీద వట్టాడు. ఆ తొడిగి నాతల నేలకు కొట్టుకొనిక్షణకాలండుమ్మరిగింది. నేను తెలివిలోకి వచ్చి కలయచూచేసరికి అతడు ఇంకా పెద్దచెట్టుకొమ్మల్లో సురక్షితంగా కూచున్నాడు. నా క్రింది దవడవాది చాలా బాధ కలిగిస్తూ ఉండింది. నోరు కూడా నక్రమంగా తెరవలేకపోయాను. ఇక అపరిస్థితులలో చేయగలిగిందేమిలేక మళ్ళీ ఆ మడుగు వట్టకేవెళ్ళి, అక్కడి బురదలో నాక్రింది దవడను అనించుకుని ఉంటూ వచ్చాను. బురదలో దవడ నానిందినదానివలన దవడను కదలనీయకుండాచేసి తొందరగా గాయం మానేదానికి నవాయవద్దుండనుకున్నాను. ఇక అకలికి -కప్పలు, పీతలు, నల్లగుల్లలు, మిడతలున్నాయిగా.....

(చచ్చేవారం పేటగాని కథనం.)

శాంతల

(4 వ పేజీ కొరవ)

విధముగా ఈ నవల రామాయణ, భారతములవలె నమగ్రమైననప్పటి, ఇందొక పువనయనమున్నది. దానికర్తమున్నది. ఇందొక వివాహమున్నది. దానికర్తమున్నది. ఇందు యజ్ఞము, యుద్ధము, ఆలయ నిర్మాణము, అత్తక్కాగమువంటి విషయములున్నవి. వారివారికర్తమున్ను వివరించబడియున్నది. వీరియన్నిటిమింది, ప్రియ అధిరోహించగల కుటుంబిసోపానమున్నది. దానికి మార్గమున్నది.

ఇందొక రాజమాతవున్నది. రాజమాత శబ్దమున కర్తమామె తెలివినది. యవరాజుకుమారవిష్ణువు వున్నాడు. అతిమన్యుని అతడు సురభికులేగలరు వీళ్ళుగిటిలిన మహారాజు, కర్కరవతువు విష్ణువర్ధనులున్నారు. మానవాకృతినిదాల్చినవాటివలె మహారాజు శాంతలవున్నది. శుభమంగళ యైన లక్ష్మీవలె లక్ష్మీవున్నది. వీరుగాక, సుర్భికుహృదయలైన చిరికలెలు, ప్రభు సేవకై ప్రాణములను త్యజప్రాణముగ పరిత్యజించిన వీరులు, సారథులు, అధికారులు, - ఎందరో. ఈ నవలయందు ప్రవేశించిన ప్రతిపాత్రమన మనస్సును ద్రవించజేసిగాని నిష్క్రమించదు.

ఇందొక స్వప్నమున్నది. రచయిత తాను జేలూరు క్షేత్రమును సందర్శించినపుడు కన్న స్వప్నమునే కుమారవిష్ణువు శాంతలకు వర్ణించిన 'కల'గా అభివర్ణించినాడు. ఇదియేమి స్వప్నము. లక్కణుని వైద్యమును మెచ్చనా. కుమారవిష్ణువుకు శాంతలపైగల అపూర్వమైన ఆత్మీయతను మెచ్చనా. ఈ భూమిమీద యుంతవరకు ఎవ్వరూ సందర్శించివుండని అపూర్వము, అద్భుతము, సుందరమూ, సుర్భికుమూ అయిన స్వప్నమును గన్నందుకు రచయితను మెచ్చనా. రచయిత కన్నకలనూ, మనమూ సందర్శింపగలిగిన భాగ్యమును మెచ్చనా. ప్రతిదినమూ, నిదురకుముందు 'భగవతా, అట్టికలనే ప్రసాదించు' అని ప్రార్థించనా. ఏది ఏమైనను, ఈ కుమార

విష్ణువు 'కల' ప్రవచనసాహిత్యంలో ప్రథమం ఒక కవిత్వరస ప్రాసాన్ని సంతరించుకోగల్గి వున్నది.

ఇందు విన్న విన్న మత ధర్మములున్నవి. వాచుర్వ్య సామనస్యమున్నది. ఒకరిది అనదర్మము. ఒకడు శివభక్తుడు. మరొకడు కేశవభక్తుడు. ఒకతెగ కారడోహినన. వేరొకరిది నృసింహసేవ. వారివారి అభిప్రాయములు వేరు. కాని మూలసూత్రముక్కడే-కర్మ. భూయ నభరాజుల సుగుణ సంపత్తిలో ఈ మత సామరస్యమే ప్రధానమైనది.

ఇందు, శిల్ప, గాన, వాక్య కళలకు సంబంధించినవికథములైన వర్ణనలున్నవి. అయీ కళలనుగూర్చి రచయితకుగల పొందికత్వమున కచ్చివతీకలు. శాంతలేశ్వర హాయలేశ్వర దేవాలయముల నిర్మాణ సందర్భమున, శాంతలారాత్రి అనంద నర్తనము, కుమారవిష్ణువు కలయందు, రచయిత ఈకళలపై తనకుగల అభిమానాన్ని, అభినివేశాన్ని హృదయస్పందన కల్గేలా వర్ణించినారు. ముఖ్యంగా శాంతలస్వత్వం, అయిన కష్టదుఃఖమాస్త్రా వ్రాసినట్లున్నది.

ఇది యన్నియు నొక ఎత్తు. ఇప్పుడు పీఠానవోవు పరమాద్భుత మొకఎత్తు. హాయనశిరాజ్యవంశోద్ధారమునకుగా, శివ గంగకొండనుండి దూకి శాంతలదేహ త్యాగ మొనర్చినది. 'గరిడి' అయిన తమ్ముడు ఆ మె నను గమనించినాడు. అప్పుడు... ఆ మహారాజా ఆ ప్రేమైక మూర్తి "రాత్రికి రాత్రి శాంతల కళేబరముతో, ఆ కొండగుహలో విచ్చివాని వలె, తిచ్చగానివలె, ఆమె ప్రాణముల కయి వెదుక తొచ్చినాడు. ఎల్లెత్తి పిలిచినాడు. 'శాంతలా, ఓ శాంతలా- ఓరును శాంతలా. నా ప్రాణం ఇంకా వుండదాన్ని బట్టి నీ ప్రాణం ఇక్కడే వుంటుందని నా విశ్వాసం. బదులు వచ్చు శాంతలా, నీవున్న దోటికి వస్తాను, ఈ విధంగా దుర్భర పరితాపానికి లోనయి ప్రాణ త్యాగానికి సిద్ధమవుతున్న రాజవద్దకు వైవం ఈ సంఘటన లేదయి తెలియని లక్ష్మిని గొనితెచ్చింది. శాంతల కళేబరాన్ని రాజా స్థితిని చూచిన లక్ష్మి మరుక్షణంలో మరణిస్తుందనగా శాంతల వచ్చినది. లక్ష్మిలో ప్రవేశించినది. రెండుదేహాము లొక్క అత్తగా పెరిగిన అక్కచెల్లెట్లు శాంతలాలక్ష్మిలు, ఒకేలక్ష్మి దేహములో రెండు అత్తలయినారు. ఇది ఎట్లు సాధ్యమయినది. అని రాజా శాంతలను ప్రశ్నించినాడు. ఆమె ప్రత్యుత్తరం నవల కదిలినవారికే అర్థమవుతుంది. అనంతానంతమైన అస్మిల్ని ఒకే పరమాత్మ బహుయా పాలన్న పైందవ విశ్వాసాన్ని ప్రాతిపదికగా చేకొని, రచయిత ఈ వలలకు ప్రసాదించిన ముగింపు అపూర్వము, అని తరసార్థమూ అయి, అనిర్వచనీయమైన అనుభూతిని కలగజేస్తున్నది.

ఉదాత్తమైన కథను వుత్కంఠ, పాను తూట కల్గినవల నన్నివేశాలతో, మానవత్వం తొణకిసలాడే పాత్రలతో, సునితము, సుదీప్తము, సుందరమూ అయిన వర్ణనలతో అయ్యుకుగారు 'శాంతల' నవలలో హృద్యంగా ద్విగించినారు. ఈ నవలను చదివిన పాతకులకు, మన కళల వట్ల ఆనక్తి, మన చరిత్రవట్ల గౌరవము, మన మతంవట్ల విశ్వాసం, అత్తక్కాగం వట్ల నిర్మితి, ప్రేమవట్ల సాధన, మానవత్వంవట్లనే తీయని మమకారం పెంపొందుతాయనడంలో సందేహంలేదు. ఇంతగా హృదయాన్ని ద్రవించజేయగల నవలలు, తెనుగులో ఒకటిరెండు మినహా నాకు తెలుస్తో చలేదు. ఈ నవలను మాతృకలోని సాందర్యాన్నేమ్యాత. భార విడువనికుండా, సుందరమైన వ్యావహారిక భాషలో చక్కగా తెలిపించిన శ్రీ తిరుమల రామనంద్రకు నా అభినందనలు.

మనము - మన జర్నలిజం

(3 వ పేజీ కొరవ)

నిండుకొన్నాడు ఆ హేమా హేమ ప్రతికల వాళ్ళలా.

నేడు ప్రతికల్లో వస్తున్న వార్తలను అనుబంధంగా మారుతున్న కారణాలు నమోదు చేయగలగలగా వదిలితూ ఏమాత్రం కానరాదు. మార్పు జరుగుతున్నది అని చెప్పడం ప్రతికల దృష్టికి రావడంలేదు. పార్టీ రాజకీయాలు, ముఖ్యంగా రాజకీయాలు, మంత్రాంగపుల వువ్వాయి. పార్లమెంటు-అసెంబ్లీ ప్రసంగాలు, అంతర్జాతీయ వ్యవహారాలు, సినిమా, క్రీడారంగం - వీటన్నింటిని గుర్తించిన వివరాలు, విశేషాలు ప్రతికల్లో దండిగా క్రమం తప్పకుండా వస్తుంటాయి.

కాని మన గ్రామీణ, నగర జీవితాన్ని సమాఖ్యగా మార్చేస్తున్న సుదీర్ఘమైన అర్థిక విప్లవం, సామాజిక మార్పుల రంగం యొక్క వివరాలు ప్రతికల్లో అద్భుత కనపడతాయి. ఈ అభివృద్ధి, సామాజిక మార్పు-అనేదాని యొక్క వస్తుగ్రన్థావం యే దిశలోనో, బొంబాయిలోనో, యేపార్లమెంటులోనో, యే అసెంబ్లీ కార్యాలయంలోనో చివరికి ఉంటుంది. గ్రామాల్లో, పోలాల్లో, ప్యాక్టికల్లో, సామాన్యజన జీవితంలో ఆ దిశలో దర్శనమిస్తుంది, అన్వయం అవుతుంది.

తాగునీటి గోళాంతరంలో ఒక గేయం వుంది - "నీ మంత్రవచనాలు, నీ రుద్రాక్షమాల త్రిపురాలు అపినేయే. కోవల ద్వారా లగ్నం బంధించేసి, తపస్సులో యేకాంతంగా వాక్ మూల ఎవర్నూ ద్వారాస్తావు? కండ్లు తెరిచి తేలిపోతావు. దేవుడుండేది - ఎందుకొకటి కేవలం కాదు? ఉన్నది వలదిలో; కలిక రాళ్ళను నలగగొట్టికోట్లు కూలిలో; ఎండలో, వానలో అయిన వారిని కాస్తావుంటావు. అయిన గుడ్డలు దుమ్ముతో మురిసేస్తే వుంటాయి" అని కావ్యం తాగునీటి అంటాడు.

జర్నలిజం దృష్టికాదా అట్లానే వుండాలి. నిజమైన జీవితపు వార్తలు అక్కడ ఉండాలి లభ్యం కావు, మారుతున్న సమాజం వ్యూహావ దిశల అక్కడ కాని లభ్యం కాదు. రాజకీయాల వెంటబడి వరిగితే జర్నలిజం, జనం కోరిక, జనవదనంలోని దృష్టిని చూసే రిచర్చలే పోతున్నాడు, నిజమైన సామాజిక వార్తలను అందిస్తారే పోతున్నాడు.

మన జాతీయ ప్రతికలని చెప్పకునే పెద్ద పెద్ద ప్రతికల్లో గ్రామాలు, గ్రామ వార్తలు నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాయి. మారుతున్న సమాజం గురించి చెప్పే వార్తలు బోటు చేసుకోలేక పోతున్నాయి. ఒకాయన లెక్కగట్టి చెప్పాడు చూడండి: 'హిందూస్థాన్ టైమ్స్' ప్రతికల్లో మొత్తం అధ్యక్షులు ఆమెంట్లు, వ్యవసాయాన్ని మిగిలిన 47 శాతం స్థలంలో 3.4 శాతం మాత్రమే గ్రామ వార్తలకు పోతున్నది. 'అనందబజార్' ప్రతికల్లో అధ్యక్షులు ఆమెంట్లు పోను 'న్యూస్' వుండే 58 శాతం స్థానంలో 4.5 శాతం మాత్రమే గ్రామ వార్తలకు, గ్రామీణ జీవితాలకు స్థలం దొరుకుతున్నది. మనం యిక్కడ రోజూ చదివే 'హిందూ', 'ఎక్స్ ప్రెస్' ల పరిస్థితి యిందుకు ఉదాహరణగా ఉంటుంది. కారణాలు వర్తకాల మనస్తత్వ దారిద్ర్యానికి యిదొక సూచిక.

మి. కె. నరసింహన్ ('హిందూ') అంటాడు చూడండి: ఒక ప్రాజెక్టు కో, వాక్ ప్యాక్టికల్ ప్రారంభోత్సవం జరుపుతూ మంత్రాంగపుల చేసిన వువ్వాయి, భుక్తి ప్రసంగాలను తు, రక వువ్వకుండా ప్రతికలన్ని ప్రకటిస్తాయి. ఒక ప్రాజెక్టు పని పూర్తయి ప్రారంభించబడితే ఎన్నో కారణాలు సాగులోకి వచ్చేవి,

వగైరా అధికారిక వివరాలన్నీ ప్రతికలు ప్రకటిస్తాయి అతర్వాత ఆ ప్రాజెక్టు గతే మైంది ఎవరూ పట్టించుకోరు. ప్రతికలన్ని దీర్ఘమైనా వచ్చేస్తాయి. అధికార సమాచార ప్రకారంగా ఆ ప్రాజెక్టుల వల్ల నిజంగా సాగులోకి రావలసిన ఎకరాలు నిజంగా సాగులోకి వచ్చాయో? సాగులోకి రాకపోతే లోపమెక్కడ జరిగింది, ఎవరి వల్ల జరిగింది? ప్రతికలూ అంత బట్టి చూడవు. ఆ తర్వాత కొన్ని సంవత్సరాలకు యే ఎస్టిమేట్ కమిటీయో, లేక యే వర్కింగ్ అకౌంట్ కమిటీయో సమర్పించే నివేదికలో ఈ లోపాలన్నీ యే కరువుపడితే, అప్పుడు మళ్ళీ తయారవుతాయి; ప్రతికలన్ని పెద్ద పెద్ద అక్షరాలతో ప్రకటిస్తాయి. కాని యీ ప్రతికలే స్వయంగా యీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలపై దర్శాప్రతిబింబం, సాంకేతిక సేకరించిన సమాచారమనేది బొత్తిగా కనపడదు.

మి. కె. ఎస్. జార్జి (ప్రీ ప్రెస్ జర్నల్) అనే అయిన అంటున్నాడు చూడండి: ఎవరైనా ఒక వరికోతకు యింకో ముప్పు సంవత్సరాల తర్వాత 1950-60 మధ్య భారతీయ సామాజిక స్వరూప స్వరూపాదులపై పరిశోధన చేయాలనుకున్నప్పుడు; యీ దేశవాళీ ప్రతికలన్ని తిరగేస్తే అతనికి కావల్సిన సమాచారం దొరకుతుందో? దొరకదు! అతనికి దొరికేదల్లా మంత్రవచనం, రాజకీయ నాయకుల ప్రసంగాలు, భుక్తి వ్యవసాయ మాత్రమే. ప్రతికలనేది సమాఖ్య సమాజ చరిత్ర సమగ్రరూప ప్రతిబింబాలనే భావం-మన వారికి కావాలేదు.

అర్థిక-సామాజిక మార్పులను గుర్తించిన ప్రతికల నిర్లక్ష్యం వాక్ కారణం చెప్పాడు శ్రీ జార్జి: ఇండియా విఫలత ప్రధానంగా రాజకీయమైన విఫలతయే. ప్రభుత్వం-ప్రజల మధ్య సంబంధాలు క్రమంగా దూరమవుతున్నాయి. దేశంలో జరిగే యీ అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, సామాజిక పథకాలు ప్రజల నిత్యజీవితంలో వాక్ కారణంగా రూపొందడంలేదు; జన జీవితంలో వాటి భాగస్వామ్యత అనేది లేకుండా అవి ప్రజల నిత్యజీవితానికి దూరంగా వుంటున్నాయి కాబట్టి అవి ప్రతికలకు దూరంగానే వుంటున్నాయి మరి.

ఒకటి, కోట్లాదిమంది జనం; యీ అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు, సమాజంలో మార్పులను సామాజిక పథకాల వల్ల భావసామీప్యత లేకుండా చేసే అభివృద్ధి వుండే పోతున్నాయి. తమ జీవితాల్లో వీటి ప్రభావం సంపూర్ణంగా సాధకం పోవడంలేదని కొంతమంది కొంత గ్రహిస్తున్నా తాము యిందులో భాగస్వామ్యంగా వుంటున్నామని భావించలేక పోతున్నాడు. ఈ అర్థిక, సామాజిక సంఘటనల్లో చురుకైన పాత్ర దారులుగా భావించుకోలేక పోతున్నాడు. వారిలో emotional involvement యేర్పడడంలేదు. విమోచన యిందువల్లే ప్రతికల వార్తలపై తమ దృష్టిని అటు ప్రసరించలేక పోతున్నారేమో సనుకోవలసి వుంది.

కాని జార్జిగారు అంటున్నాడు చూడండి: అలాంటిది జర్నలిజం అట్లానే ఉండాలి యీ పరిస్థితికి ప్రధానమైన కారణం. ఒక శాస్త్రవేత్తల, శాస్త్రజ్ఞుల సమావేశం కాని, నడచుకొని జరిగితే, దానిని ఒక మంత్రాంగ ప్రారంభం అంటుంటే ఆ మంత్రాంగ ప్రారంభం వువ్వాయి, భుక్తి ప్రసంగాలను తు, రక వువ్వకుండా ప్రతికలన్ని ప్రకటిస్తాయి. ఒక ప్రాజెక్టు పని పూర్తయి ప్రారంభించబడితే ఎన్నో కారణాలు సాగులోకి వచ్చేవి,

శ్రీ కె. ఎస్. జార్జి ('ఎకనామిక్ టైమ్స్' ప్రతిక) అంటున్నాడు చూడండి: రాజకీయ నాయకుల చేతుల్లోనే అధికారం యిక్కడగా కేంద్రీకృతమై పోతున్నది. వీళ్ళ పాత్రను గురించే ప్రతిక వార్తల్లో అధికస్థానం అక్కడ ఉంటున్నది. మేనేజర్లు, ప్రొఫెసర్లు, శాస్త్రజ్ఞులు - వీళ్ళను గురించిన వార్తలు బొత్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడుతున్నాయి. జాతం గురించే స్థలాలు వీరే అయినా, విదేశ ప్రతికల్లో మాదిరిగా మన దేశవాళీ ప్రతికల్లో వీటి అద్భుత కనపడదు.

జీవీఎల్ 'పెర్సెలెజర్ టెమికల్' ప్రావీన్ బాబుగారు ప్రాజెక్టు గతే జీవీఎల్ నుండి అమ్మాయిలను నల్లలు ఎరువులు తయారచేసే విధానాన్ని కనుగొన్నందుకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ మాజీ గవర్నరు శ్రీ హెచ్. వి. ఆర్. అయ్యంగార్ గారు అభినందిస్తూ యిట్లాంటి పరిశోధనా కార్యక్రమాల్లో దేశ ప్రాంతాన్ని కాపాడుకోవడం జీవగర్వం కావాలి. విప్లవ ప్రయత్నా దీర్ఘ ప్రకటింబలేదు.

మన జాతీయ రేడియోలో ఎందరో శాస్త్రజ్ఞులు ఎన్నో విషయాలపై పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఎన్నో విషయాలను కనుగొంటున్నారు. ప్రతికల్లో యీ విషయాలపై రావలసిన కనీస గుర్తింపు కూడా రావడంలేదు. ఇంకెంతో శోధనీయమైన పరిణామం.

అయితే ఎన్ని చెప్పినా యిట్లాంటి వార్తలే అసంపూర్ణం యిట్లాంటి వార్తలే పోలేదు. ప్రత్యేకించి ప్రాజెక్టుల యిట్లాంటి వార్తలే పోలేదు.

వీటిని గురించి చెప్తూ హెచ్. వెంకట సుబ్బయ్య (హిందూ) ఒక మాటంటాడు: ఇటువంటి వార్తలే అనాటి వని కొచ్చే ముఖ్యమైన ప్రాథమిక సమాచారం వుండే ప్రాథమిక 'స్పెషిల్ ఫ్రెండ్' (రహస్య సమాచారం), 'పార్ అఫ్ యూట్ వోస్' (అపీను వువ్వయోగానికే) అని లెబల్స్ తగిలించడం మన ప్రభుత్వాధికారులకు అలవాటై పోయింది. ఇందువల్ల జర్నలిస్టుల దృష్టికి యీ సమాచారం అందకుండానే పోతున్నది - దీంతో నిజం లేకపోయేది. హాట్ న్యూస్ వేటలో పడిపోయి ఇట్లాంటి అర్థిక-సామాజిక పథకాల ప్రభావ వువ్వ వార్తలకు ప్రతికల దృష్టికి రాకుండా పోతున్నది.

ఏమైతేనేం జీవీ మన ప్రతికల పరిస్థితి! - ('యూ ఎస్' ప్రతిక, 'రిపోర్టింగ్ డెవలప్ మెంట్' కరపత్రాల ఆధారంగా.)

కూని రాగాలు

(5 వ పేజీ కొరవ)

మన హెచ్. ఎం. జి. వారి వుత్సాస తయారవుతున్న రిస్ట్ వాచ్ లు సుందరమైనవి నల్లనుగరలకు లభిస్తూ సామాన్య పౌరుడికి సైతం అందుబాటులో వుంటున్నాయి. కాని ఎంత నల్లనుగర వస్తున్నా మన పేద పౌరులందరూ చేతిగడియారాలకు నోచుకోలేదనిగా! నేటి నగరవాసి 'కాల తత్వం', కాలమనస్తత్వం ఎక్కువవుతున్న రోజులది. ప్రముఖ ఉపకాగా పావులు తెరచాలి; అపీనులకు పోవాలి. అందుకే కాలాన్ని కొల్పిచేస్తే యిట్లాంటి బహిరంగ ప్రకాశగడియారాలు, ఉపగడియారాలు అత్యంత అవసరమవుతున్నాయి. ఈ అవసరాన్ని గుర్తించే నాడులే కరువు వువ్వారు. వెంటనే యీ గోడగడియారాన్ని తాగుచేయించి శ్రుంఖకోట్టుకు కళ తెస్తారా?

మైకు రాత్రిలపాటు గోల పెడుతూనే వుంది; అవును నిత్యమూ గోల పెడుతూనే వుంది, వారంరోజులనుండి గోడవ చేస్తూనే వుంది. ఎక్కడ? వర్షిగ్గి ఉంటుండో, సాజులు బొన్ బోల అవరణలో! ఎందుకు?

వ్యవసాయక-పారిశ్రామిక ప్రదర్శనలు. అందుకని రోజూ అర్ధరాత్రిదాకా మైకు మోగుతూనే వుంది, చుట్టుపక్కల జనాన్ని నిద్రపోనీకుండా. దోమల పాడు ఒక వక్క, మైకు గోల మరొక వక్క. ఇంక నిద్ర ఎక్కడ వస్తుంది?

అయినా ఎంతమోసం! వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక ప్రదర్శనల వ్యవసాయమూ లేదు, పరిశ్రమలూ లేదు. ఆ పేరుతో నడుచు అడుగున్న వచ్చి 'లక్ష్మీ బోర్డు' ఇది, అమ్మాయి మెంటుపార్కు వంటిది! కలకాదీనీకుని చేసి కొట్టోకపు డ్యాన్సులు! వ్యవసాయ మనే పదానికే సిగ్గుచేటు! దీనికి లైసెన్సు ఎట్లా యిచ్చారో? అపేద తగిలించుకొని మోసం చేయకపోతే దీనికి లైసెన్సు రాదా? పావం శమించుకా! చెట్టుపేద చెప్పకొని కాయలమ్మకోవడమా? ఒక వీరే లక్ష్మీ బోర్డులు, అమ్మాయి మెంటు పార్కులు పెట్టుకోవాలంటే పూరుకు దూరంగా ఎక్కడో అరుణయ్యలో పెట్టుకోవాలి. అక్కడే లైసెన్సు యివ్వడం రివాజ్.

కాని యిదెక్కడ వైరే తగ్గి? లైసెన్సు యిచ్చే అపీనర్స్ లో గడ్డిపెట్టి, కళ్ళలో దుమ్ము కొట్టి నడుపుతున్నారనుకొందాం. కాని బొనుమధ్యలో సాహిత్య, సాంస్కారిక పక్షంలో నడిచే నత్తం నదాయపు నల్లలు పెట్టుకొనేదానికి శుభయోగవడే పురమందిరంలోనా ఈ 'లక్ష్మీ బోర్డు' వచ్చి వికారాలు! ఆర్. ఎల్. రెడ్డిగారు బొకా హాల్ నుండి ఎట్టిద్యారు? రోజుకు వంద రూపాయల బాడుగడు. నెల రోజులకు దాదాపు 3 వేల రూపాయలు! అయితే ముటుకు అంతటి శ్రీమంతుడు ఈ మొత్తానికి కళ్ళు కెక్కిరిస్తే బొకా హాల్ ను వీళ్ళకు అప్పజెప్పతారా?

అయితే ముటుకు అర్ధరాత్రిదాకా మైకులు గోలచేయాలా? పౌరులకు నిద్రాటం కావాలా? పాలిస్ ఎట్లా నిద్రపోగలగుతున్నది? అనలు లైసెన్సు ఎట్టిద్యారు దీనికి? బొకా ఎ ఎస్. పి. గారికి మాత్రం (అయినా యిక్కడికి నమీవమేనే) ఈ నాయిన్ స్టూపెన్స్ ను తలస్తూ ఎట్లా నిద్రపోతున్నది? ఇంత అబద్ధరా మరీ! నెల్లూరు పాలిస్ కు చరువేస్తూ వుంటే వెంటనే ఈ లక్ష్మీ బోర్డుకు వుద్యానన చెప్పడం రావ్య మనిపించుకొంటుంది.

మాటలో మాట! బొకా హాల్ అంతా ఈ లక్ష్మీ బోర్డువారు గుడిసెలేనుకొని వున్నార కాబట్టి అందులో వుండే వర్తమాన సమాఖ్య లైబ్రరీ పోడానికి కూడా దారిలేకుండా అడ్డ దిగ్గంధం చేసేటారు. ఒక మూల బొకా హాల్ గోడ వ గల గొట్టి లైబ్రరీ ద్వారం ఏర్పాటుకాదు; ఈ గలబాలో, నాయిన్ స్టూపెన్స్ లో ప్రతికలు, పుస్తకాలు చదువుకొనేటట్లా? ఏమైనా బొకా మధ్యలో యింత బహిరంగమైన స్టూపెన్సు చేసేందుకు లైసెన్సుదారకడం శోచనీయమైన సంగతి!

కాలేజీల్లో 'స్టూడెంట్స్ వర్క్ నుల్ సర్వీస్' విషయాలను పరిశీలించేందుకు అమెరికా వెల్లిన కావలి కాలేజీ జ్యూర్ కారణియ్య శ్రీ వి. రామకృష్ణమూర్తిని గూర్చి గత మాసం చదివారు. అయిన అమెరికా వెల్లిన తర్వాత జీవితాంతం వాక్ లేకవాస్తూ అక్కడి విద్యార్థులకు సమ కూర్చుంటున్న అనేక సౌకర్యాలను పేర్కొన్నారు.

బ్రూమింగ్టన్ లో వుండే యూనివర్సిటీలో 40 వేల మంది విద్యార్థులు, 3 వేల మంది రెస్టూర్ స్టాఫ్ మెంబర్లు, మరో 3 వేల మంది పార్టు టైమ్ స్టాఫ్ మెంబర్లు వున్నారు. అక్కడి లైబ్రరీలో 20 లక్షల గ్రంథాలు, మరో 20 లక్షల వ్రాతపదులు వున్నాయు. ఇంత బృహత్ సంతృప్తి అయినా అక్కడి సౌకర్యాలు ఎంతో గొప్పగా వున్నాయు.

మనకూ వున్నాయ్, యూనివర్సిటీకా, కాలేజీలు. మన కాలేజీల్లో హోరుమంటే 2 వేలకుమింది విద్యార్థులుండరు. వంద

మంది స్టాఫ్ మెంబర్లకు అక్కడ వుండరు. కాని ఈ మాత్రం ముందే పూర్తిగా పూర్తిగా పూర్తిగా వుండరు. కదలించేటా పోను బొకా నిక మరుగు బొకాయ నా నువ్వం వుండవు మన కాలేజీ లైబ్రరీలో 20 వేలు, పోనీ 20 వందల వువ్వలైనా వుండవు. నేరే ఇక వ్రాతపదులు, గీత వ్రాతపదు-అమాతీ ఎరుగరు మనవారు. ఇవీ మన విద్యాలయాల స్థితిగతులు!!

లోకవృత్తం

(3 వ పేజీ కొరవ)

మన తాత్విక విశేషమైన మహాదృష్టిని విషయం. తన రాజ్యంలో అత్యధికాదని రాజ్యాలు నెలకొల్పే వీరులు పుట్టుక వచ్చారట.

అనగా పూర్వమే వారల్లా వారల్లా అనగా వరుసలంటే అదానవడి రాజ్యం చేసేనేతలు లైసెన్సు విధి. చురుగువుండే, అస్థితికే నేడూ లైసెన్సు వచ్చింది. అప్పుడు కొన్ని ప్రాంతాల్లో విదేశీయులు పెత్తందార్లు వుండరు.

ఇప్పుడూ హంకాంగ్ లో (బ్రిటిష్ వారు, మహాల్ లో పోర్చుగీసు వారు వున్నారు. లైసెన్సు గడవడం ఎక్కువైతే ఇరాన ద్వారా అమెరికా-రష్యాలు శాంతిమాత్రంను వంటి లైసెన్సు వ్యవహారం చెడలే మో తెలియదు.

రెవి ఈ మూల సంగతి. అమూల అప్పికాలో అబద్ధంగాన దక్షిణాన ఒక సమన్య వచ్చింది.

ప్రపంచంలో దుర్మార్గుల పట్టికలోని మొదటి పేరు దక్షిణాఫ్రికా పరిపాలకులది.

తమ ప్రక్కన వున్న ఒక నెల్లది రాజ్యాన్ని 'ఫర్మకర్' యే వశపరచుకుని, తన జాత్యహంకార విధానాన్ని ప్రవేశ పెట్టడం, అదేమిటని ఇరాన అడిగి నందుకు వారికి కోపం వచ్చింది.

వారి కాపాన్ని అణగారేందుకు సంప్రదింపులకు పూనుకున్నది అమెరికా. ఇరాన చర్యల ద్వారా అణగారేనని అప్పికా నల్లటి రాజ్యాలున్నది. ఇరాన చర్యలకు రష్యా సమ్మతించడంలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా వర్తని అంతా అండించే వారే. కాని వెంటనే దారిని ఎట్లా విరోధించవలసినదో కాపున అభిప్రాయాలేటాలు కలిగినవి.

రోడిసియా గోడవ యిట్టిదేగా! రెల్లదే అంగ్లేయులను దక్షిణాఫ్రికాలో పెత్తనానికి దిక్ కేతముఖాలు వుండేయ్యలేదు. అసీమలో నేటికే వున్న బ్రిటిష్ అనాథా 'కాపురం వున్నాంగనక కాలక్షేపం చేదాం' అనే దోరణిలోనే మెలుగుతున్నాడు. అసీమలో తమకు పొరపాటున గూడా పెత్తనం రాదీమీద!

అందువలన యూదులకు ఇజ్రాయల్ దొరికినట్లుగా అంగ్లేయులకు రోడిసియా లభ్యం కాగానే దారిని వదిలించేను కున్నారు.

ఇప్పుడిక వారు అటు దక్షిణాఫ్రికా ఎదిరించలేక వచ్చి ఈ స్వల్పమెకారిటీ దాసాను దాసులై కామవివృద్ధి చేసిన సీమను అప్పి గింది వెళ్ళతారా? వెళ్ళక, అక్కడే వుంటే మళ్ళీ ఈ సీమలో నల్లవారి ప్రభుత్వంలో తాము రెండవరంగా అత్యవసరంగా మొదటిరంగా - పెత్తనంలో పెట్ట కాగ స్వాములుగా-నందరించే వీలేడగా!

అంగ్లేయు లాంగ్లేయు లేక వక, బ్రిటిష్ లో ఏపార్టీ రాజ్యానికి వచ్చినా, ప్రైవే హదావిట్టు ఎన్ని చేసినా, లోలోని ఇయూనియన్ వంటి 'స్వాతంత్ర్యదీరుల' మెచ్చుకుంటుంది. ఇవేదీ చేపరవాస్తూ!

ఈ ప్రపంచంలో మానవులు మరొక ఉన్నతమైన స్థాయిని అందుకోలేకపోతే, ఈ విధంగా సమన్యతో సతమతం కాక తప్పదు

అంతర్జాతీయ వేళ్ళే మానవునికి అత్యంతంగా వెళ్ళదామనే సత్యం అప్పుడే కలిగివెస్తోందో! ఈ లోకం మారేదేమో!

(5 వ పేజీ కొరవ)

ముఖ్యమంత్రిగారి కృపలతో, వాడుకలో వినిపించే విధిలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నందరెడ్డిగారు మొదట నందేపాం ప్రకటించారు; కాలేజీ నెలకొల్పు కోసం మే గాక, అన్ని కళాశాలల్లో ఇది ఒకటి కాకుండా విశిష్టమైన మార్గంలో నడపాలనే మహాన్మతాశయంతో కృషిచేస్తూ, మొదటి సంవత్సర మే 87 కాకం పరిశాల పొందగలిగి ముగిసిపోయింది. వాస్తవిక పాఠాన్ని ప్రయత్నిస్తూ; వాడుక సంస్థల వ్యయం పోషకత్వానికి సేకరించబడిన వందలకొలది వ్యవసాయక్షేత్రం-దానికి అనుబంధంగా ఒక వ్యవసాయ విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పాలనే నాకల్పాన్ని; సంస్కృత కళాశాల ఒకటి ప్రారంభించాలనే వుద్దేశ్యాన్ని వెల్లడిస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశీర్వాదాలను ఆశీర్వదించారు. ఇక హస్తవిషయం ప్రస్తావించి గతంలో మూడు నాలుగు వందలమంది విద్యార్థులకు గ్రాంట్లు ముగించారని, ఈ సంవత్సరము అదే పరిస్థితి ఏర్పడిందని; శ్రీ బాలకృష్ణారెడ్డిగారు తన దానవస్తునముదాయాన్ని ఇస్తున్నారని కాబట్టి తక్షణగోగిగామని; అంతంతమందికి గ్రాంట్లు యివ్వకపోతే హస్తాలు నిర్వహించడంకష్టమని, ప్రభుత్వం యిచ్చే ప్రతి రూపాయకీ జవాబువెప్పాలనే తాము తృప్తిగా కృషిచేస్తున్నామని, ప్రభుత్వవిధానం నిర్ణయాన్ని కల్గిస్తున్నదిని మృదువుగా అయినా చాలగట్టిగానే చెప్పారు. శ్రీ నేదురుమల్లి బాలకృష్ణారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ “ప్రజాసందర్భి గారిపాలనలో చల్లగావున్నాం” అన్నారు.

ఇక డి. వ. చేర్యూ శ్రీ నల్లవరెడ్డి చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు ప్రకటించారు. హస్తాశ్రయం నందింది అరుగుతున్న అవకాశాలను వ్యవస్థించి ప్రభుత్వానికి “రెవ్యూ-రైటు” ఇచ్చి వదిలారు. చంద్రశేఖరరెడ్డి నిర్ణయంగా కుండ బ్రద్దలకొట్టి నట్లు ముఖ్యమంత్రి ముఖాన్నే ఒక ఆరోపణచేశారు- “పిల్లలరైతుహస్తాశ్రయ రెవ్యూగా గ్రాంట్లు వస్తున్నాయి. పిల్లలందరినీ హస్తాశ్రయముగించబడుతున్నాయి”. చంద్రశేఖరరెడ్డి ఇంకొకచో విశదంగా ఇలా అన్నారు- “జిల్లాలో డి. డి. ఓ. లు, సమీతి అధ్యక్షులు, సావర్ వెల్మెంట్స్ తరఫున పిల్లలరైతు, గ్రాంట్లు అవ్వవద్దని వ్యాస; కలెక్టరు, జిల్లాపరిషత్తు అధ్యక్షుడు గ్యాంట్లు ఇవ్వబడదని వ్రాసిన కొన్ని హస్తాశ్రయ గ్రాంట్లు నిలవకపోవడమిది, రెవ్యూ పుగా గ్రాంట్లు వచ్చిన నందరూలున్నాయి. ఇది ఎట్లా జరిగిందో, ఎవరివల్ల జరిగిందో అత్యర్థంగా వుంది. మూడువేల మంది పిల్లలకు, వివిధ జిల్లాలకు చెందిన పిల్లలకు ఆశ్రయమిచ్చి, మంచి క్రమక్షణంలో నిర్వహించి నిర్వహించబడుతున్న వాడుక హస్తాలను మాత్రం గ్రాంట్లు తెగ గోస్తారు. ఈ విషయమంతా అర్థం కాదు”. అన్నారు శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డి. చంద్రశేఖరరెడ్డి వ్యవస్థానం పూర్తి పాతం ప్రకటించడంతో సూటిగా, పొడుగా వున్నది.

శ్రీ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారు చురుకైన వ్యవస్థానము, జనార్ధనరెడ్డిగారి హస్తాయాన్ని రాజీ వ్యవస్థానము ముఖ్యమంత్రిగారి కావడం వాస్తవిక కల్గిందని వున్నాయి. ప్రజాసందర్భి గారన్నారు- నిజమే. గ్రాంట్ల విషయం గొడవగానే వుంది. వాడుక వంటి మంచి హస్తాశ్రయ వున్నాయి; చంద్రశేఖరరెడ్డి చెప్పినట్లు దగా హస్తాశ్రయ వున్నాయి. అన్ని చెప్పినా, అందరి ముందే గ్రాంట్ల గోస ఒత్తిడి విపరీతంగా వుంది. గ్రాంట్లను ఎట్లా వంతుకంటే వాడుక

కోవడంలేదు. ఈ విషయాన్ని గూర్చి వ్యాపి నెలకొనడా దర్శించింది. డైరెక్టరును నివేదిక కోరివున్నాము. అది అందిన తర్వాత ఈ విషయంలో ఒక నిర్ణయానికి వస్తాము- అన్నారు శ్రీ ప్రజాసందర్భి. ఇక వాడుక సంస్థలను గూర్చి మాట్లాడుతూ ఎవ్వరు వచ్చినా ఏదో ఒక అభివృద్ధి కనిపిస్తుందని, కాలేజీ భవనాలు-వాతావరణం ఎంతో బాగున్నాయని, ఒక గురుకులంలా వున్నదని అన్నారు. వాడుక సంస్థలకు తన సహాయ సహకారాలు వుండగలవని చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి చమత్కారంగా మరోమాట అన్నారు- “మందిననిని చెడగొట్టే మోగ్యత మాకించాలేదు” అన్నారు ముఖ్యమంత్రి. అంతే వాడుక వంటి మందినంస్థల తమవల్ల అవకారం జరగదు అనేది ఆ మాటలలో గర్భితమై వున్నదన్నమాట.

ఇతర కార్యక్రమాలకు హాజరైన కొందరు పెద్దల పలుకులు-

శ్రీ తోట రామస్వామి (పంచాయతీ రాజ్యం మంత్రి): “ఇంతటి మహాన్మత సంస్థకు ప్రభుత్వ సహాయం సరిగా అందడం లేదంటే అవకాశా దీనిని అధికారులు చూచివుండరు. చూస్తే సహాయం చేయకుండా వుండరు. హస్తాయంగలవారు దీనిని అభినందించకుండా వుండరు.”

డాక్టరు వెణకాడ గోపాలరెడ్డి: “వాడుక సంస్థలను ఎవ్వరు చూచినా, ఈ మానవ మందిరాన్ని ఎవ్వరు చూచినా అవేళతో మాట్లాడడం అప్రయత్నంగానే జరిగిపోతుంటుంది.”

—మా. వి.

పెంకటగిరి కాలేజీ

ఎల్యూకేషన్ సర్వీస్ సొసైటీవారు కాలేజీ స్థాపనకు నిర్వహించగా కృషి చేస్తున్నారు. ఏ ఒకరిద్దరి వ్యక్తులనుండో భూమి విరాళాలు సంపాదించడంకాకుండా; దిన్నదిన్న మొత్తాలూ అన్ని ప్రాంతాల నుండి, శ్రేయోలిలాభులందరి నుండి నిధి సేకరణకు పూనుకున్నారు దీనికి ‘రుపీ వండ్’ అని పేరుపెట్టారు. విద్యార్థి మూడు రెవరైనా రూపాయనుండి 50 రూపాయల వరకు విరాళాలు వంతువచ్చు. ఇంకొక పూవులయితే ఈశ్వరునికోరమాల అన్నట్లు వ్యక్తికొక రూపాయ అయితే పెంకటగిరి కొక కాలేజీ వుంటుంది. సొసైటీవారి ఈ వుద్ధి మాన్యు, కృషిని అభినందిస్తున్నాము; అది విజయవంతం కావాలని ఆశించిస్తున్నాము.

పెంకటగిరి కాలేజీ ‘రుపీ వండు’కు ప్రథమవిరాళం యిచ్చుటవ్వూ కలెక్టరు శ్రీ మురళీధరరావుగారు 7 తేది ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. మీరూ వంతు; వెనుకబడిన ఒక ప్రాంతంలో ఒక వున్నత విద్యాలనం అది రూపానికి దోహదమవుతుంది!

ఉపాధ్యాయుల గోడు

కావలి సమీతిలోని ఒక ఏకీపాధ్యాయుని వదిపేసి గోడును ఓపిగా చదివాము. జీతాలతం వచ్చేసరికి చెక్కువస్తే కాలు అయిపోయాయంటాడు. చెక్కు మార్పుకొనుటకు రెండు మూడు సార్లు తిరిగి వ్యయప్రయానం గురికావలసి వస్తున్నదట. ఏకీపాధ్యాయులకు 25 తేదికిగాని జీతాలు ముట్టడంలేదట. సప్తమొంటిల్లెలు నెలలవరకు తంతుకాడకడం. డి. పి. ఎ. అధికారుల అధికారి వుండడంలేదట. దీని కంటా కారణం రోజుమేరనే నంటాడు. సమీతిరాజాగారి చనువుల ఆ గుమాస్తాగారిది అడింది అంటూ పొడిపి పొడుగా వున్నదంటాడు. అయ్యరెడ్డిగారు! అయ్యవారి కడుపుగాలితే, వారి హస్తాయం అక్రేసిస్తే అంతమందిగాదండి!

డిలవపాడు ఉపాధ్యాయసంఘంవారు ఇటీవల డి. డి. ఓ. దగ్గరకు రాయబారం పోయి ఒక నివేదిక కూడా సమర్పించారు. ఉపాధ్యాయుల కోర్కెలేముంటాయి- జీతాలు త్వరగా ఇవ్వండి, ఇన్సెంటివులు

ఇవ్వండి, ప్రాజెక్టు వంటివి డిజైన్ చేయండి, పాఠాలు సీనియారిటీ బట్టి తీయండి- ఇలాంటివిగదా వారికోర్కెలు. డి. డి. ఓ. ఐ. ఐ. గార్లు దీని రాయబారానికి సానుభూతిగా సమాధానం చెప్పినట్లుంది. అందుకే కార్యదర్శి శ్రీ డి. రామవరెడ్డి వారిరువురిని అభినందిస్తున్నారు.

పెంకటగిరి డాక్టరు

ప్రభుత్వ ఆస్పత్రి డాక్టరు శ్రీ జనార్ధనరెడ్డిగారిని గూర్చి చాలకట్ట వచ్చింది. అందులో ఒక ‘సరసమ్మ’గారు పై అధికారకందరకూ పెట్టుకున్న అశ్రీనకలు కూడా వుంది. డి. ఎం. ఓ. గారు కూడా విచారణ జరిపి వచ్చినట్లున్నారు.

మేమూ కొంతవరకు విచారించాము. ఈ ఆరోపణలకు కారణం రాజీయాల, ‘ప్రాజెక్టు’ అంటేనే వున్నట్లుగా వుంది. లబ్ధిదోషం అంటూ పై అధికారులు విచారణ పెట్టుకున్న ఆ ‘సరసమ్మ’ ఆ డాక్టరు దగ్గర తీసిపోయి క్షమాపణ కోరుకోవడం, ఆ మట్టమంతా తీసిపోయి కావడంకూడా జరిగిందట. అందువల్ల ఈ ఆరోపణలలో కొందరైనా సత్యమున్నదని సమృద్ధం ఎట్లా పాద్యం?

వ్యక్తిగతభేదాలకు, రాజకీయ భేదాలకు వుద్ధ్యోగులను గురిచేయడం వుదితమా చెప్పండి?

మరిపాడు బదలీలు

మంత్రసానిమీద అత్యాచారం జరిగిన మరిపాడు ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోని సిబ్బంది అంతా - డాక్టరుతో సహా - సమూలంగా అచటనుండి బదలీ చేసి వేయబడిందట. మంచి పని జరిగింది.

ఆస్పత్రులందరినీ సర్దుబది, మంత్రసానులది; సమీతులుండేటట్లు సేవకలది; పాతకాలండేటట్లు పంతులమ్మలది ఎవ్వరూ సమన్వయం, ఎవ్వరూ స్వాగతం!

తూమాటివారిపాతం మరణం

పంచాయతీ మాజీ అధ్యక్షుడు శ్రీ తూమాటి రంగస్వామివారాయుడు గత 23 తేది హృద్యోగంతో హఠాత్తుగా మరణించారు.

సోదరులు శ్రీ గాంధీచందరి, కృష్ణమూర్తి గారలకు, వారి కుటుంబానికి మా సానుభూతి తెలియజేస్తున్నాము.

ఓంగోల

(5-వ పేజీ కొరవ)

యజ్ఞగారు డిప్టీ కలెక్టరు శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డిగారికి రిపోర్టుచేశారు. డిప్టీ కలెక్టరు వట్టుకోవలసిందిగా పొలిస్ను కోరారు. వ్యవసాయ డిప్టీ చర్యలు అడ్డగించి 6140 కిలోల సర్వేతో వుండిన ఎ.వి.జి. 3020 లాగిని స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఒకటవ ముద్దయ డిప్టీ కలెక్టరుకు ఒక అశ్రీ దాఖలుచేస్తూ, వ్యవసాయశాఖలో పని చేస్తున్న రెండవ ముద్దయ వరైరాలను వట్టుకుటకు ముందుగా డాక్టరు నారాయణగారికి తెలియజేశానంటూ, నూడు వర్మట్లను, క్యాష్ బిల్లులకూడా దాఖలుచేశారు. ఈ విషయాన్ని డిప్టీ కలెక్టరు కలెక్టరుకు, కలెక్టరు వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరుకు నివేదించారు. డైరెక్టరుగారు దీనిని హైదరాబాద్ క్రెయిండాండ్ అప్పగించారు. క్రెయిండాండ్ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీ ఎన్. జోగారావుగారు దర్యాప్తుచేసి ప్రెముగ్గరి మీద శిక్ష దాఖలుచేశారు.

ఈ శిక్షలో ప్రాసిక్యూషన్ వక్షంగా శ్రీ గాంధేయ సత్సారాయణ; ఒకటవ ముద్దయకరవున శ్రీ నాగిరెడ్డి రంగారావు రెండవ ముద్దయకరవున శ్రీ దాసరి వెంకటేశ్వర్లు, శ్రీ పి. ఎన్. సారు;

మూడవ ముద్దయకరవున శ్రీ ఎ. వి. విద్యా సాగర్ వాదించారు.

చూరా అగుతుంది

మద్రాసు-హైదరాబాద్ విరేంద్రవల్ల ఎక్స్ ప్రెస్ కి తేదినుండి ఒంగోలులో అగ్రతప్పింది. పార్లమెంటు సభ్యుడుగా శ్రీ కొంగర జగ్గయ్యగారి సేవా శాలి పరితంయింది. మద్రాసుకు పోయేటప్పుడు మంగళవారంనాడు, కలకత్తా వెళ్తుకు పోయేటప్పుడు శనివారంనాడు ఈ ఎక్స్ ప్రెస్ ఒంగోలుకు చేరుతుంది. అంతే మంగళవారం మద్యాహ్నం 2-30 గంటలకు, శనివారం మద్యాహ్నం 1-18 గంటలకు ఒంగోలుకు చేరుతుందన్నమాట.

స్టేట్ బ్యాంక్

డిపాజిట్లను సేకరించడం. బ్యాంకింగ్ అలవాట్లను పెంపొందించడంలో ఒంగోలు బ్రాంచి చేసినప్పుడు, పొందిన అధికత పాతకులకు విడితమే. ఇప్పుడు గ్రామీణులకు బ్యాంకింగ్ వాడేటట్లు సౌకర్యంగాను, సులభతరంగాను వుండుటకు పీలుగా ప్రత్యేక కొంటర్ ఏర్పాటుచేయబడింది. దీనివల్ల బ్యాంకింగ్ ఎక్కువమంది ఆకర్షించబడి పీలుకలిగింది. ఈ సౌకర్యాన్ని కల్పించిన బ్యాంకింగ్ వుంది, ముఖ్యంగా విజయ శ్రీ వారణాసి రామచంద్రరావు, ప్రత్యేకోద్యోగి శ్రీ జి. వి. రమణరావుగారి కృషి కొనియాడకండి.

చెడిగుడు విజేతలు

మారా రెడ్డిపాళెంలో జరిగిన మొలకల వల్లి వెంకట్రామయ్య మెమోరియల్ చెడిగుడు పోటీలలో హూమీడిము (మారా రెడ్డిపాళెం) ప్రభుత్వం నంకల్పించి, కృషి రాజేశ్వరి మెమోరియల్ డిము ద్వితీయ బహుమతిని పొందినది. ఈ పోటీలలో 16 డిములు పాల్గొనడమేగాకుండా, రాష్ట్రంలోని ప్రముఖ క్రీడాకారులు పాల్గొనడం విశేషం.

దినరీశా శ్రీ మొలకలవల్లి రామయ్య అధ్యక్షతన జరిగిన సభలో, ఒంగోలు న్యాయవాది శ్రీ మొలకలవల్లి వెంకటకృష్ణయ్య వ్యవస్థానించారు.

కోర్టులు-పొదుపు

ఒంగోలులోని నివేదికోర్టును పెద్దదైన సబ్ కలెక్టరు నివాసగృహంలోకి మార్చాలని ప్రభుత్వం నంకల్పించి, కృషి పూర్తిచేసి నాలుగేళ్లయిపోయింది. సబ్ కలెక్టరు నివాసానికి వేరేభవనం నిర్మాణం పూర్తి అయి పడినెలలుదాటింది. అయినా ముసలయిపోయింది. ఈ వాటికి అద్దెభవనాల్లోనే వుంటున్నాయి. ఇవి సబ్ కలెక్టరు అంగళాభూమికి ప్రభుత్వానికి నాలుగు వేలరూపాయలు మీగులుకాయి. పొదుపు చర్యలు కఠినాతికఠినంగా అమలుజరచబడుతున్న ఈ సమయంలో, ఇకనైనా అలస్యంలేకుండా పిటిని మార్చడం అభిలషణీయంగదా!

మునిసిపల్ పన్నులు-

కోర్టు స్టే

1967-68 సంవత్సరానికి అదనంగా పెంచిన 23 శాతం పన్నులను వసూలు చేయకుండా నిలుపుదలచేస్తూ ఒంగోలు ప్రెసిడెంట్ జిల్లా మునిసిపల్ శ్రీ డి. పి. ఎన్. కృష్ణమూర్తిగారు తాత్కాలిక ఇంజక్షన్ ఇచ్చారు. తాత్కాలిక యూనియన్ వక్షంగా శ్రీ ఆర్. లక్ష్మణరావుగారు చేసిన దావాపై తీర్పుయివ్వబడింది.

మునిసిపాలిటీ వక్షంగా శ్రీ ఐ. వి. రంగారావు, తాత్కాలిక యూనియన్ వక్షంగా శ్రీ కరవది వెంకటేశ్వర్లు వాదించారు.

1962లో పెంచబడిన అదనపు పన్నులను రద్దుచేయవలసిందిగా కోరుతూ అంతకుముందు దాఖలుచేయబడిన ఒక దావా నిల్వలోవుంది.

వారికోత్సవాలు

(5వ పేజీ కొరవ)

వ్యవసాయ సభ్యులను ప్రవేశపెట్టాలని కోరారు. దొడ్ల లక్ష్మీనరసారెడ్డి బహుమతి వ్యవసాయ భేదాను: హైదరాబాద్ శ్రీ విరదవోలు రాజయ్యగారు అంగీకరించారు. ఈ నెల 20 తేది నాడు ఎ. త్యాగయ్య, పి. రాగయ్య అనేవిద్యార్థులకు సదరు మొత్తాలు కలిగిన స్కాలర్ షిప్లను యిచ్చి సూతన సంప్రదాయం నెలకొల్పారు.

విద్యుదు

విద్యుదు డి. వ. హైస్కూలు విద్యార్థులకు ప్రతినందవత్సరం ప్రత్యక్ష పీకాదగి వాడు యిద్దరుకు స్కాలర్ షిప్లు (రూ. 15, 10 లు) యివ్వడానికి శ్రీ విరదవోలు రాజయ్యగారు అంగీకరించారు. ఈ నెల 20 తేది నాడు ఎ. త్యాగయ్య, పి. రాగయ్య అనేవిద్యార్థులకు సదరు మొత్తాలు కలిగిన స్కాలర్ షిప్లను యిచ్చి సూతన సంప్రదాయం నెలకొల్పారు.

ఇటీవల స్కూలు పెద్దు నిర్మాణానికి హస్తాయుధులకంగా విరాళమిచ్చి తోడ్పడిన విద్యుదు, సూర్యపాలెం రైతులకు; స్కూలులో మందిరినీ పైపు వేయించిన శ్రీ గండవరపు వెంకటరెడ్డిగారికి పాతకాల వక్షంగా హైదరాబాద్ కృతజ్ఞత తెలియజేస్తున్నాడు.

విద్యార్థుల వాగ్దానం

అనంతసాగరం డి. వ. హైస్కూలు విద్యార్థులు మంచి సాంప్రదాయాన్నే నెలకొల్పారు. తమకు విద్యాబుద్ధులు గలిపిన విద్యాలనం కృతజ్ఞతా దిక్పాంగా, నెలలూ పరిశ్రమింతురుకు తమ కయ్య అర్పణలను పరిమితం చేసుకొని, దుకారాలు తగ్గించి, పాతకాలకు కాశ్యత రంగస్థల వేదిక నిర్మాణానికి రూ. 250 లు విరాళంగా హైదరాబాద్ శ్రీ ఎం. మహబూబ్ సాహెబ్ గారికి సమర్పించారు. ఎంత మందివన! — సుబ్బారెడ్డి.

డబ్బుండి భవనాలులేవు

తలుపులు మైకా కార్మిక సంక్షేమ నిధి వున్నక పాతకాల వారికోత్సవం మొన్న 3 తేది జరిగింది. డి. వ. చేర్యూ శ్రీ ఎ. సి. (యీ మైకా సంక్షేమనిధి వుపాధ్యక్షులుకూడా). అధ్యక్షవ్యవస్థానం చేస్తూ మైకా సంక్షేమనిధిలో కావల్సినంత డబ్బు మూలుగుతున్నా యీ పాతకాలకు తగిన వక్యా భవన వనతి కలిగించక పోవడం కోరగియున్నాడు. హస్తాశ్రయ సనతికూడా లేకపోవడం యికా శోచనీయున్నాడు. సంక్షేమనిధి కార్యదర్శి శ్రీ ఎం. ప్రకాశరావుగారు ప్రసంగించారు. హైదరాబాద్ పి. శ్రీనివాసరావు పాతకాల రిపోర్టు చదివారు. వేలూరు నంకివప్ప నాయుడుగారు విద్యార్థులకు బహుమతులు వంతుకంటే చేశారు. — ఐ. వి.

గుడులేని విద్దలు

దినవపని ప్రాథమిక పాతకాల స్థాపించి మూడు 40 సంవత్సరాలు కావస్తున్నా; సంవత్సరం ప్రాథమిక వుండిన తాడు గిల్లు దహనమైపోయిన లగాయకు పంచాయతీకదాలమూలంగా పాతకాలకు సరియైన భవనవనతిలేకుండా చేశారు. 200 మంది పిల్లలు యీ ఎండల్లో కప్పలేక మలమల మూడుతున్నారు- అని నొకపాతకుడు వ్రాస్తున్నాడు.

చింతలపాతం

డి. వ. వుపాధ్యక్షుని న్యూమం డింతలపాతం డి. వ. హైస్కూలు వారికోత్సవం మొన్న 9 తేది శ్రీ భవనంల సరసింహంగారి అధ్యక్షతన జరిగింది. కానన సభ్యులు శ్రీ వెణకాడ పాపిరెడ్డి, శ్రీ కొండవనాయుడు, శ్రీమతి రేపాల దమయంతి దేవి, డి. డి. శ్రీ హేమచంద్రరావు, అప్పల అంజనేయులు వరైరాలకూ మాట్లాడారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ పి. నాగరత్నం నివేదిక సమర్పించిన తర్వాత నాటక ప్రదర్శనలు జరిగాయి. — ఐ. వి.